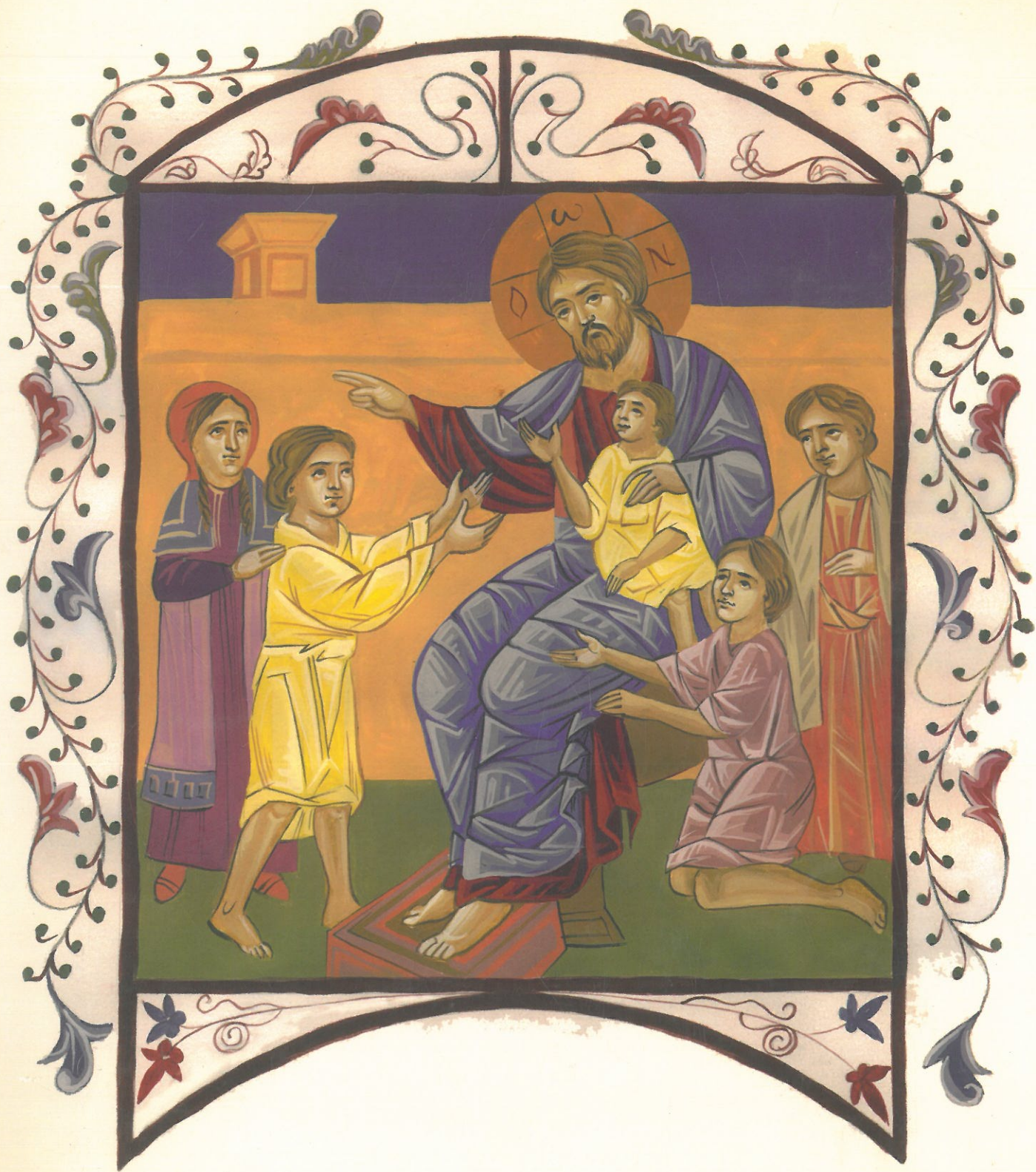

***Bunele maniere creștine
pentru copii***

Ignatie Monahul

Bunele maniere creștine pentru copii

Aline & Petru Iuga
Sbiu, 28.02.2016

Culegere: Daniela Matei

Viziune grafică: Ovidiu Rus

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

IGNATIE, monah

Bunele maniere creștine pentru copii / Ignatie Monahul. - Sibiu:
Oastea Domnului, 2009

ISBN 978-973-710-154-9

281.95

© Toate drepturile rezervate
Editurii «Oastea Domnului», Sibiu
str. Ch. Darwin, 11
tel. 0269/216677; fax 0269/216914

ISBN 978-973-710-154-9

Bunele maniere creștine pentru copii

Repere tematice: IGNATIE MONAHUL

Ilustrații: CRISTINA IONESCU-BERECHET

Apare cu binecuvântarea
IPS Serafim,
Mitropolitul Germaniei și al Europei Centrale și de Nord

Editura «Oastea Domnului»
Sibiu, 2009

*Dedicată tuturor copiilor Țării
noastre, în nădejdea restaurării lor
întru Hristos, pentru viitorul creștin
al neamului nostru românesc*

Motto:

*„Noi eram un popor cuviincios, iar acest cuvânt a dispărut
din vocabularul nostru.”*

(Maica Benedicta – Zoe Dumitrescu Bușulenga)

Prolog

O carte despre bunele maniere pentru copii, de bună purtare în perimetrul celor care *ne cuvântă* pre limba lor suavă și curată, e mai mult decât necesară, mai ales în aceste vremuri în care schimbările de sens și rânduială se petrec cu atâta ostentație și încrâncenare.

Acum ceva vreme în urmă, o astfel de carte nu ar fi interesat pe nimeni. Nu și-ar fi găsit locul între cărțile absolut de trebuință ale creștinului. Și aceasta, pentru că o asemenea temă ar fi părut cu totul de prisos. Buna rânduială, buna cuviință erau păstrate cu sfințenie în sufletul copilului de cum își lumina apariția pe pământul acesta, de cum se sălășluia în sânul familiei sale, ca dar deplin de la Dumnezeu pentru unitatea căminului și propășirea Neamului, în Biserica sa. Orice gest al său, orice etapă din viața sa de copil erau puse sub clopotul purtării de grijă a celor din jur, ca acesta să se formeze și să se împlinească în spiritul celor de demult, al celor care, cu vreme și fără de vreme, au știut să se așeze cu fața spre Hristos, spre Împărăție.

E atât de minunat să îți știi copilul în bună rânduială – cum ar spune bătrânii –, învăluit în bucuria aceea a umblării în Hristos, în Lumina Lină a ocrotirii de Dumnezeu! Să știi că tu, ca părinte, ai făcut tot ceea ce îți stă în putință pentru a-ți așeza copilul pe Calea aceea care duce la împlinire, la desăvârșire, ferit de toate relele ce s-ar putea abate asupra ta și a casei tale!

Bătrânii noștri au știut foarte bine să facă aceste lucruri. În apropierea lor sinceră și frumoasă de Dumnezeu, ei și-au găsit sălaș și pentru ai lor, cei de după ei, pe care i-au încredințat, din toată inima lor, purtării de grijă a Părintelui Ceresc.

Vremurile în care trăim însă au comportat schimbări de fond, pervertiri ale bunei cuviințe. Astăzi altele sunt instanțele care jalonează viața copiilor noștri. Tentațiile la care sunt supuși sunt din cele mai diverse, cu totul vătămătoare de conștiință și chiar de trup. Internetul, muzica, televiziunea, drogurile sunt doar câteva dintre mijloacele care lovesc cu înverșunare în copiii noștri, nimicindu-le exact ceea ce au mai de preț: sufletul lor pur, nevinovat. Asistăm zi de zi la o mulțime de situații dramatice la care ne sunt supuși copiii noștri: violențe absurde în gesturi și-n limbaj, tentative de sinucidere și sinucideri, tot felul de traume provocate de consumul de droguri, pornografie infantilă etc.

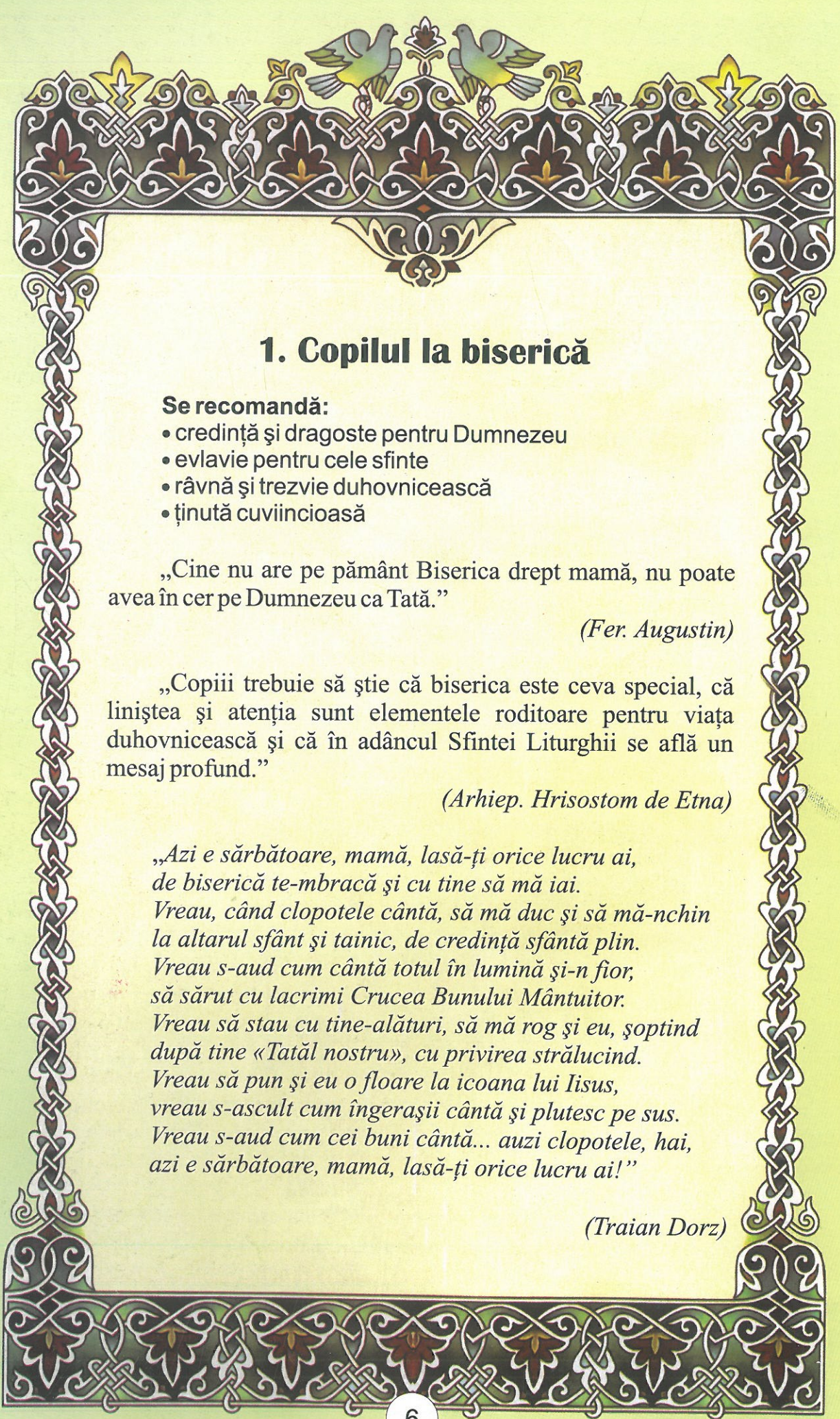
Ca părinți, ne întrebăm, de fiecare dată, cum îi putem feri pe micuții noștri de asemenea nenorociri. Ce metode să adoptăm pentru a ne păzi copiii de asemenea drame.

Desigur, răspunsurile sunt, întotdeauna, necondiționat, în Hristos. De noi ține însă să găsim calea, mijloacele prin care să Îl facem pe Hristos prieten al celor mici. Să Îl prezentăm pe Hristos copiilor noștri în așa fel încât aceștia, efectiv, să Îl îndrăgească asemenea unui prieten de-al lor, să și-L asimileze ca pe Unul de-al lor! Și, atunci când copilul nostru va reuși să facă asta, cu siguranță, va fi un mărturisitor și trăitor al bunelor maniere și între ceilalți copii, între ceilalți colegi ai săi, fiind pildă de bun-simț și bună-cuviință.

De aceea educația copilului în spiritul bunei-cuviințe e îndatorirea elementară a părinților. Un copil „îngrijit” din punct de vedere al educației în familie va fi un bun exemplu și în instituțiile de învățământ în care acesta își va desfășura mare parte din activitatea sa, instituții obligate să promoveze buna-cuviință și să îl ferească pe copil de tentațiile care l-ar deroga de la aceste considerente.

Cu atât mai mult, grija părinților pentru a cultiva buna-cuviință, sub toate aspectele sale, în limbaj, ținută, mod de relaționare cu ei ține de conduita impropriii bunelor maniere.

Considerăm că o asemenea carte, într-un astfel de moment de tulburare a bunei rânduieli, e mai mult decât binevenită. Fie ca ea să fie de folos atât pentru copiii noștri, cât și pentru noi, ca părinți și cei dintâi chemați să le fim dascăli și ocrotitori.

1. Copilul la biserică

Se recomandă:

- credință și dragoste pentru Dumnezeu
- evlavie pentru cele sfinte
- râvnă și trezvie duhovnicească
- ținută cuviincioasă

„Cine nu are pe pământ Biserica drept mamă, nu poate avea în cer pe Dumnezeu ca Tată.”

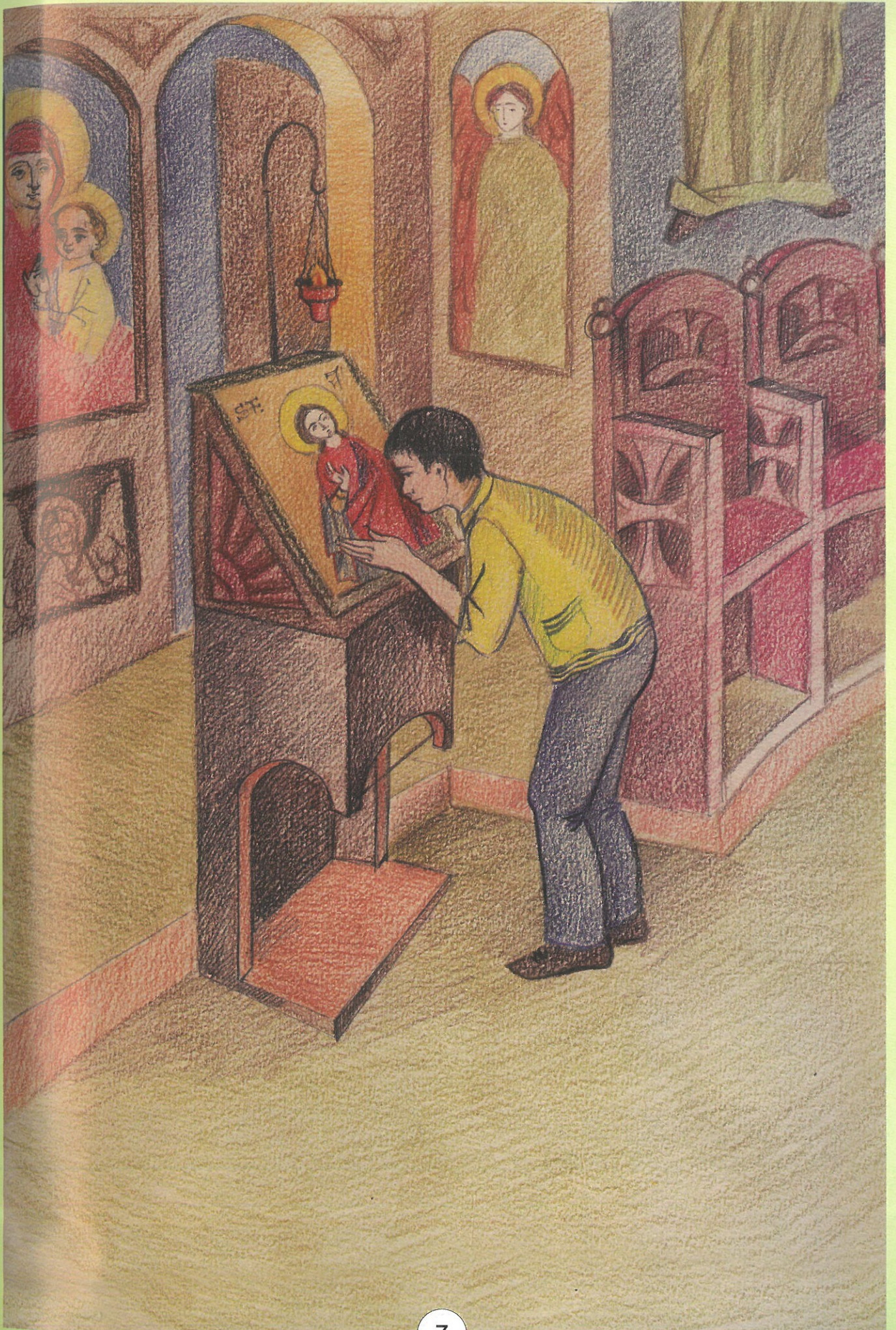
(Fer. Augustin)

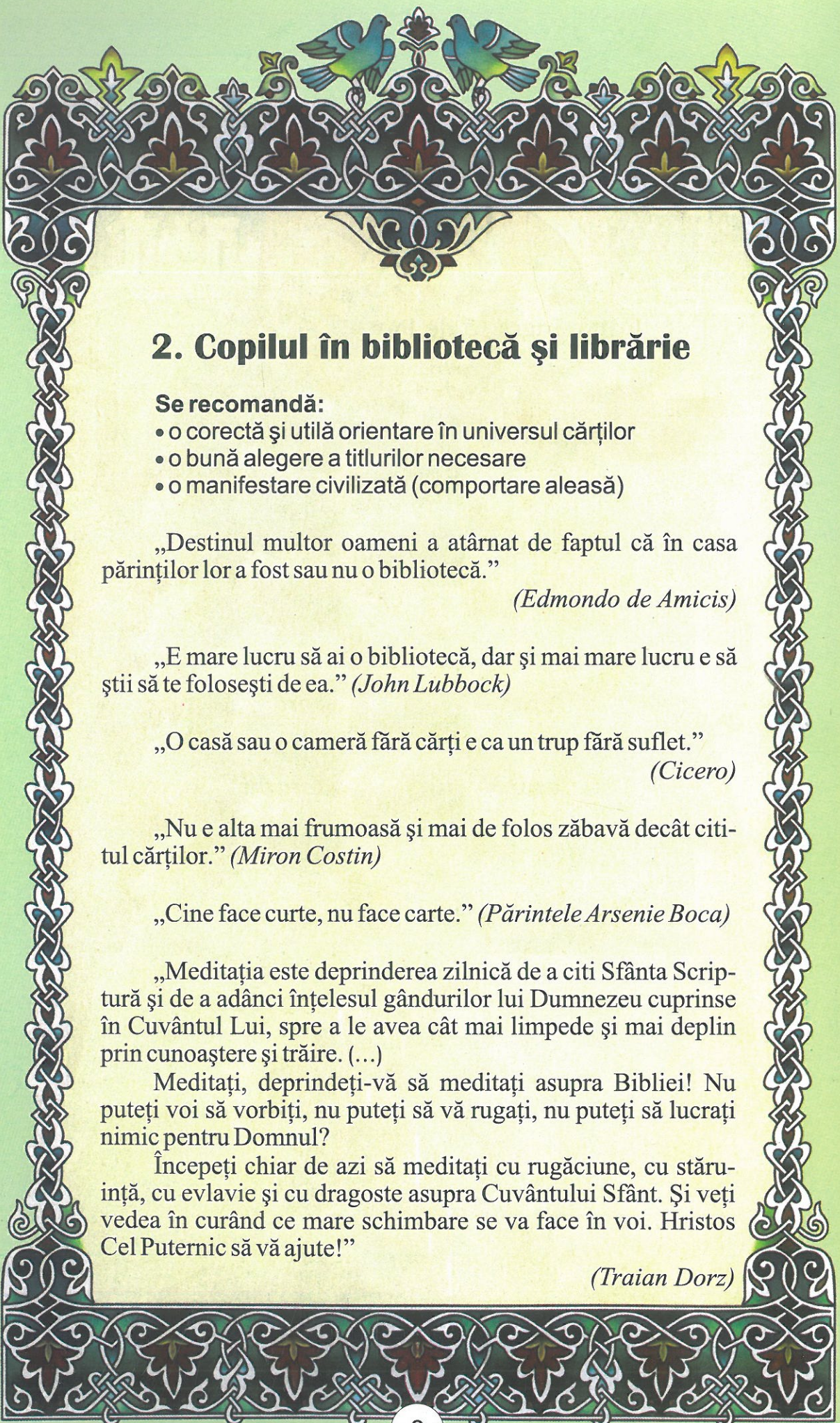
„Copiii trebuie să știe că biserica este ceva special, că liniștea și atenția sunt elementele roditoare pentru viața duhovnicească și că în adâncul Sfintei Liturghii se află un mesaj profund.”

(Arhiep. Hrisostom de Etna)

„Azi e sărbătoare, mamă, lasă-ți orice lucru ai,
de biserică te-mbracă și cu tine să mă iai.
Vreau, când clopotele cântă, să mă duc și să mă-nchin
la altarul sfânt și tainic, de credință sfântă plin.
Vreau s-aud cum cântă totul în lumină și-n fior,
să sărut cu lacrimi Crucea Bunului Mântuitor.
Vreau să stau cu tine-alături, să mă rog și eu, șoptind
după tine «Tatăl nostru», cu privirea strălucind.
Vreau să pun și eu o floare la icoana lui Iisus,
vreau s-ascult cum îngerașii cântă și plutesc pe sus.
Vreau s-aud cum cei buni cântă... auzi clopotele, hai,
azi e sărbătoare, mamă, lasă-ți orice lucru ai!”

(Traian Dorz)

2. Copilul în bibliotecă și librărie

Se recomandă:

- o corectă și utilă orientare în universul cărților
- o bună alegere a titlurilor necesare
- o manifestare civilizată (comportare aleasă)

„Destinul multor oameni a atârnat de faptul că în casa părinților lor a fost sau nu o bibliotecă.”

(Edmondo de Amicis)

„E mare lucru să ai o bibliotecă, dar și mai mare lucru e să știi să te folosești de ea.” *(John Lubbock)*

„O casă sau o cameră fără cărți e ca un trup fără suflet.”

(Cicero)

„Nu e alta mai frumoasă și mai de folos zăbavă decât cititul cărților.” *(Miron Costin)*

„Cine face curte, nu face carte.” *(Părintele Arsenie Boca)*

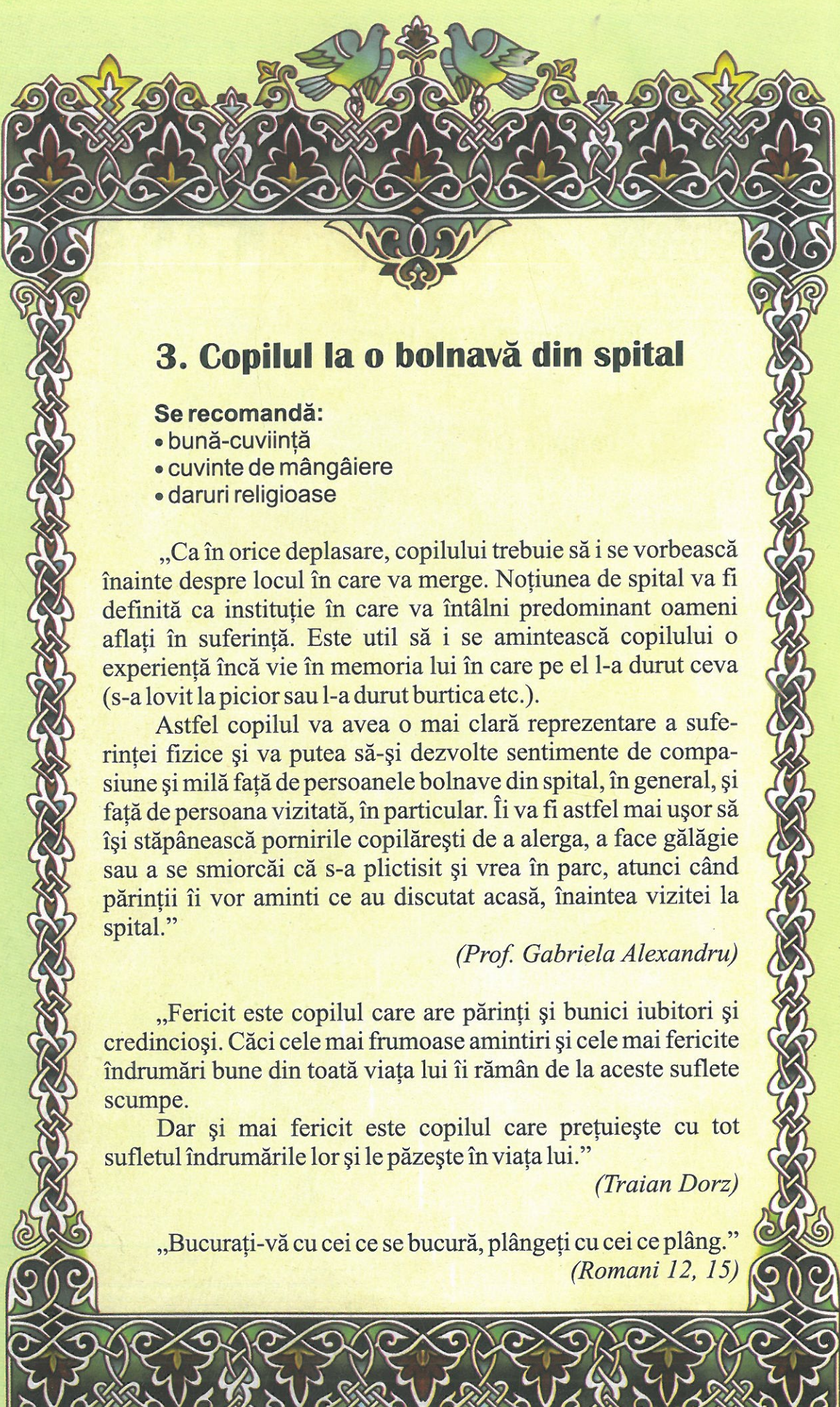
„Meditația este deprinderea zilnică de a citi Sfânta Scriptură și de a adânci înțelesul gândurilor lui Dumnezeu cuprinse în Cuvântul Lui, spre a le avea cât mai limpede și mai deplin prin cunoaștere și trăire. (...)”

Meditați, deprindeți-vă să meditați asupra Bibliei! Nu puteți voi să vorbiți, nu puteți să vă rugați, nu puteți să lucrați nimic pentru Domnul?

Începeți chiar de azi să meditați cu rugăciune, cu stăruință, cu evlavie și cu dragoste asupra Cuvântului Sfânt. Și veți vedea în curând ce mare schimbare se va face în voi. Hristos Cel Puternic să vă ajute!”

(Traian Dorz)

3. Copilul la o bolnavă din spital

Se recomandă:

- bună-cuviință
- cuvinte de mângâiere
- daruri religioase

„Ca în orice deplasare, copilului trebuie să i se vorbească înainte despre locul în care va merge. Noțiunea de spital va fi definită ca instituție în care va întâlni predominant oameni aflați în suferință. Este util să i se amintească copilului o experiență încă vie în memoria lui în care pe el l-a durut ceva (s-a lovit la picior sau l-a durut burtica etc.).

Astfel copilul va avea o mai clară reprezentare a suferinței fizice și va putea să-și dezvolte sentimente de compasiune și milă față de persoanele bolnave din spital, în general, și față de persoana vizitată, în particular. Îi va fi astfel mai ușor să își stăpânească pornirile copilărești de a alerga, a face gălăgie sau a se smiorcăi că s-a plictisit și vrea în parc, atunci când părinții îi vor aminti ce au discutat acasă, înaintea vizitei la spital.”

(Prof. Gabriela Alexandru)

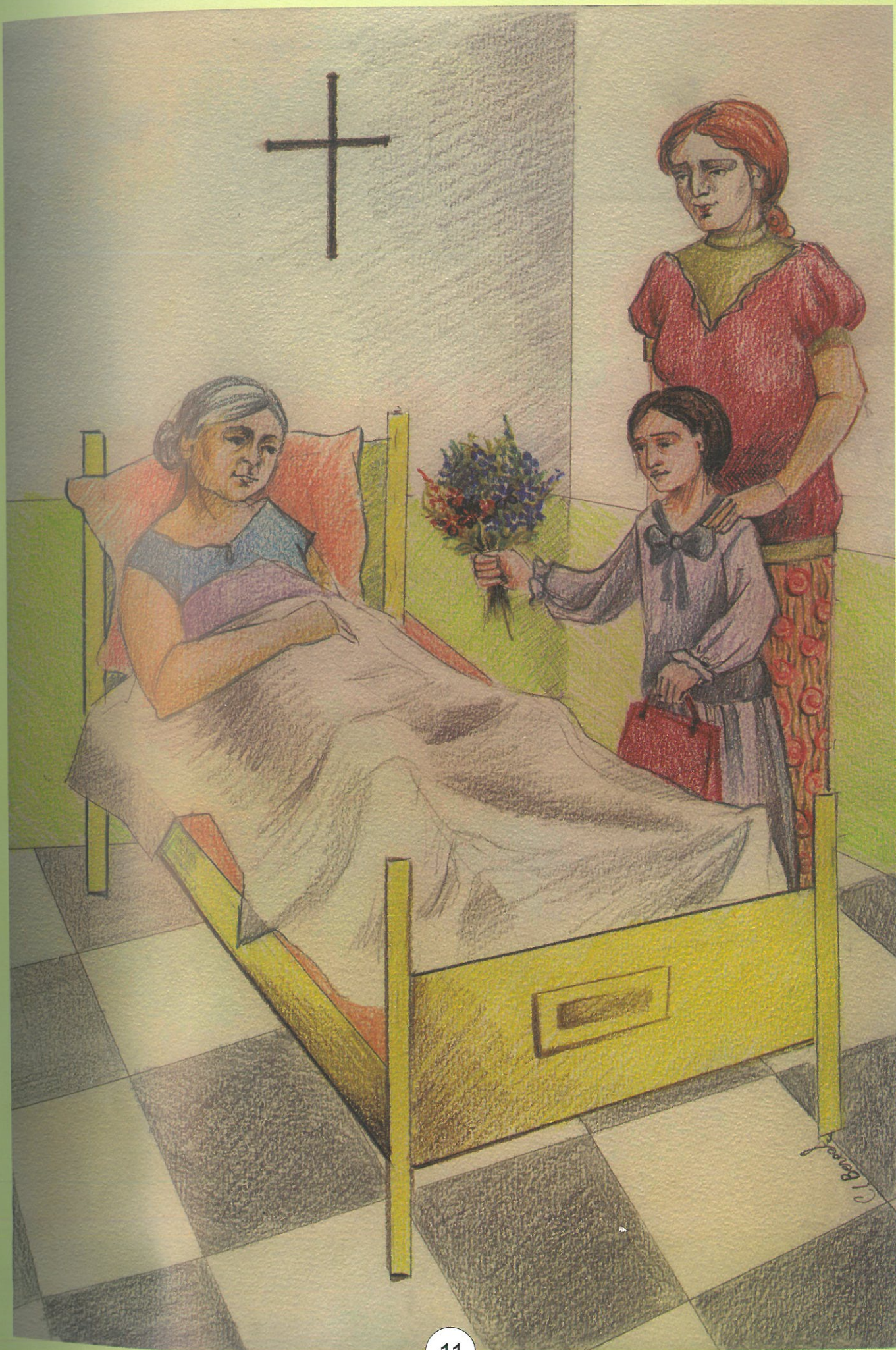
„Fericit este copilul care are părinți și bunici iubitori și credincioși. Căci cele mai frumoase amintiri și cele mai fericite îndrumări bune din toată viața lui îi rămân de la aceste suflete scumpe.

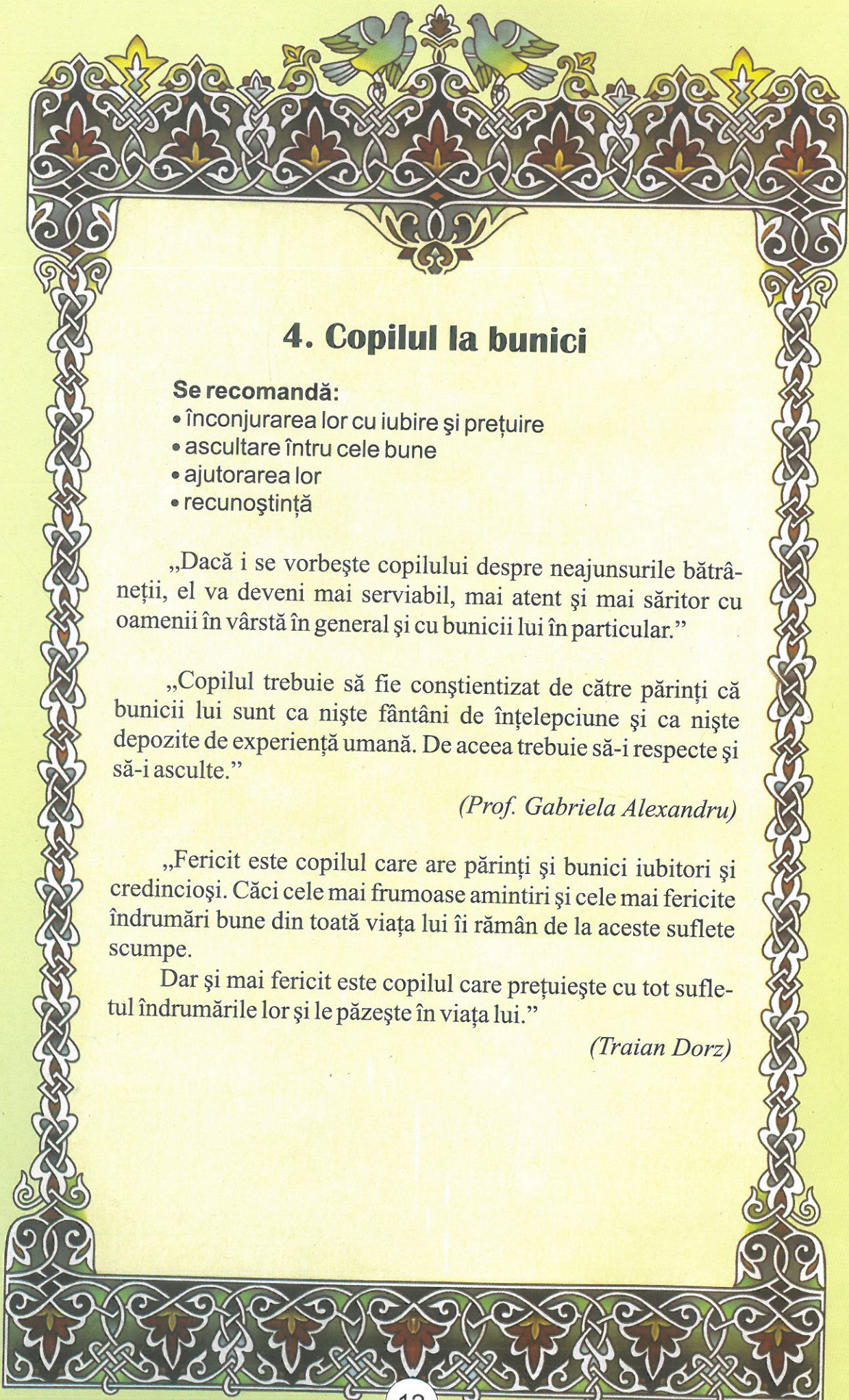
Dar și mai fericit este copilul care prețuiește cu tot sufletul îndrumările lor și le păzește în viața lui.”

(Traian Dorz)

„Bucurați-vă cu cei ce se bucură, plângeți cu cei ce plâng.”

(Romani 12, 15)

4. Copilul la bunici

Se recomandă:

- înconjurarea lor cu iubire și prețuire
- ascultare întru cele bune
- ajutorarea lor
- recunoștință

„Dacă i se vorbește copilului despre neajunsurile bătrâneții, el va deveni mai serviabil, mai atent și mai săritor cu oamenii în vârstă în general și cu bunicii lui în particular.”

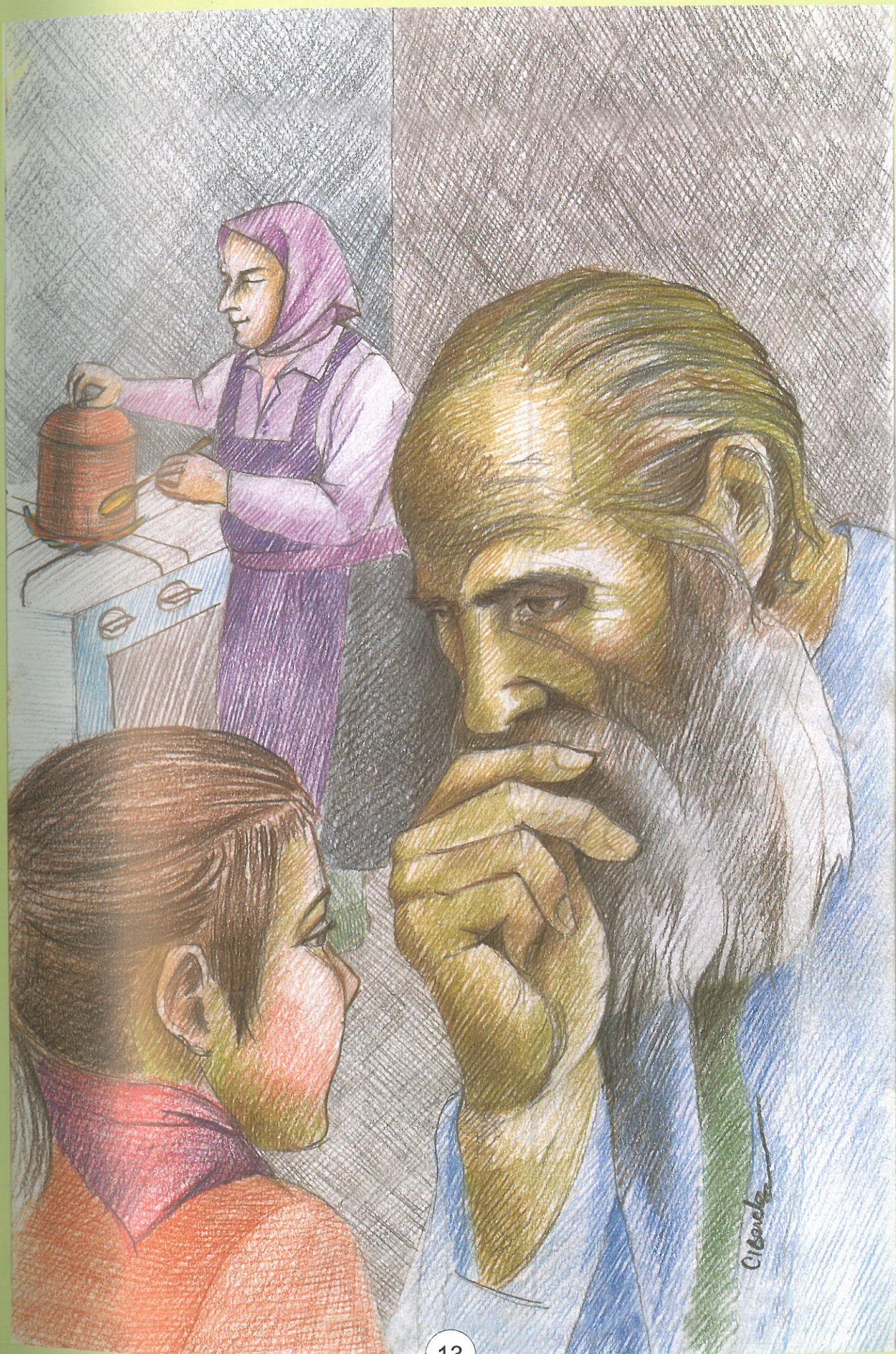
„Copilul trebuie să fie conștientizat de către părinți că bunicii lui sunt ca niște fântâni de înțelepciune și ca niște depozite de experiență umană. De aceea trebuie să-i respecte și să-i asculte.”

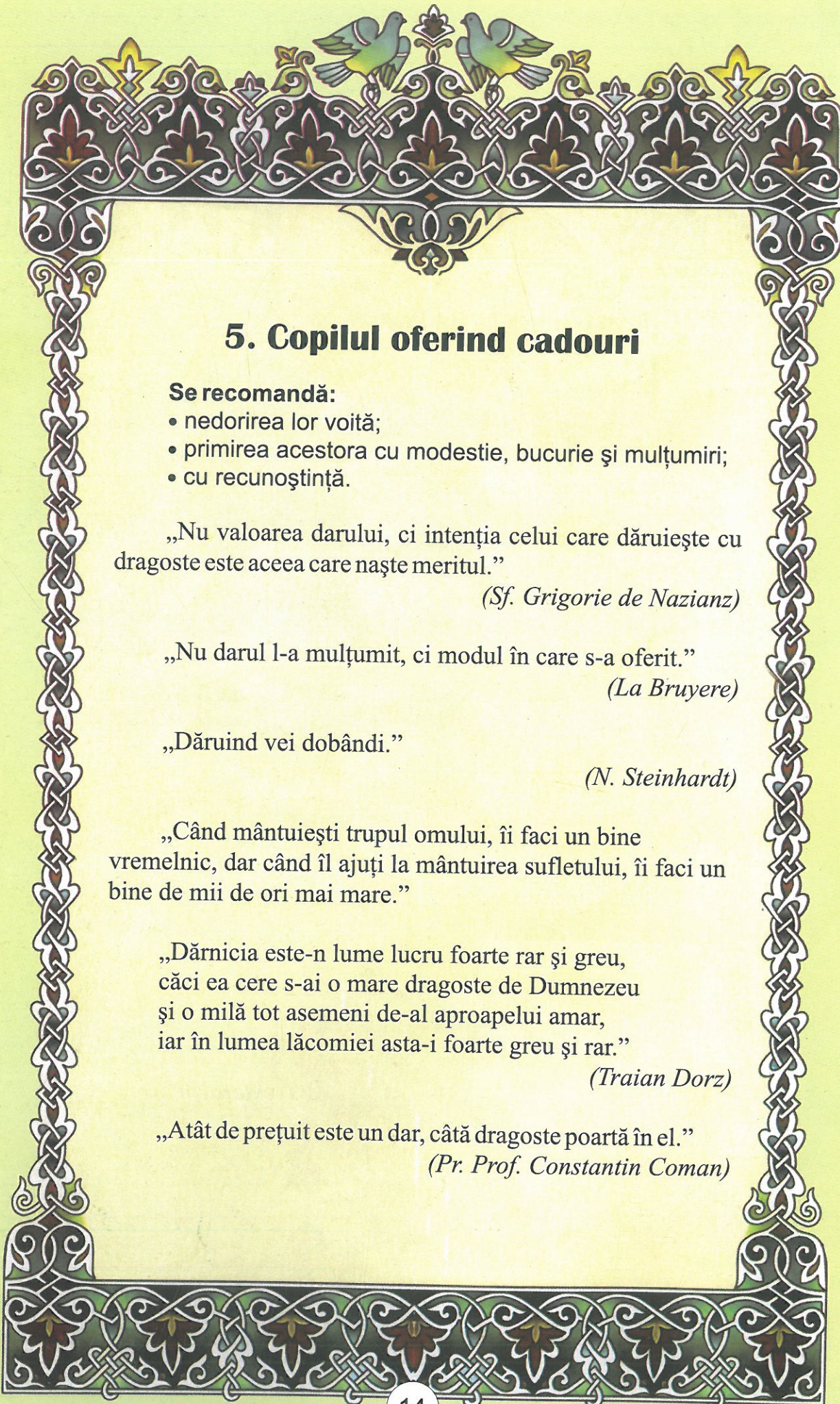
(Prof. Gabriela Alexandru)

„Fericit este copilul care are părinți și bunici iubitori și credincioși. Căci cele mai frumoase amintiri și cele mai fericite îndrumări bune din toată viața lui îi rămân de la aceste suflete scumpe.

Dar și mai fericit este copilul care prețuiește cu tot sufletul îndrumările lor și le păzește în viața lui.”

(Traian Dorz)

5. Copilul oferind cadouri

Se recomandă:

- nedorirea lor voită;
- primirea acestora cu modestie, bucurie și mulțumiri;
- cu recunoștință.

„Nu valoarea darului, ci intenția celui care dăruiește cu dragoste este aceea care naște meritul.”

(Sf. Grigorie de Nazianz)

„Nu darul l-a mulțumit, ci modul în care s-a oferit.”

(La Bruyere)

„Dăruind vei dobândi.”

(N. Steinhardt)

„Când mântuiești trupul omului, îi faci un bine vremelnic, dar când îl ajuți la mântuirea sufletului, îi faci un bine de mii de ori mai mare.”

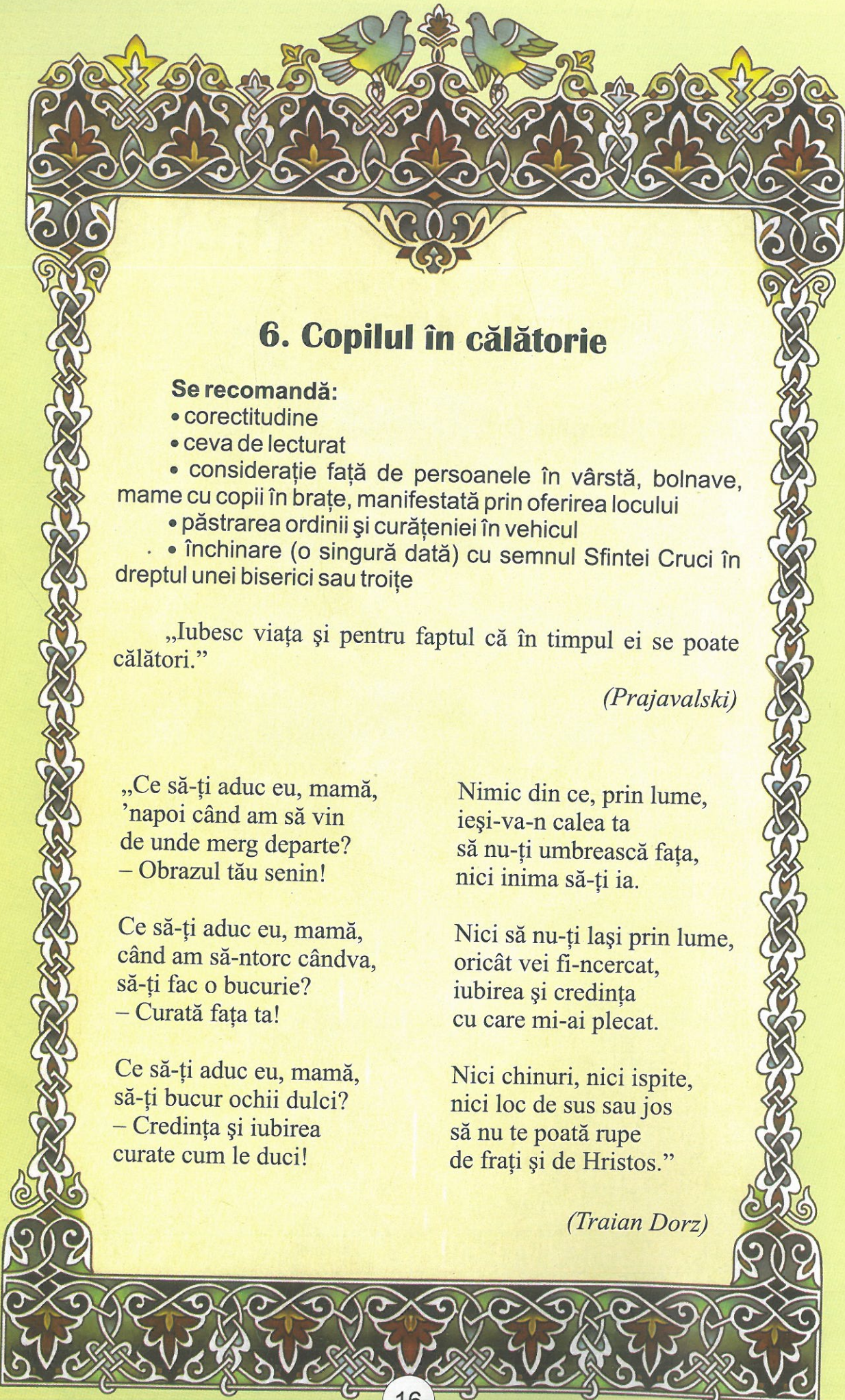
„Dărnicia este-n lume lucru foarte rar și greu, căci ea cere s-ai o mare dragoste de Dumnezeu și o milă tot asemeni de-al aproapelui amar, iar în lumea lăcomiei asta-i foarte greu și rar.”

(Traian Dorz)

„Atât de prețuit este un dar, câtă dragoste poartă în el.”

(Pr. Prof. Constantin Coman)

6. Copilul în călătorie

Se recomandă:

- corectitudine
- ceva de lecturat
- considerație față de persoanele în vârstă, bolnave, mame cu copii în brațe, manifestată prin oferirea locului
- păstrarea ordinii și curățeniei în vehicul
- închinare (o singură dată) cu semnul Sfintei Cruci în dreptul unei biserici sau troițe

„Iubesc viața și pentru faptul că în timpul ei se poate călători.”

(Prajavalski)

„Ce să-ți aduc eu, mamă,
'napoi când am să vin
de unde merg departe?
– Obrazul tău senin!

Ce să-ți aduc eu, mamă,
când am să-ntorc cândva,
să-ți fac o bucurie?
– Curată fața ta!

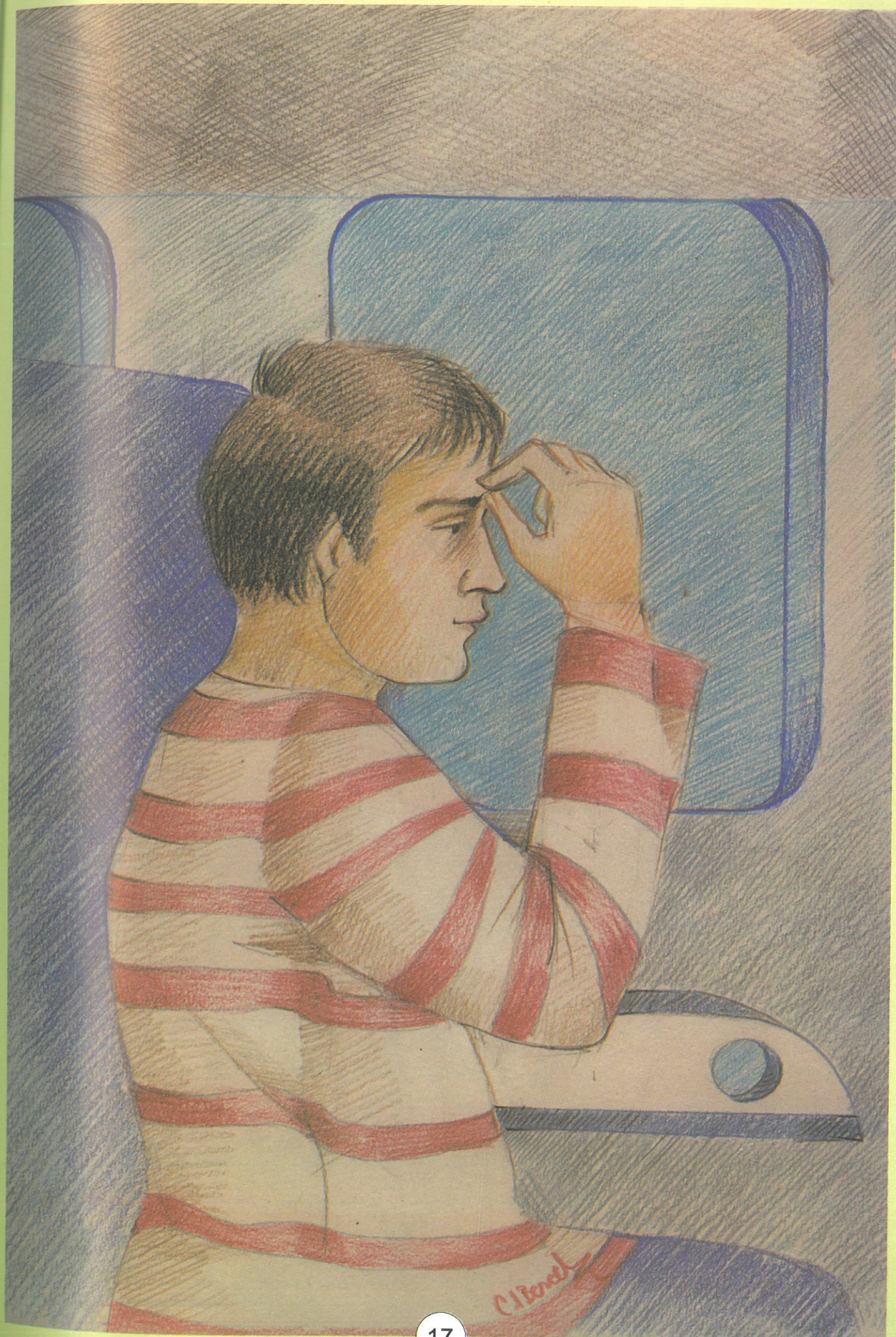
Ce să-ți aduc eu, mamă,
să-ți bucur ochii dulci?
– Credința și iubirea
curate cum le duci!

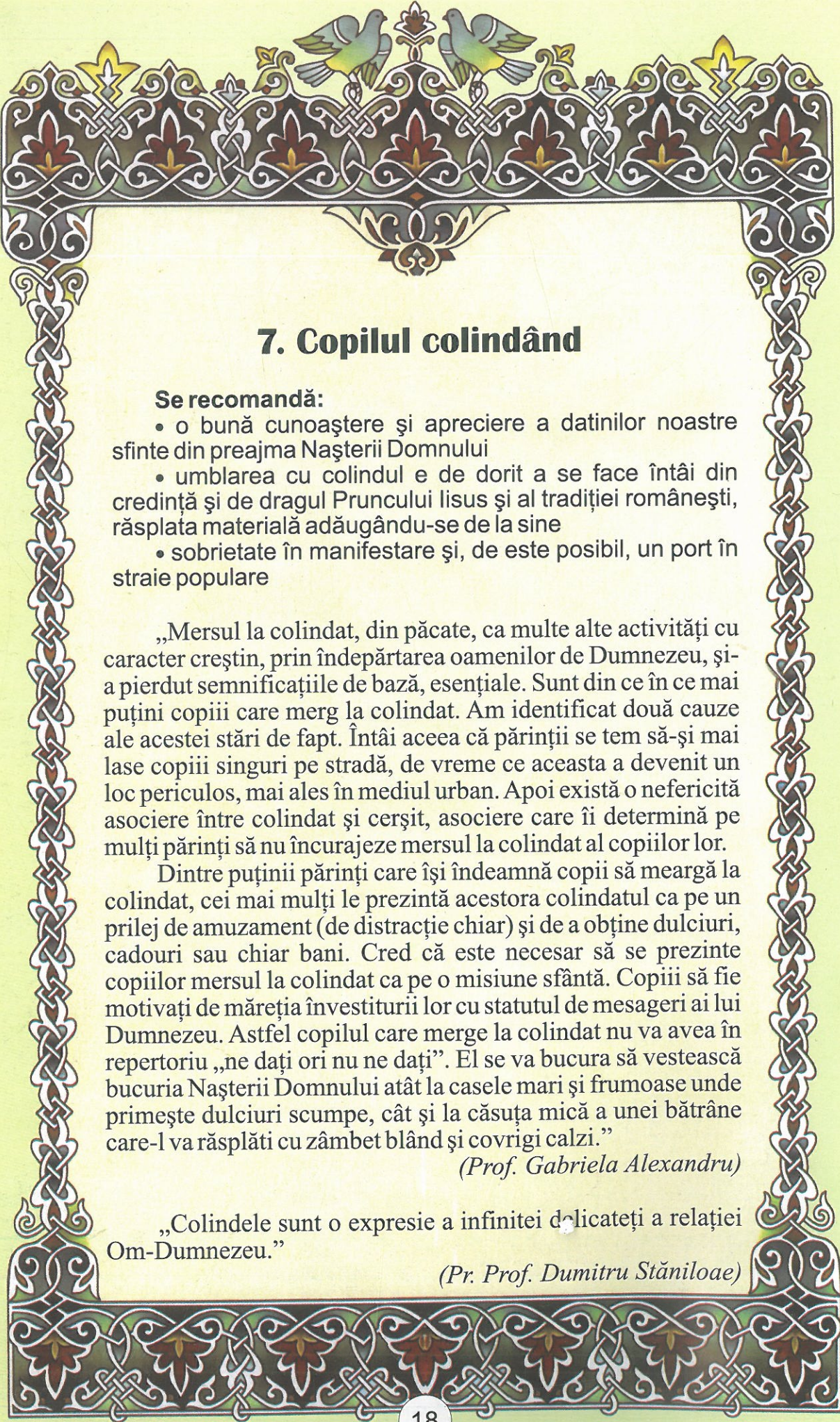
Nimic din ce, prin lume,
ieși-va-n calea ta
să nu-ți umbrească fața,
nici inima să-ți ia.

Nici să nu-ți lași prin lume,
oricât vei fi-ncercat,
iubirea și credința
cu care mi-ai plecat.

Nici chinuri, nici ispite,
nici loc de sus sau jos
să nu te poată rupe
de frați și de Hristos.”

(Traian Dorz)

7. Copilul colindând

Se recomandă:

- o bună cunoaștere și apreciere a datinilor noastre sfinte din preajma Nașterii Domnului
- umblarea cu colindul e de dorit a se face întâi din credință și de dragul Pruncului Iisus și al tradiției românești, răsplata materială adăugându-se de la sine
- sobrietate în manifestare și, de este posibil, un port în straie populare

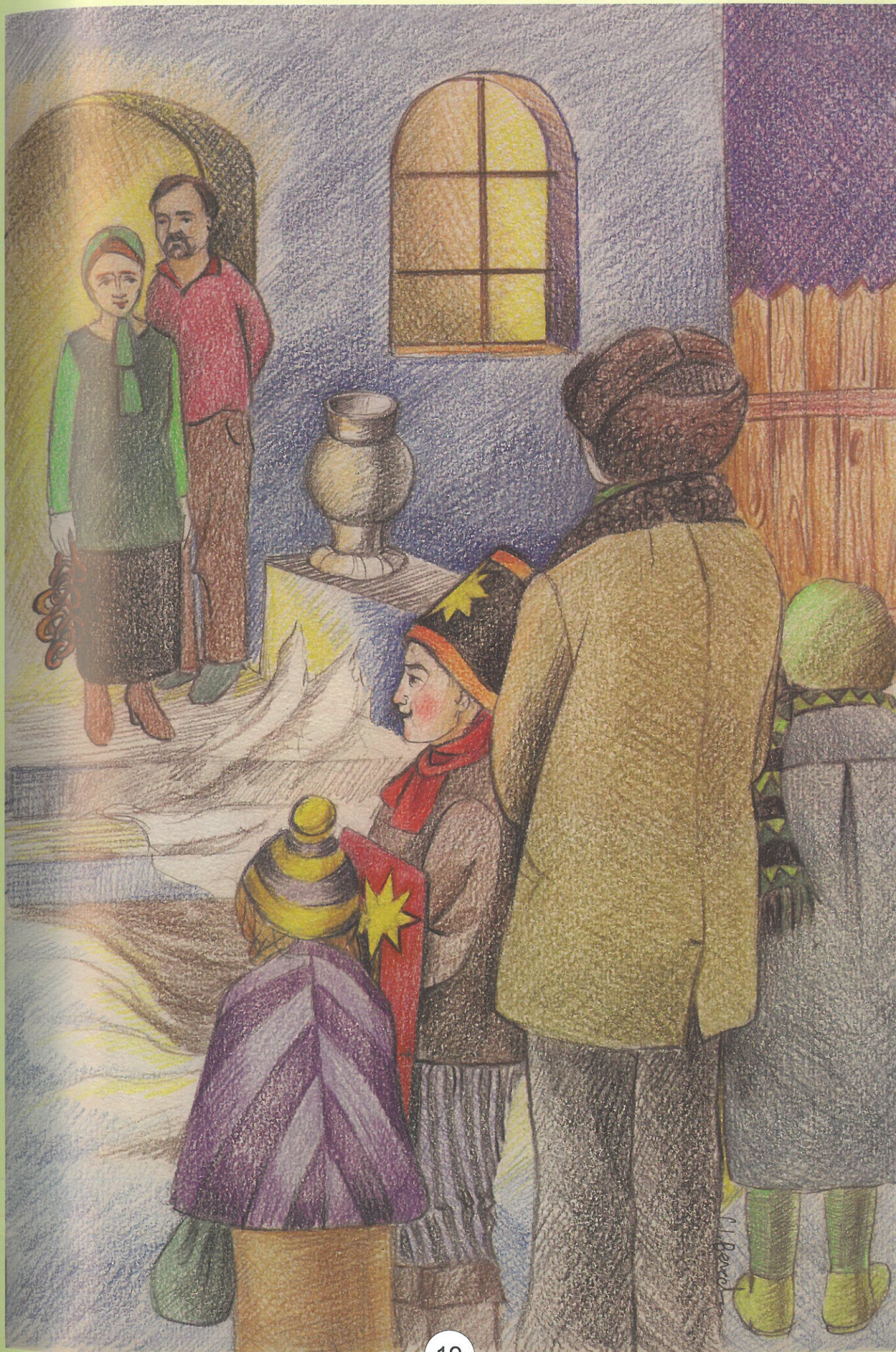
„Mersul la colindat, din păcate, ca multe alte activități cu caracter creștin, prin îndepărtarea oamenilor de Dumnezeu, și-a pierdut semnificațiile de bază, esențiale. Sunt din ce în ce mai puțini copiii care merg la colindat. Am identificat două cauze ale acestei stări de fapt. Întâi aceea că părinții se tem să-și mai lase copiii singuri pe stradă, de vreme ce aceasta a devenit un loc periculos, mai ales în mediul urban. Apoi există o nefericită asociere între colindat și cerșit, asociere care îi determină pe mulți părinți să nu încurajeze mersul la colindat al copiilor lor.

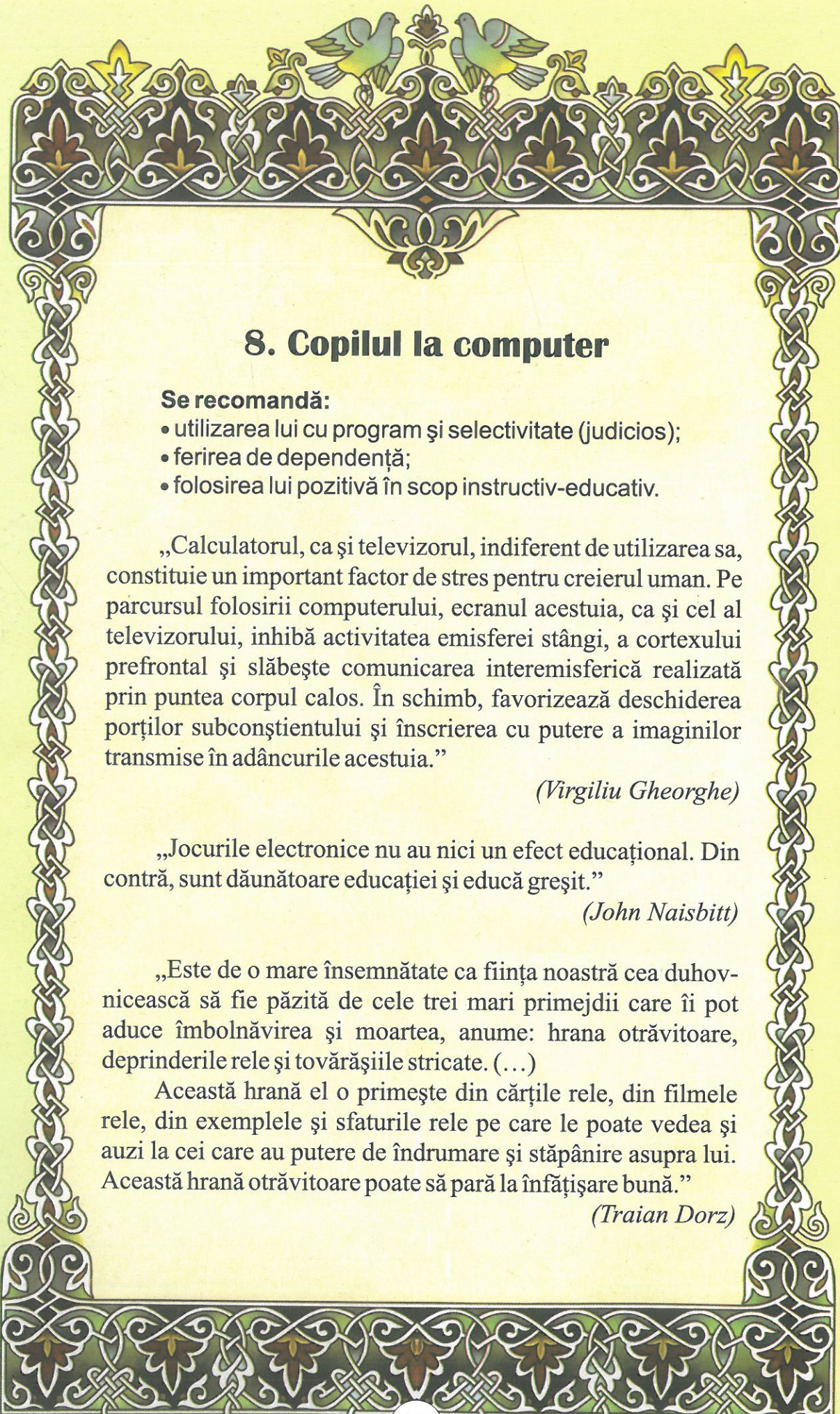
Dintre puținii părinți care își îndeamnă copii să meargă la colindat, cei mai mulți le prezintă acestora colindatul ca pe un prilej de amuzament (de distracție chiar) și de a obține dulciuri, cadouri sau chiar bani. Cred că este necesar să se prezinte copiilor mersul la colindat ca pe o misiune sfântă. Copiii să fie motivați de măreția investiției lor cu statutul de mesageri ai lui Dumnezeu. Astfel copilul care merge la colindat nu va avea în repertoriu „ne dați ori nu ne dați”. El se va bucura să vestească bucuria Nașterii Domnului atât la casele mari și frumoase unde primește dulciuri scumpe, cât și la căsuța mică a unei bătrâne care-l va răsplăti cu zâmbet blând și covrigi calzi.”

(Prof. Gabriela Alexandru)

„Colindele sunt o expresie a infinitei delicateți a relației Om-Dumnezeu.”

(Pr. Prof. Dumitru Stăniloae)

8. Copilul la computer

Se recomandă:

- utilizarea lui cu program și selectivitate (judicios);
- ferirea de dependență;
- folosirea lui pozitivă în scop instructiv-educativ.

„Calculatorul, ca și televizorul, indiferent de utilizarea sa, constituie un important factor de stres pentru creierul uman. Pe parcursul folosirii computerului, ecranul acestuia, ca și cel al televizorului, inhibă activitatea emisferei stângi, a cortexului prefrontal și slăbește comunicarea interemisferică realizată prin puntea corpului calos. În schimb, favorizează deschiderea porților subconștientului și înscrierea cu putere a imaginilor transmise în adâncurile acestuia.”

(Virgiliu Gheorghe)

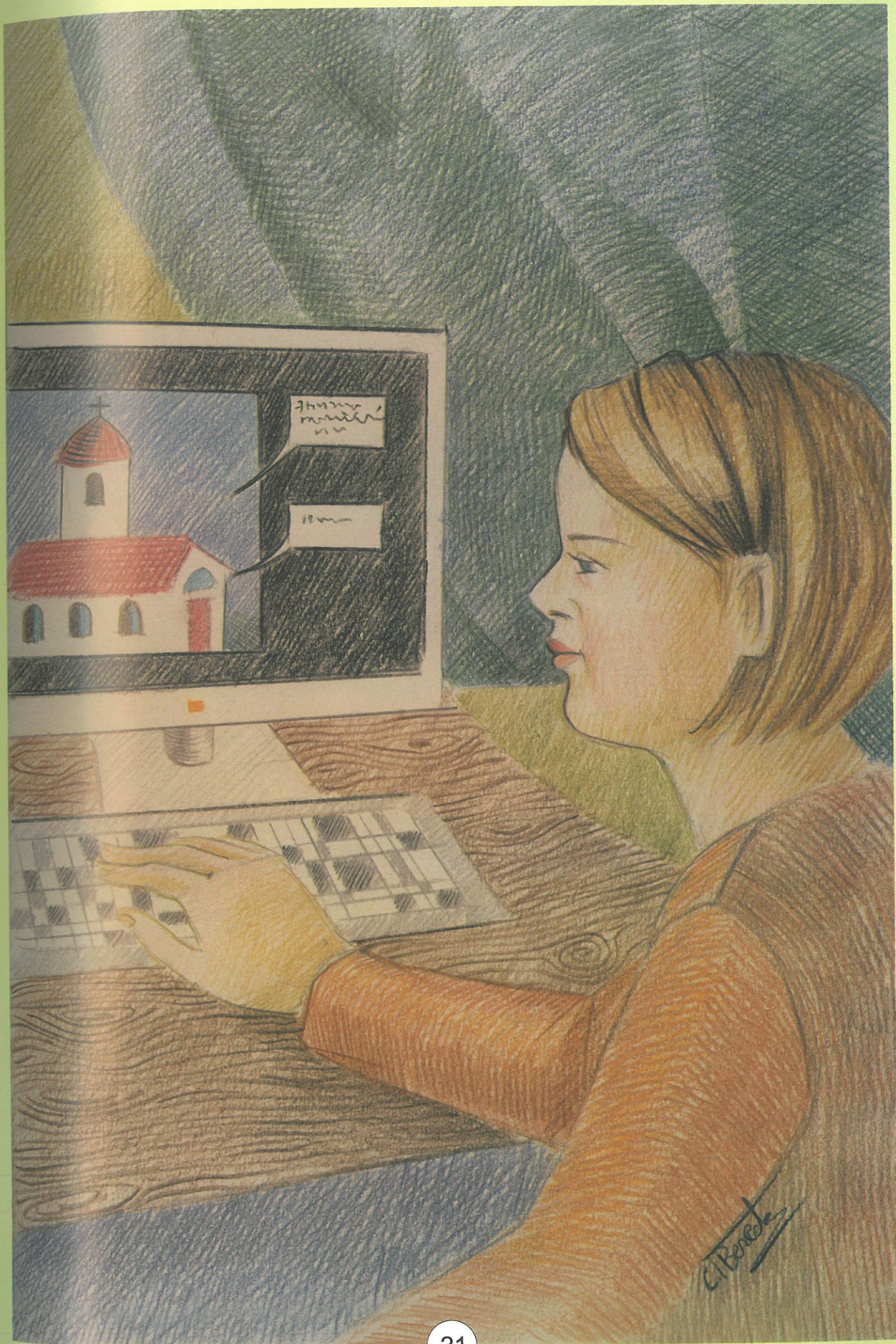
„Jocurile electronice nu au nici un efect educațional. Din contră, sunt dăunătoare educației și educă greșit.”

(John Naisbitt)

„Este de o mare însemnătate ca ființa noastră cea duhovnicească să fie păzită de cele trei mari primejdii care îi pot aduce îmbolnăvirea și moartea, anume: hrana otrăvitoare, deprinderile rele și tovărășiile stricate. (...)”

Această hrană el o primește din cărțile rele, din filmele rele, din exemplele și sfaturile rele pe care le poate vedea și auzi la cei care au putere de îndrumare și stăpânire asupra lui. Această hrană otrăvitoare poate să pară la înfățișare bună.”

(Traian Dorz)

8. Copilul la computer

Se recomandă:

- utilizarea lui cu program și selectivitate (judicios);
- ferirea de dependență;
- folosirea lui pozitivă în scop instructiv-educativ.

„Calculatorul, ca și televizorul, indiferent de utilizarea sa, constituie un important factor de stres pentru creierul uman. Pe parcursul folosirii computerului, ecranul acestuia, ca și cel al televizorului, inhibă activitatea emisferei stângi, a cortexului prefrontal și slăbește comunicarea interemisferică realizată prin puntea corpului calos. În schimb, favorizează deschiderea porților subconștientului și înscrierea cu putere a imaginilor transmise în adâncurile acestuia.”

(Virgiliu Gheorghe)

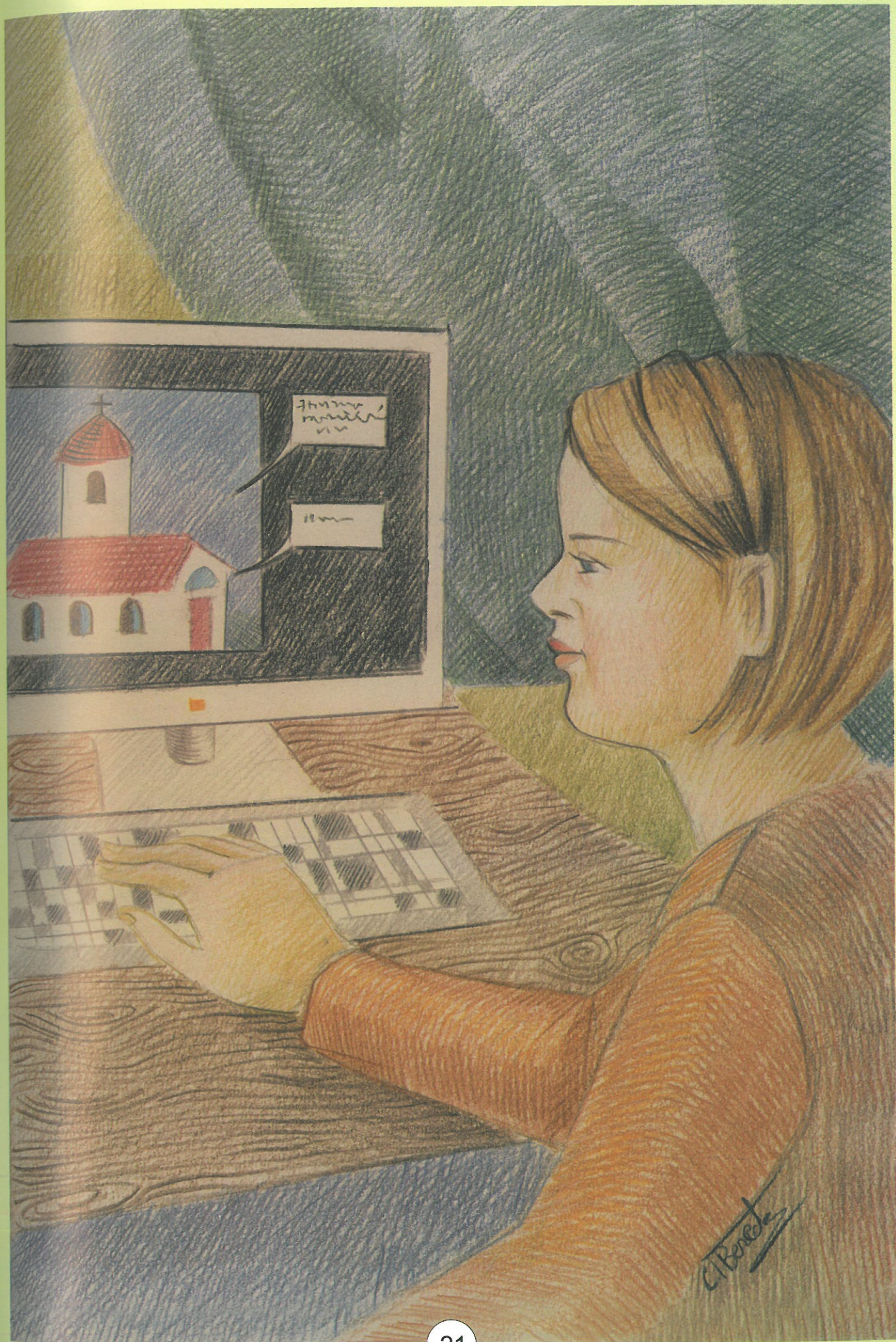
„Jocurile electronice nu au nici un efect educațional. Din contră, sunt dăunătoare educației și educă greșit.”

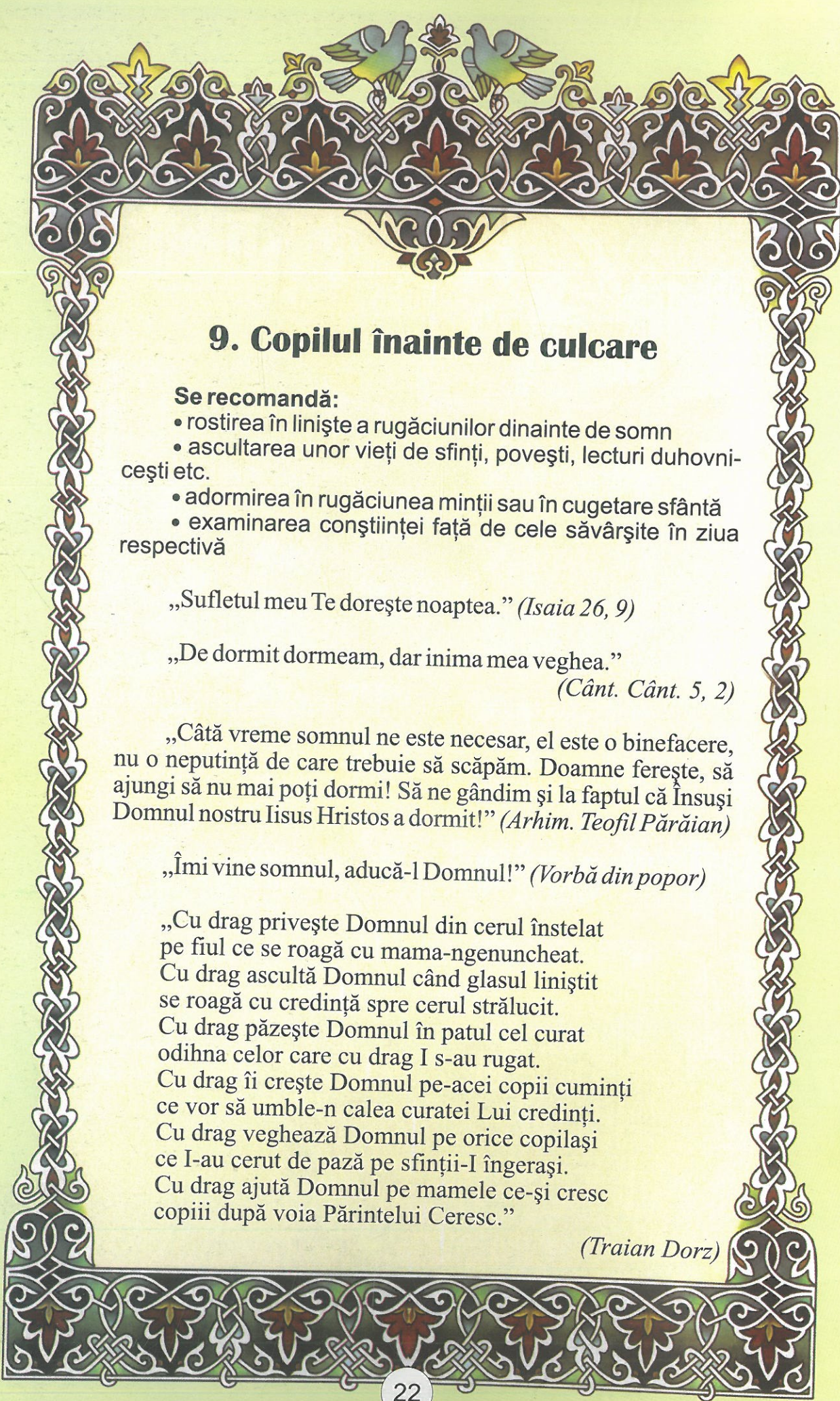
(John Naisbitt)

„Este de o mare însemnătate ca ființa noastră cea duhovnicească să fie păzită de cele trei mari primejdii care îi pot aduce îmbolnăvirea și moartea, anume: hrana otrăvitoare, deprinderile rele și tovărășiile stricate. (...)

Această hrană el o primește din cărțile rele, din filmele rele, din exemplele și sfaturile rele pe care le poate vedea și auzi la cei care au putere de îndrumare și stăpânire asupra lui. Această hrană otrăvitoare poate să pară la înfățișare bună.”

(Traian Dorz)

9. Copilul înainte de culcare

Se recomandă:

- rostirea în liniște a rugăciunilor dinainte de somn
- ascultarea unor vieți de sfinți, povești, lecturi duhovnicești etc.
- adormirea în rugăciunea minții sau în cugetare sfântă
- examinarea conștiinței față de cele săvârșite în ziua respectivă

„Sufletul meu Te dorește noaptea.” (*Isaia 26, 9*)

„De dormit dormeam, dar inima mea veghea.”
(*Cânt. Cânt. 5, 2*)

„Câtă vreme somnul ne este necesar, el este o binefacere, nu o neputință de care trebuie să scăpăm. Doamne ferește, să ajungi să nu mai poți dormi! Să ne gândim și la faptul că Însuși Domnul nostru Iisus Hristos a dormit!” (*Arhim. Teofil Părăian*)

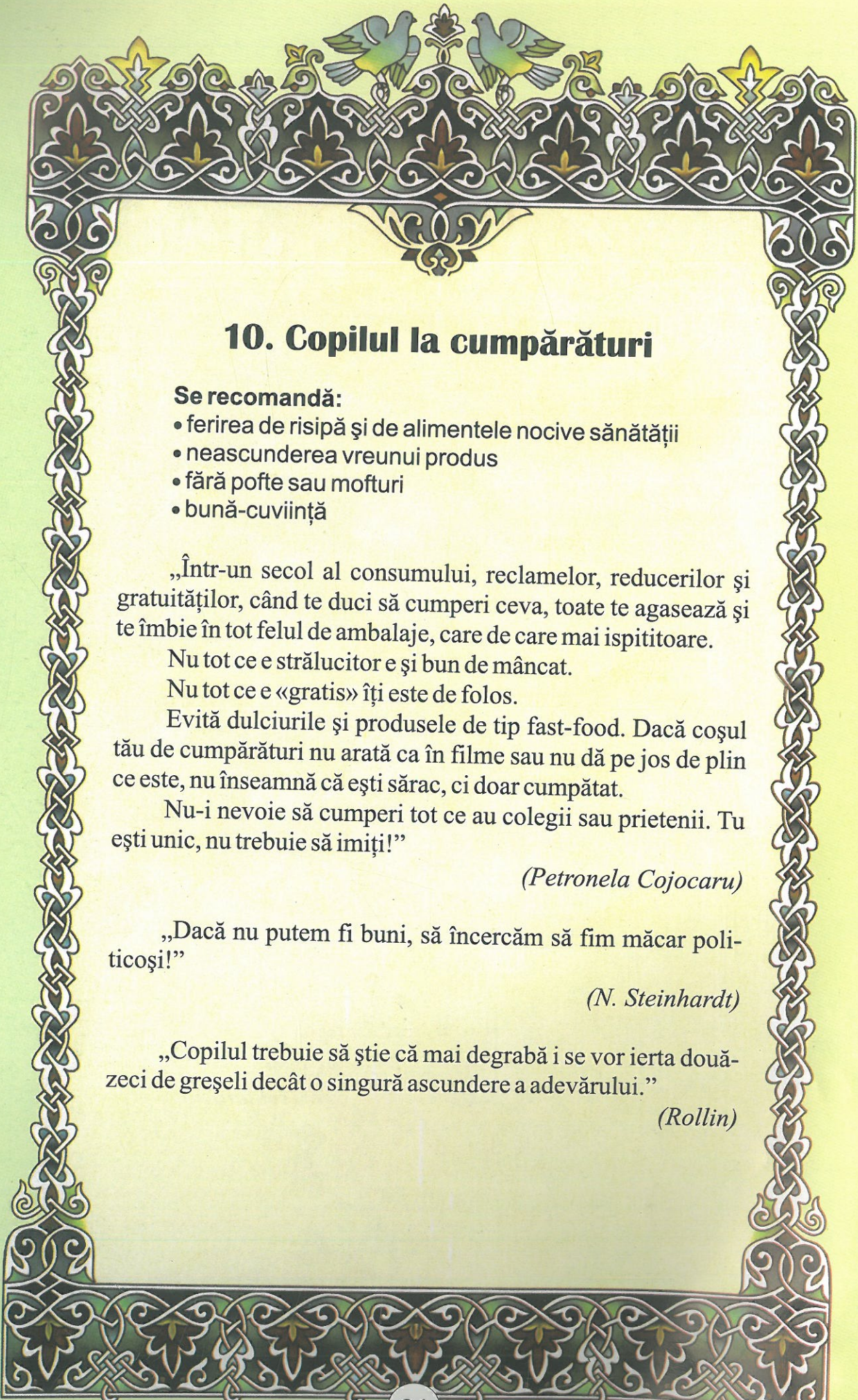
„Îmi vine somnul, aducă-l Domnul!” (*Vorbă din popor*)

„Cu drag privește Domnul din cerul înstelat
pe fiul ce se roagă cu mama-ngenuncheat.
Cu drag ascultă Domnul când glasul liniștit
se roagă cu credință spre cerul strălucit.
Cu drag păzește Domnul în patul cel curat
odihna celor care cu drag I s-au rugat.
Cu drag îi crește Domnul pe-acei copii cuminți
ce vor să umble-n calea curatei Lui credinți.
Cu drag veghează Domnul pe orice copilași
ce I-au cerut de pază pe sfinții-I îngerași.
Cu drag ajută Domnul pe mamele ce-și cresc
copiii după voia Părintelui Ceresc.”

(*Traian Dorz*)

10. Copilul la cumpărături

Se recomandă:

- ferirea de risipă și de alimentele nocive sănătății
- neascunderea vreunui produs
- fără pofte sau mofturi
- bună-cuviință

„Într-un secol al consumului, reclamelor, reducerilor și gratuităților, când te duci să cumperi ceva, toate te agasează și te îmbie în tot felul de ambalaje, care de care mai ispititoare.

Nu tot ce e strălucitor e și bun de mâncat.

Nu tot ce e «gratis» îți este de folos.

Evită dulciurile și produsele de tip fast-food. Dacă coșul tău de cumpărături nu arată ca în filme sau nu dă pe jos de plin ce este, nu înseamnă că ești sărac, ci doar cumpătat.

Nu-i nevoie să cumperi tot ce au colegii sau prietenii. Tu ești unic, nu trebuie să imiți!”

(Petronela Cojocaru)

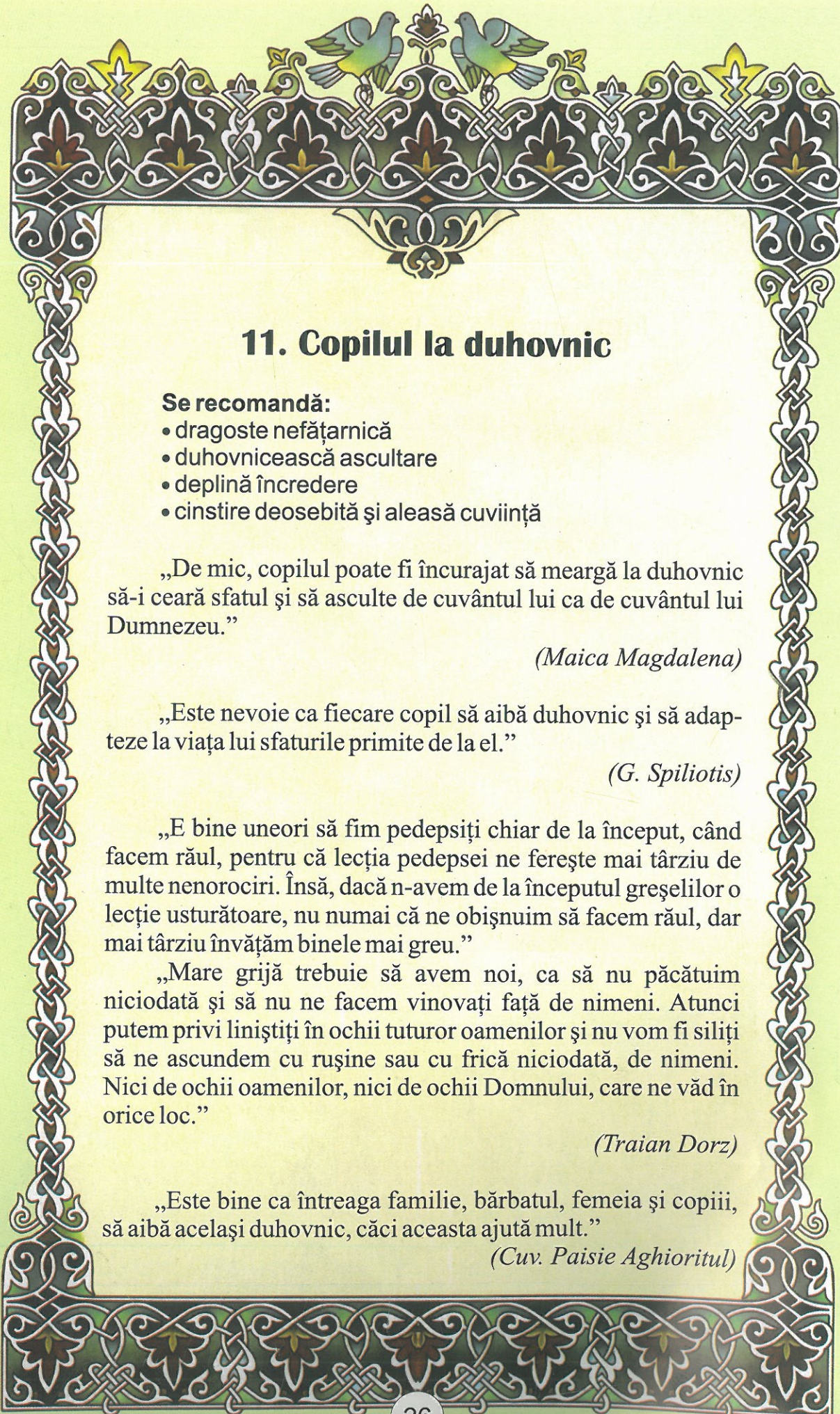
„Dacă nu putem fi buni, să încercăm să fim măcar politicoși!”

(N. Steinhardt)

„Copilul trebuie să știe că mai degrabă i se vor ierta douăzeci de greșeli decât o singură ascundere a adevărului.”

(Rollin)

11. Copilul la duhovnic

Se recomandă:

- dragoste nefățarnică
- duhovnicească ascultare
- deplină încredere
- cinstire deosebită și aleasă cuviință

„De mic, copilul poate fi încurajat să meargă la duhovnic să-i ceară sfatul și să asculte de cuvântul lui ca de cuvântul lui Dumnezeu.”

(Maica Magdalena)

„Este nevoie ca fiecare copil să aibă duhovnic și să adapteze la viața lui sfaturile primite de la el.”

(G. Spiliotis)

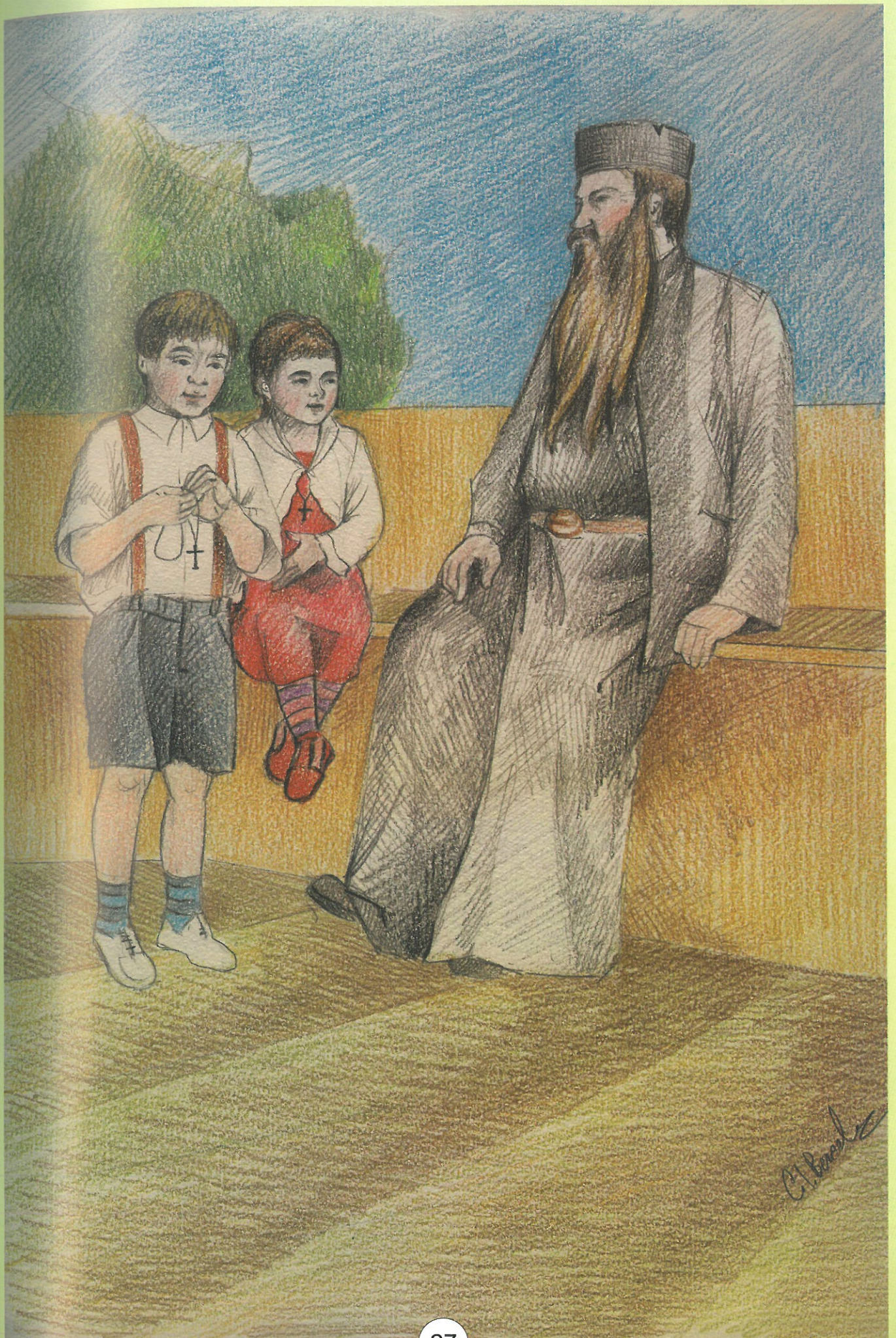
„E bine uneori să fim pedepsiți chiar de la început, când facem răul, pentru că lecția pedepsei ne ferește mai târziu de multe nenorociri. Însă, dacă n-avem de la începutul greșelilor o lecție usturătoare, nu numai că ne obișnuim să facem răul, dar mai târziu învățăm binele mai greu.”

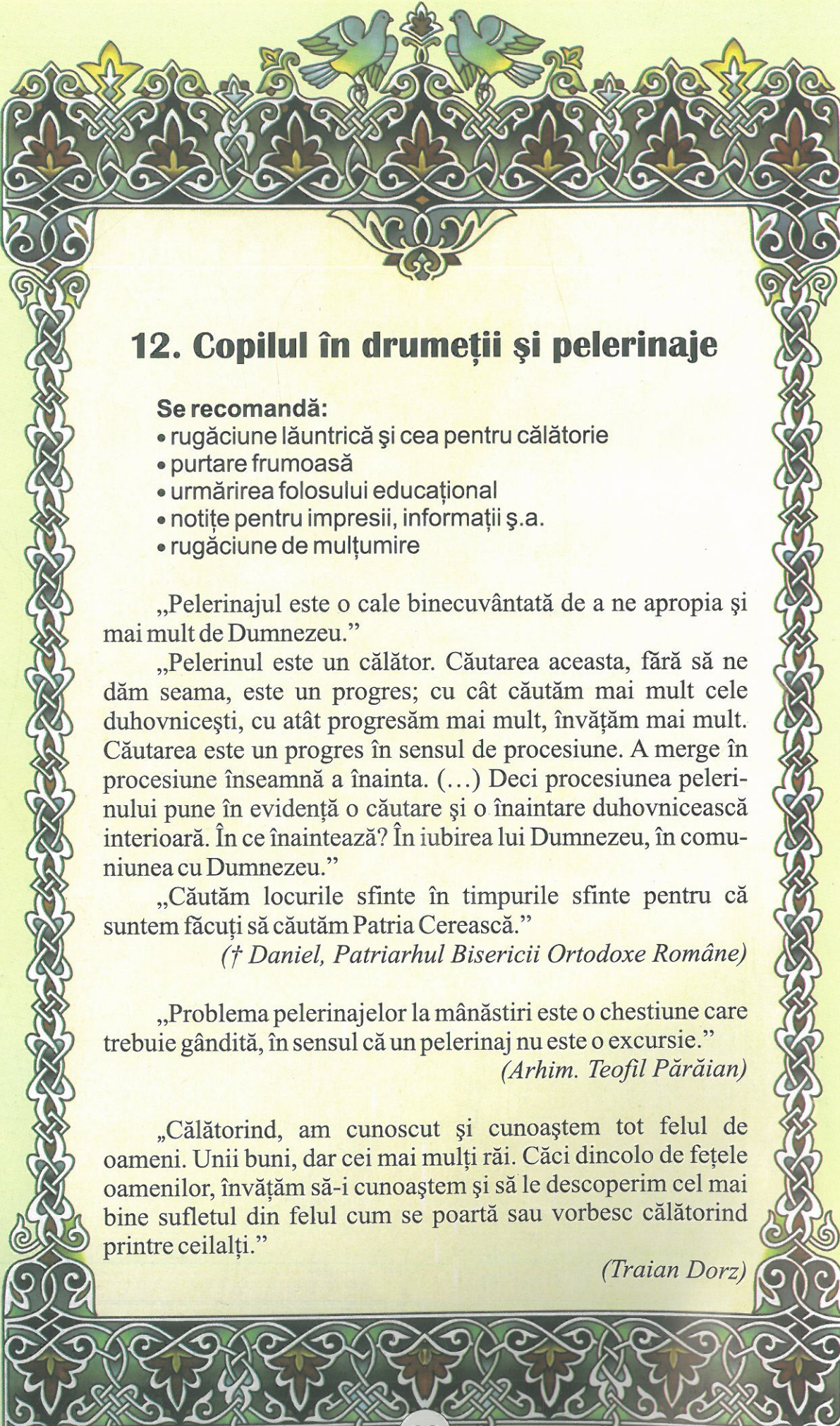
„Mare grijă trebuie să avem noi, ca să nu păcătuim niciodată și să nu ne facem vinovați față de nimeni. Atunci putem privi liniștiți în ochii tuturor oamenilor și nu vom fi siliți să ne ascundem cu rușine sau cu frică niciodată, de nimeni. Nici de ochii oamenilor, nici de ochii Domnului, care ne văd în orice loc.”

(Traian Dorz)

„Este bine ca întreaga familie, bărbatul, femeia și copiii, să aibă același duhovnic, căci aceasta ajută mult.”

(Cuv. Paisie Aghioritul)

12. Copilul în drumeții și pelerinaje

Se recomandă:

- rugăciune lăuntrică și cea pentru călătorie
- purtare frumoasă
- urmărirea folosului educațional
- notițe pentru impresii, informații ș.a.
- rugăciune de mulțumire

„Pelerinajul este o cale binecuvântată de a ne apropia și mai mult de Dumnezeu.”

„Pelerinul este un călător. Căutarea aceasta, fără să ne dăm seama, este un progres; cu cât căutăm mai mult cele duhovnicești, cu atât progresăm mai mult, învățăm mai mult. Căutarea este un progres în sensul de procesiune. A merge în procesiune înseamnă a înainta. (...) Deci procesiunea pelerinului pune în evidență o căutare și o înaintare duhovnicească interioară. În ce înaintează? În iubirea lui Dumnezeu, în comuniunea cu Dumnezeu.”

„Căutăm locurile sfinte în timpurile sfinte pentru că suntem făcuți să căutăm Patria Cerească.”

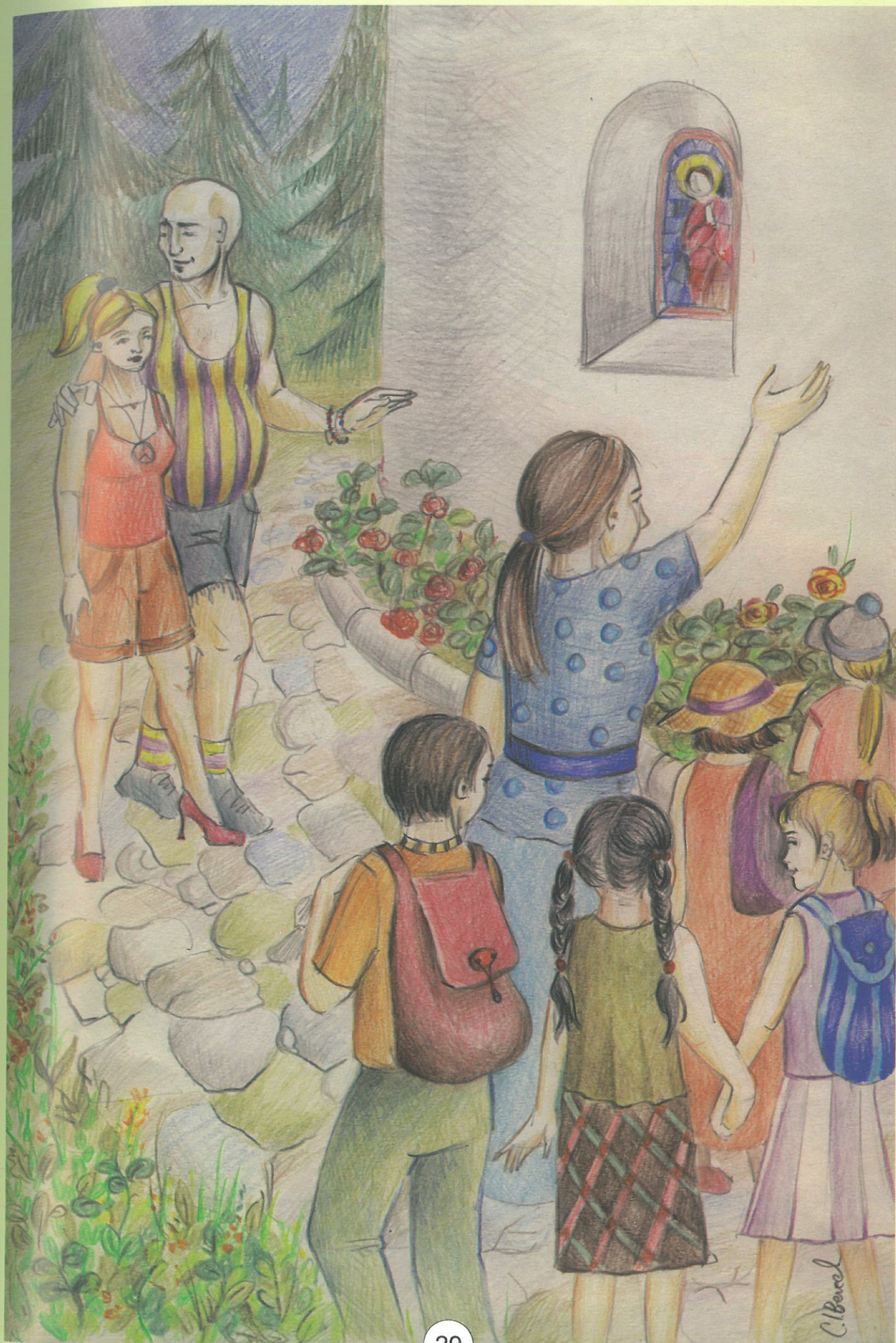
(† Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române)

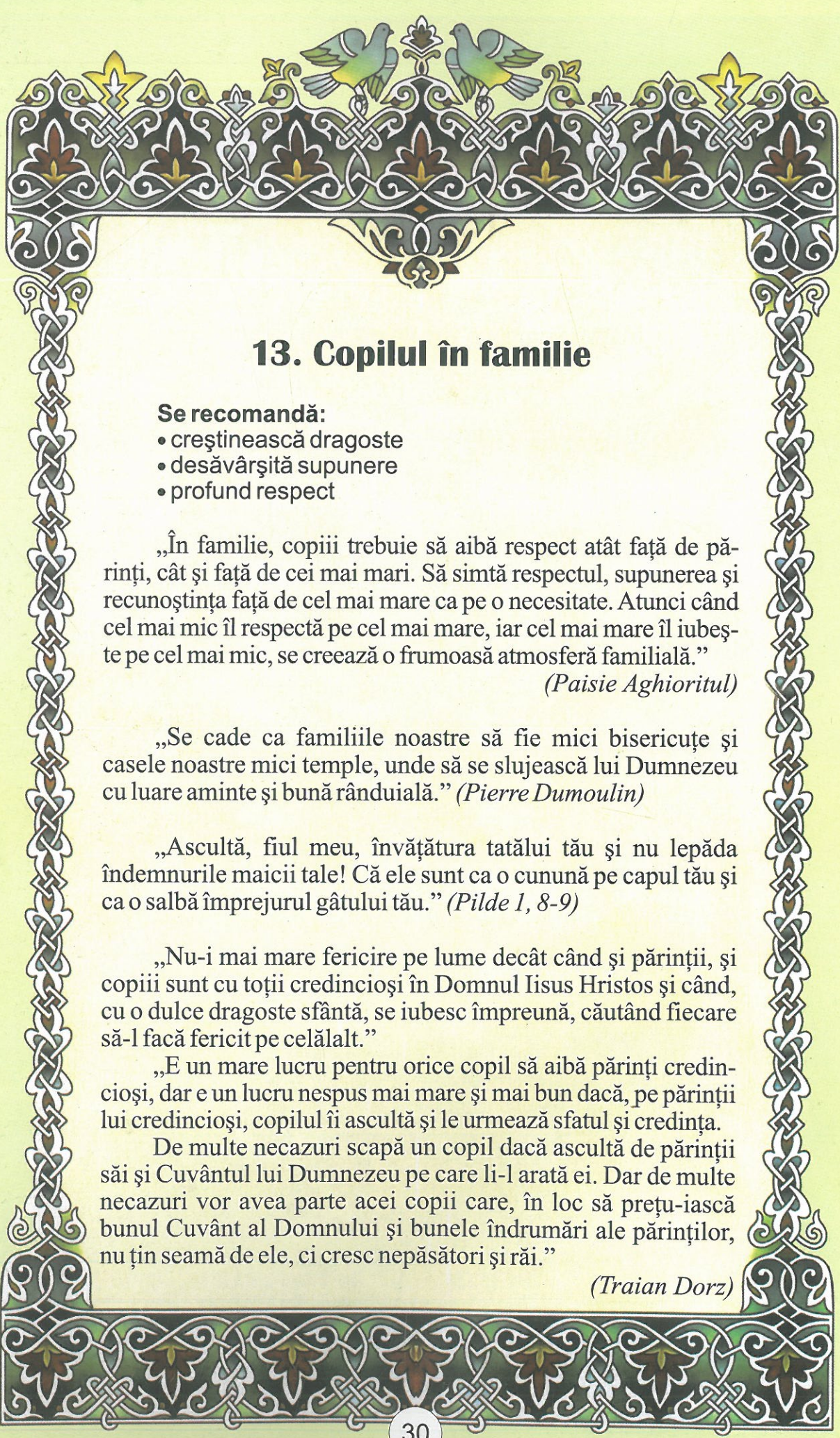
„Problema pelerinajelor la mănăstiri este o chestiune care trebuie gândită, în sensul că un pelerinaj nu este o excursie.”

(Arhim. Teofil Părăian)

„Călătorind, am cunoscut și cunoaștem tot felul de oameni. Unii buni, dar cei mai mulți răi. Căci dincolo de fețele oamenilor, învățăm să-i cunoaștem și să le descoperim cel mai bine sufletul din felul cum se poartă sau vorbesc călătorind printre ceilalți.”

(Traian Dorz)

13. Copilul în familie

Se recomandă:

- creștinească dragoste
- desăvârșită supunere
- profund respect

„În familie, copiii trebuie să aibă respect atât față de părinți, cât și față de cei mai mari. Să simtă respectul, supunerea și recunoștința față de cel mai mare ca pe o necesitate. Atunci când cel mai mic îl respectă pe cel mai mare, iar cel mai mare îl iubește pe cel mai mic, se creează o frumoasă atmosferă familială.”

(Paisie Aghioritul)

„Se cade ca familiile noastre să fie mici bisericuțe și casele noastre mici temple, unde să se slujească lui Dumnezeu cu luare aminte și bună rânduială.” *(Pierre Dumoulin)*

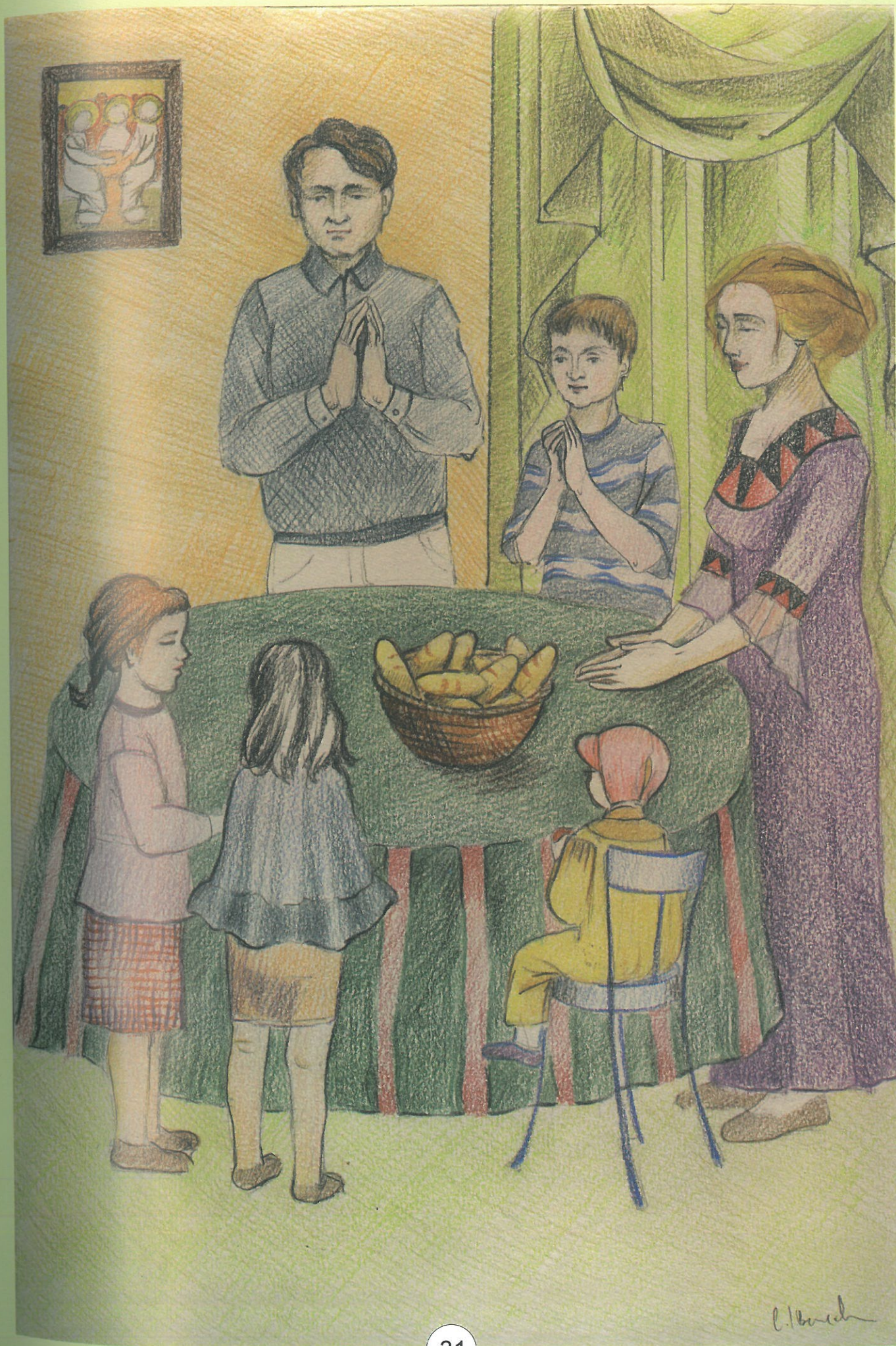
„Ascultă, fiul meu, învățătura tatălui tău și nu lepăda îndemnurile maicii tale! Că ele sunt ca o cunună pe capul tău și ca o salbă împrejurul gâtului tău.” *(Pilde 1, 8-9)*

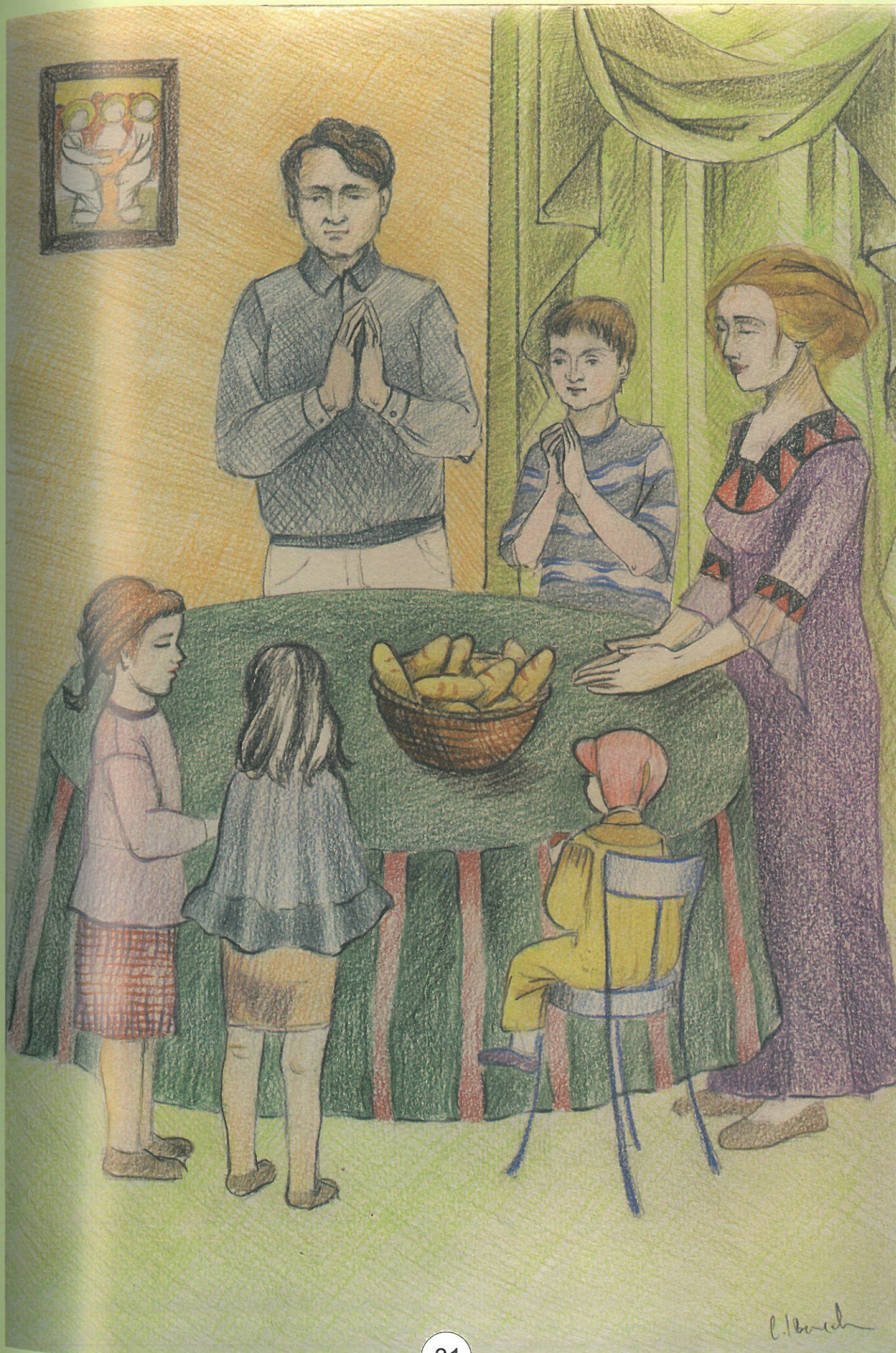
„Nu-i mai mare fericire pe lume decât când și părinții, și copiii sunt cu toții credincioși în Domnul Iisus Hristos și când, cu o dulce dragoste sfântă, se iubesc împreună, căutând fiecare să-l facă fericit pe celălalt.”

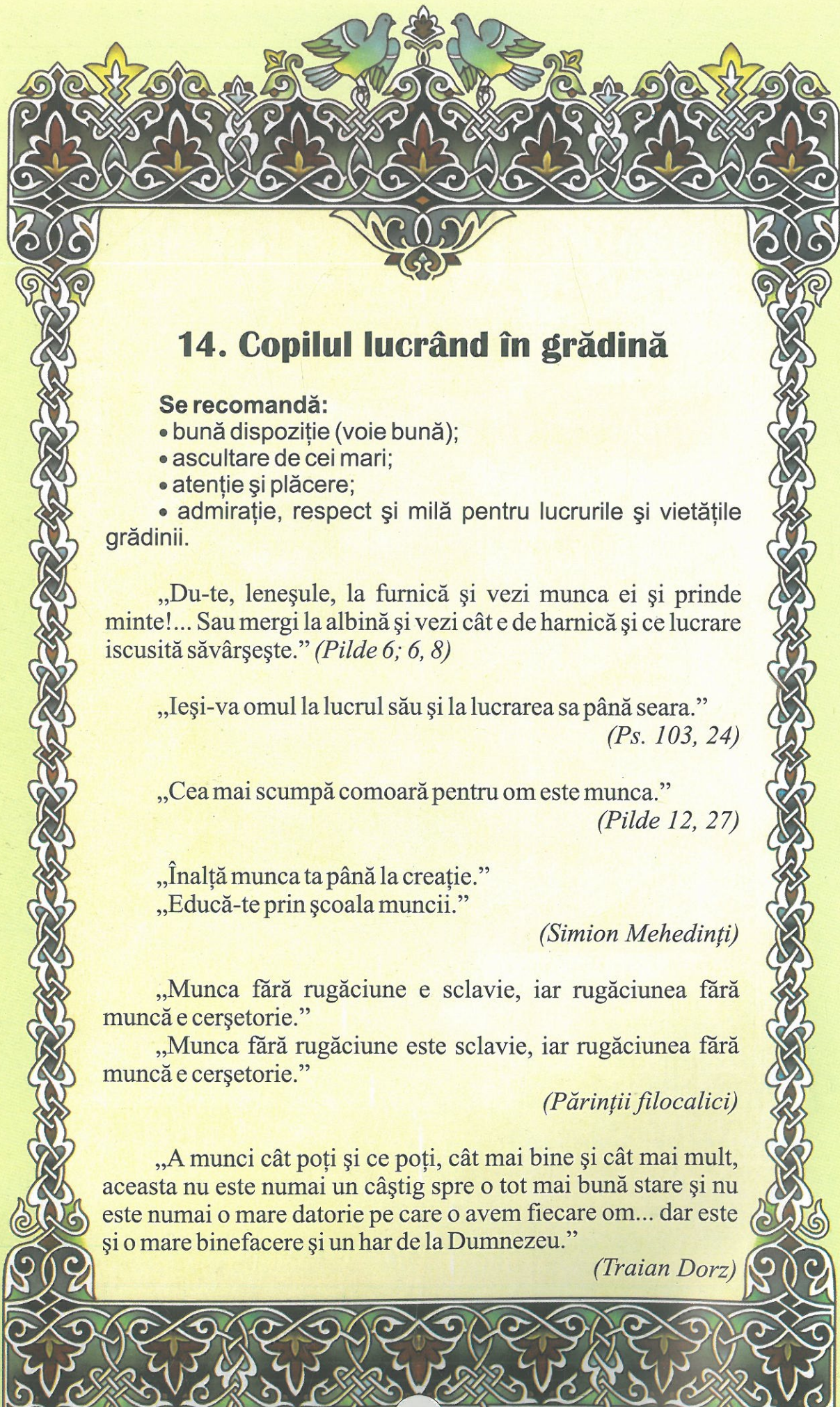
„E un mare lucru pentru orice copil să aibă părinți credincioși, dar e un lucru nespus mai mare și mai bun dacă, pe părinții lui credincioși, copilul îi ascultă și le urmează sfatul și credința.

De multe necazuri scapă un copil dacă ascultă de părinții săi și Cuvântul lui Dumnezeu pe care li-l arată ei. Dar de multe necazuri vor avea parte acei copii care, în loc să prețuiească bunul Cuvânt al Domnului și bunele îndrumări ale părinților, nu țin seamă de ele, ci cresc nepăsători și răi.”

(Traian Dorz)

14. Copilul lucrând în grădină

Se recomandă:

- bună dispoziție (voie bună);
- ascultare de cei mari;
- atenție și plăcere;
- admirație, respect și milă pentru lucrurile și vietățile grădinii.

„Du-te, leneșule, la furnică și vezi munca ei și prinde minte!... Sau mergi la albină și vezi cât e de harnică și ce lucrare iscusită săvârșește.” (*Pilde 6; 6, 8*)

„Ieși-va omul la lucrul său și la lucrarea sa până seara.”
(*Ps. 103, 24*)

„Cea mai scumpă comoară pentru om este munca.”
(*Pilde 12, 27*)

„Înalță munca ta până la creație.”
„Educă-te prin școala muncii.”
(*Simion Mehedinți*)

„Munca fără rugăciune e sclavie, iar rugăciunea fără muncă e cerșetorie.”

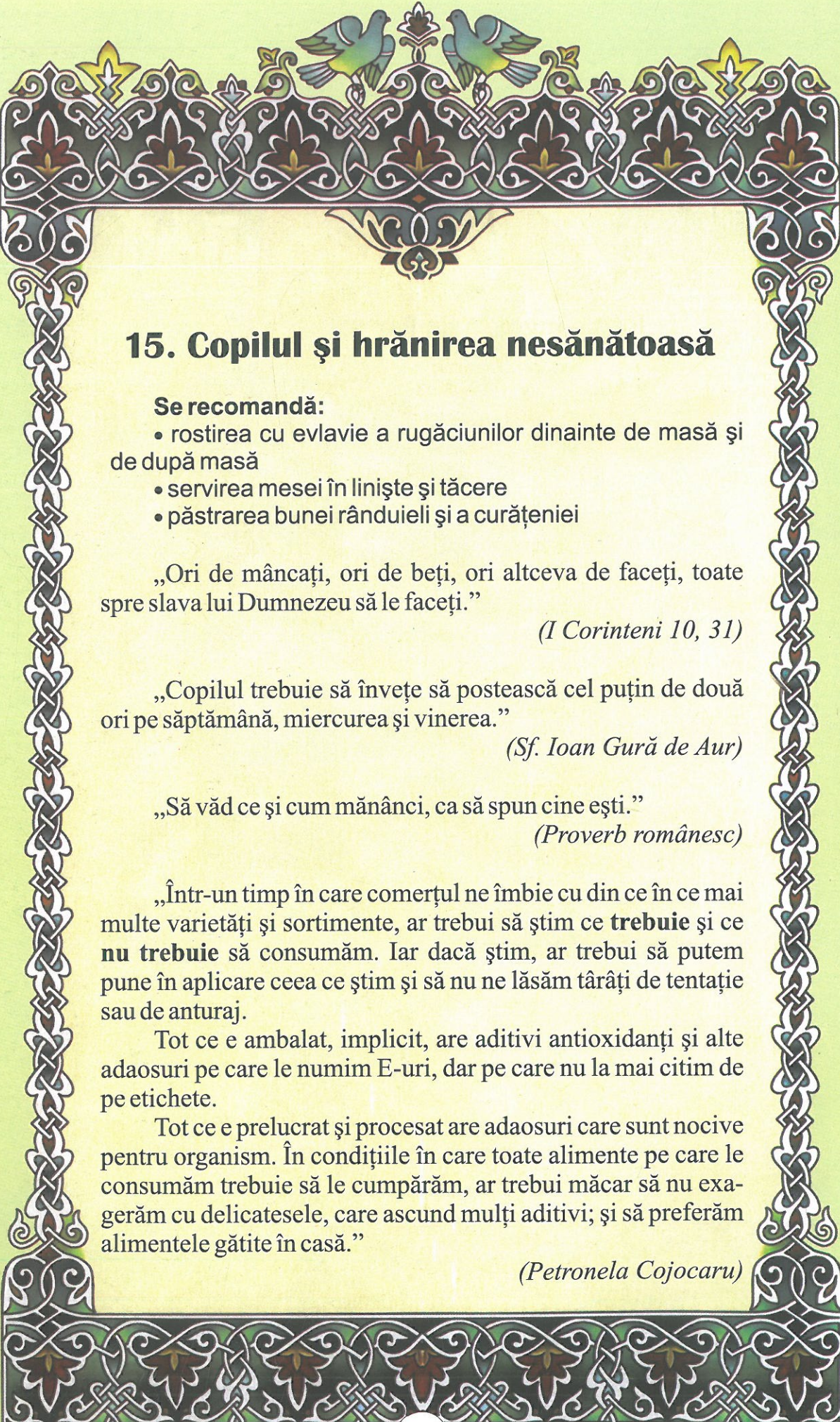
„Munca fără rugăciune este sclavie, iar rugăciunea fără muncă e cerșetorie.”

(*Părinții filocalici*)

„A munci cât poți și ce poți, cât mai bine și cât mai mult, aceasta nu este numai un câștig spre o tot mai bună stare și nu este numai o mare datorie pe care o avem fiecare om... dar este și o mare binefacere și un har de la Dumnezeu.”

(*Traian Dorz*)

15. Copilul și hrănirea nesănătoasă

Se recomandă:

- rostirea cu evlavie a rugăciunilor dinainte de masă și de după masă
- servirea mesei în liniște și tăcere
- păstrarea bunei rânduieli și a curățeniei

„Ori de mâncați, ori de beți, ori altceva de faceți, toate spre slava lui Dumnezeu să le faceți.”

(I Corinteni 10, 31)

„Copilul trebuie să învețe să postească cel puțin de două ori pe săptămână, miercurea și vinerea.”

(Sf. Ioan Gură de Aur)

„Să văd ce și cum mănânci, ca să spun cine ești.”

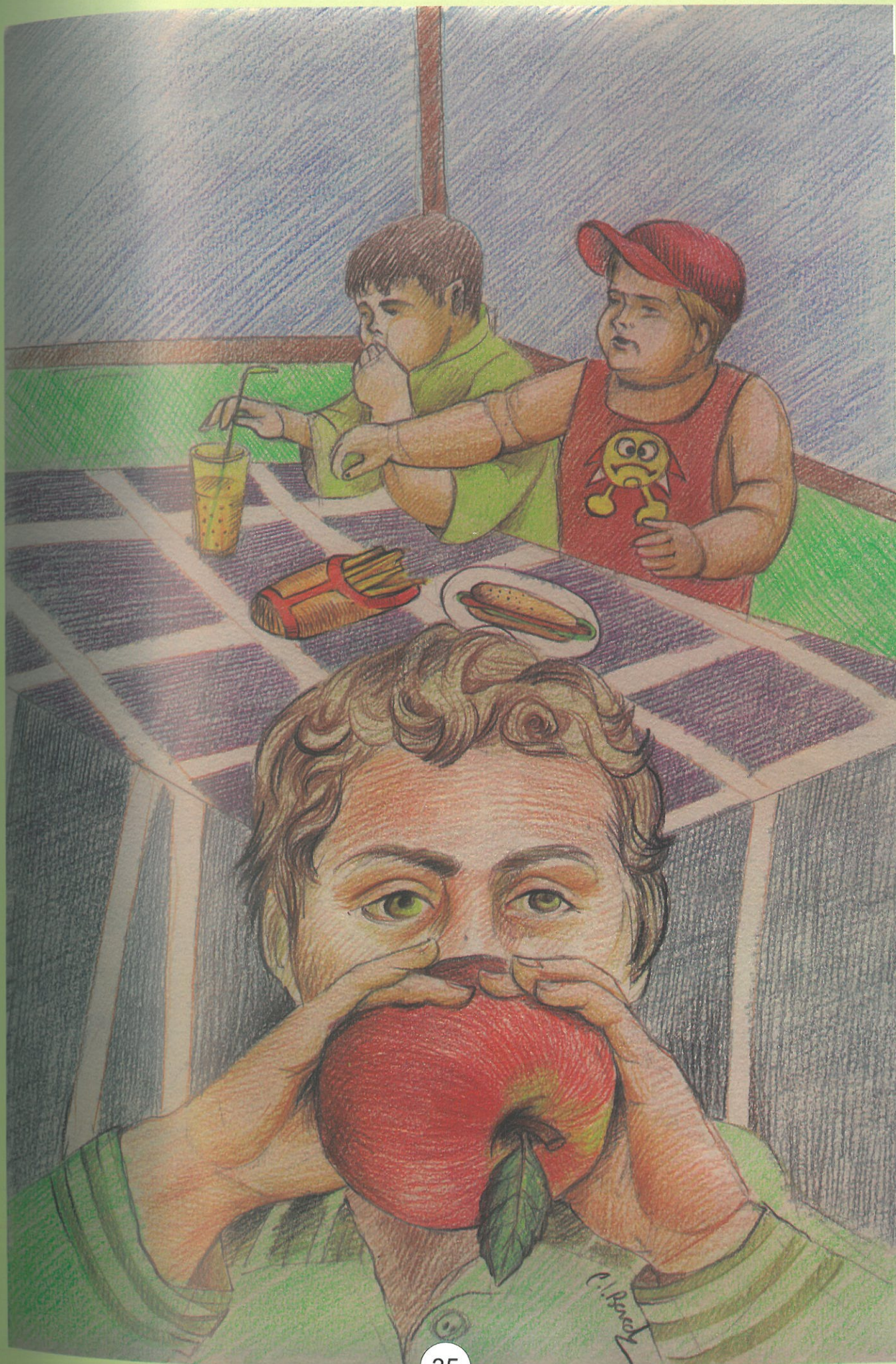
(Proverb românesc)

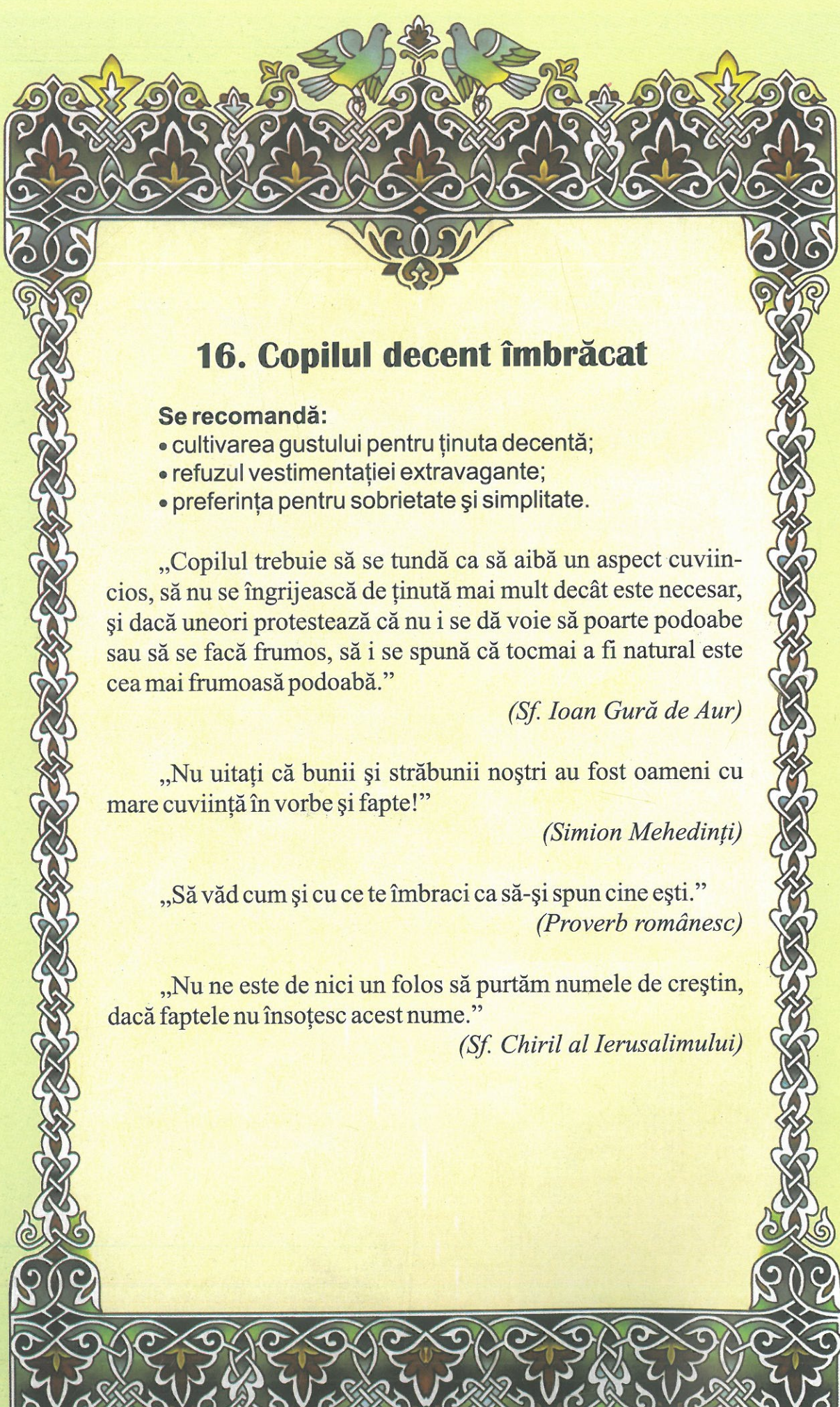
„Într-un timp în care comerțul ne îmbie cu din ce în ce mai multe varietăți și sortimente, ar trebui să știm ce **trebuie** și ce **nu trebuie** să consumăm. Iar dacă știm, ar trebui să putem pune în aplicare ceea ce știm și să nu ne lăsăm târâți de tentație sau de anturaj.

Tot ce e ambalat, implicit, are aditivi antioxidanți și alte adaosuri pe care le numim E-uri, dar pe care nu la mai citim de pe etichete.

Tot ce e prelucrat și procesat are adaosuri care sunt nocive pentru organism. În condițiile în care toate alimente pe care le consumăm trebuie să le cumpărăm, ar trebui măcar să nu exagerăm cu delicatesele, care ascund mulți aditivi; și să preferăm alimentele gătite în casă.”

(Petronela Cojocaru)

16. Copilul decent îmbrăcat

Se recomandă:

- cultivarea gustului pentru ținuta decentă;
- refuzul vestimentației extravagante;
- preferința pentru sobrietate și simplitate.

„Copilul trebuie să se tundă ca să aibă un aspect cuviincios, să nu se îngrijească de ținută mai mult decât este necesar, și dacă uneori protestează că nu i se dă voie să poarte podoabe sau să se facă frumos, să i se spună că tocmai a fi natural este cea mai frumoasă podoabă.”

(Sf. Ioan Gură de Aur)

„Nu uitați că bunii și străbunii noștri au fost oameni cu mare cuviință în vorbe și fapte!”

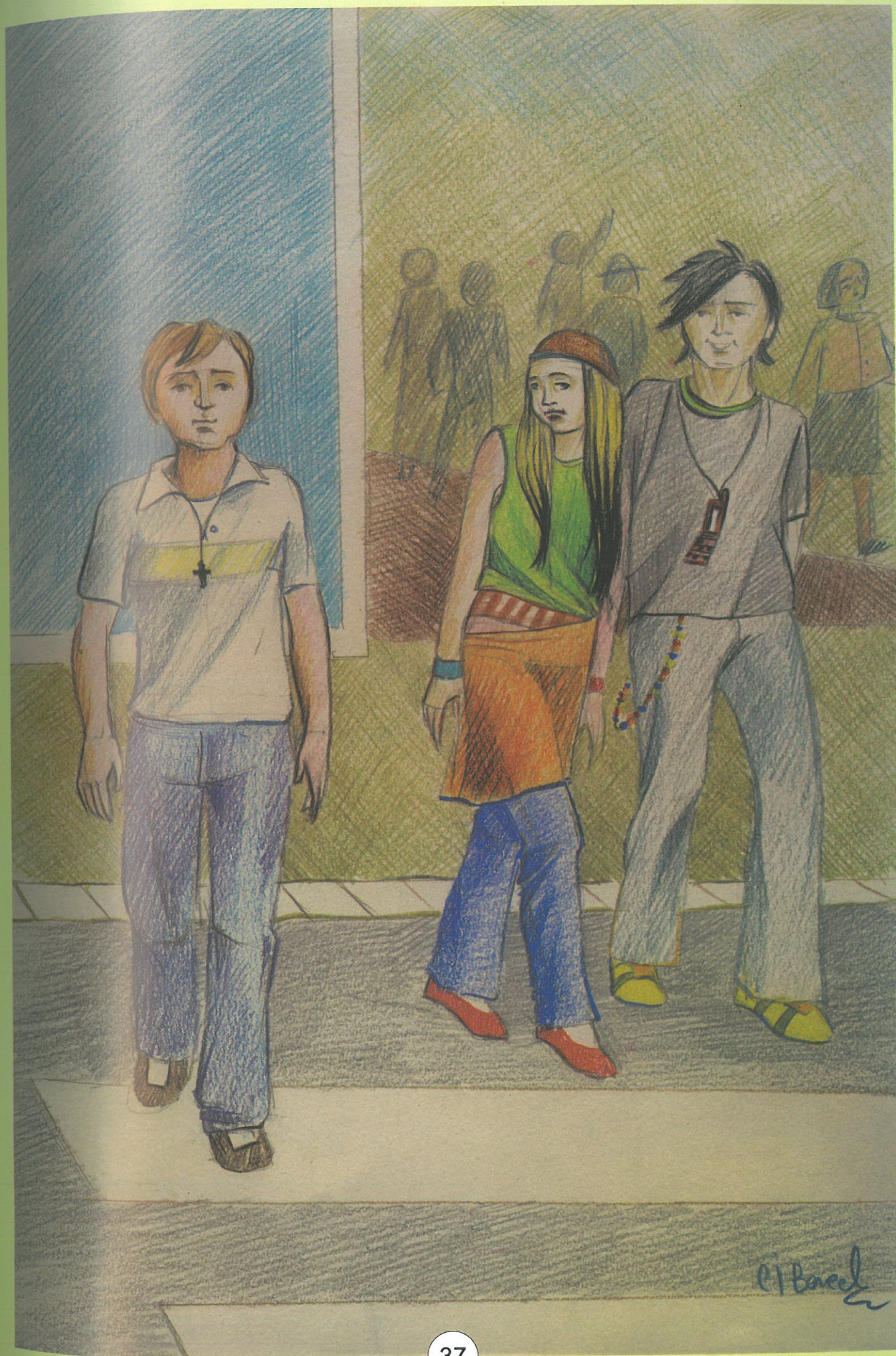
(Simion Mehedinți)

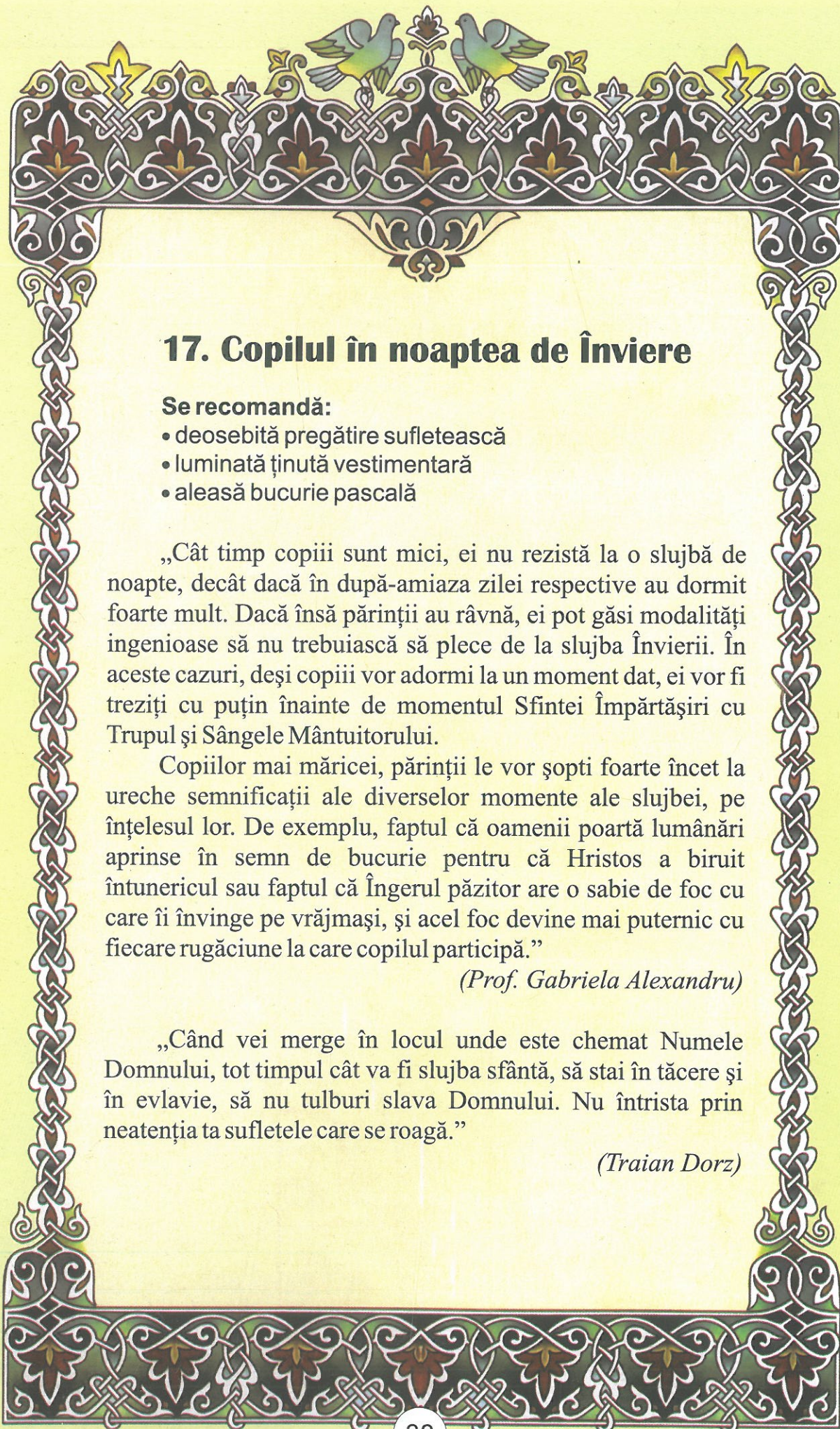
„Să văd cum și cu ce te îmbraci ca să-și spun cine ești.”

(Proverb românesc)

„Nu ne este de nici un folos să purtăm numele de creștin, dacă faptele nu însoțesc acest nume.”

(Sf. Chiril al Ierusalimului)

17. Copilul în noaptea de Înviere

Se recomandă:

- deosebită pregătire sufletească
- luminată ținută vestimentară
- aleasă bucurie pascală

„Cât timp copiii sunt mici, ei nu rezistă la o slujbă de noapte, decât dacă în după-amiaza zilei respective au dormit foarte mult. Dacă însă părinții au râvnă, ei pot găsi modalități ingenioase să nu trebuiască să plece de la slujba Învierii. În aceste cazuri, deși copiii vor adormi la un moment dat, ei vor fi treziți cu puțin înainte de momentul Sfintei Împărtășiri cu Trupul și Sângele Mântuitorului.

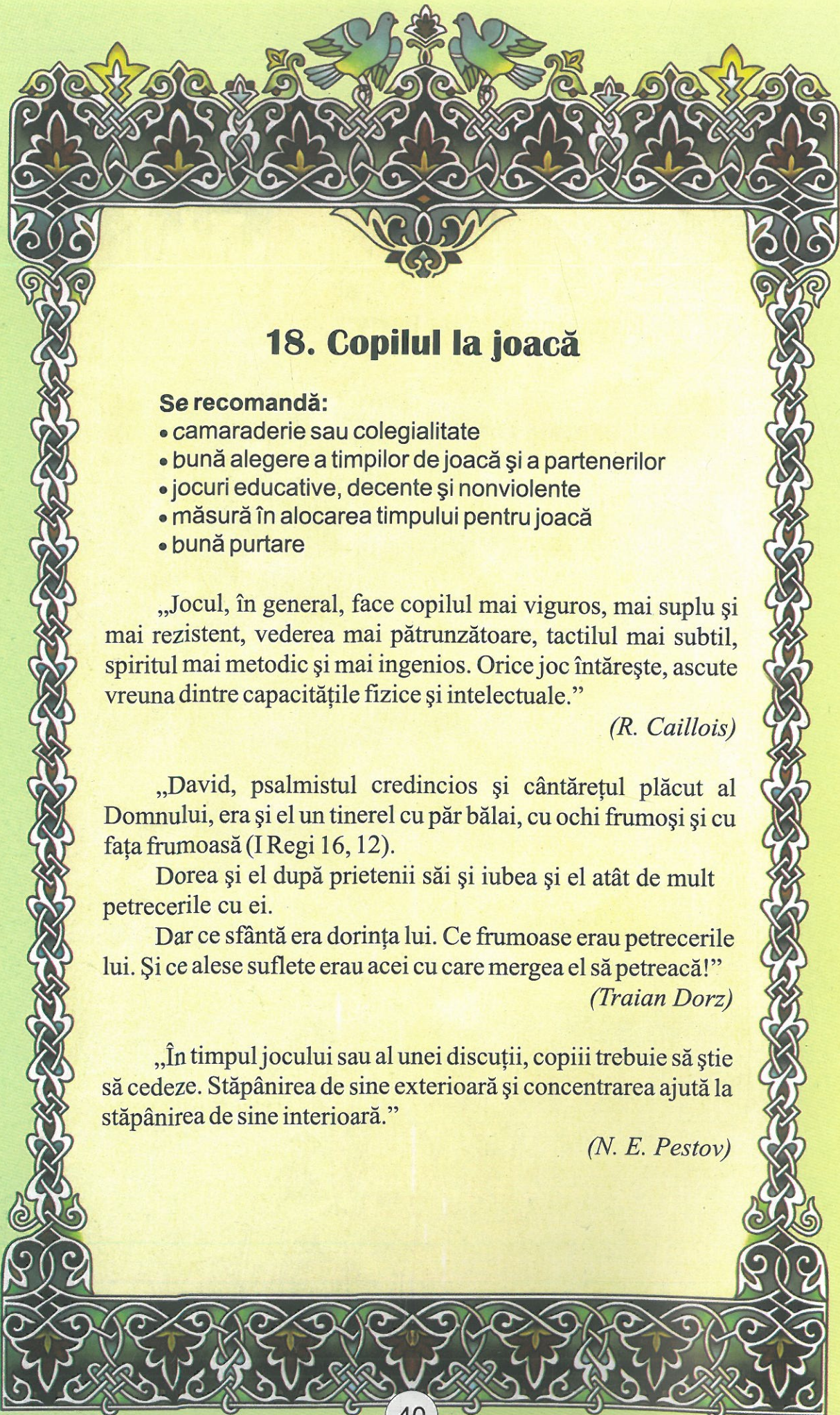
Copiilor mai măricei, părinții le vor șopti foarte încet la ureche semnificații ale diverselor momente ale slujbei, pe înțelesul lor. De exemplu, faptul că oamenii poartă lumânări aprinse în semn de bucurie pentru că Hristos a biruit înținericul sau faptul că Îngerul păzitor are o sabie de foc cu care îi învinge pe vrăjmași, și acel foc devine mai puternic cu fiecare rugăciune la care copilul participă.”

(Prof. Gabriela Alexandru)

„Când vei merge în locul unde este chemat Numele Domnului, tot timpul cât va fi slujba sfântă, să stai în tăcere și în evlavie, să nu tulburi slava Domnului. Nu întrista prin neatenția ta sufletele care se roagă.”

(Traian Dorz)

18. Copilul la joacă

Se recomandă:

- camaraderie sau colegialitate
- bună alegere a timpilor de joacă și a partenerilor
- jocuri educative, decente și nonviolente
- măsură în alocarea timpului pentru joacă
- bună purtare

„Jocul, în general, face copilul mai viguros, mai suplu și mai rezistent, vederea mai pătrunzătoare, tactilul mai subtil, spiritul mai metodic și mai ingenios. Orice joc întărește, ascute vreuna dintre capacitățile fizice și intelectuale.”

(R. Caillois)

„David, psalmistul credincios și cântărețul plăcut al Domnului, era și el un tinerel cu păr bălai, cu ochi frumoși și cu fața frumoasă (I Regi 16, 12).

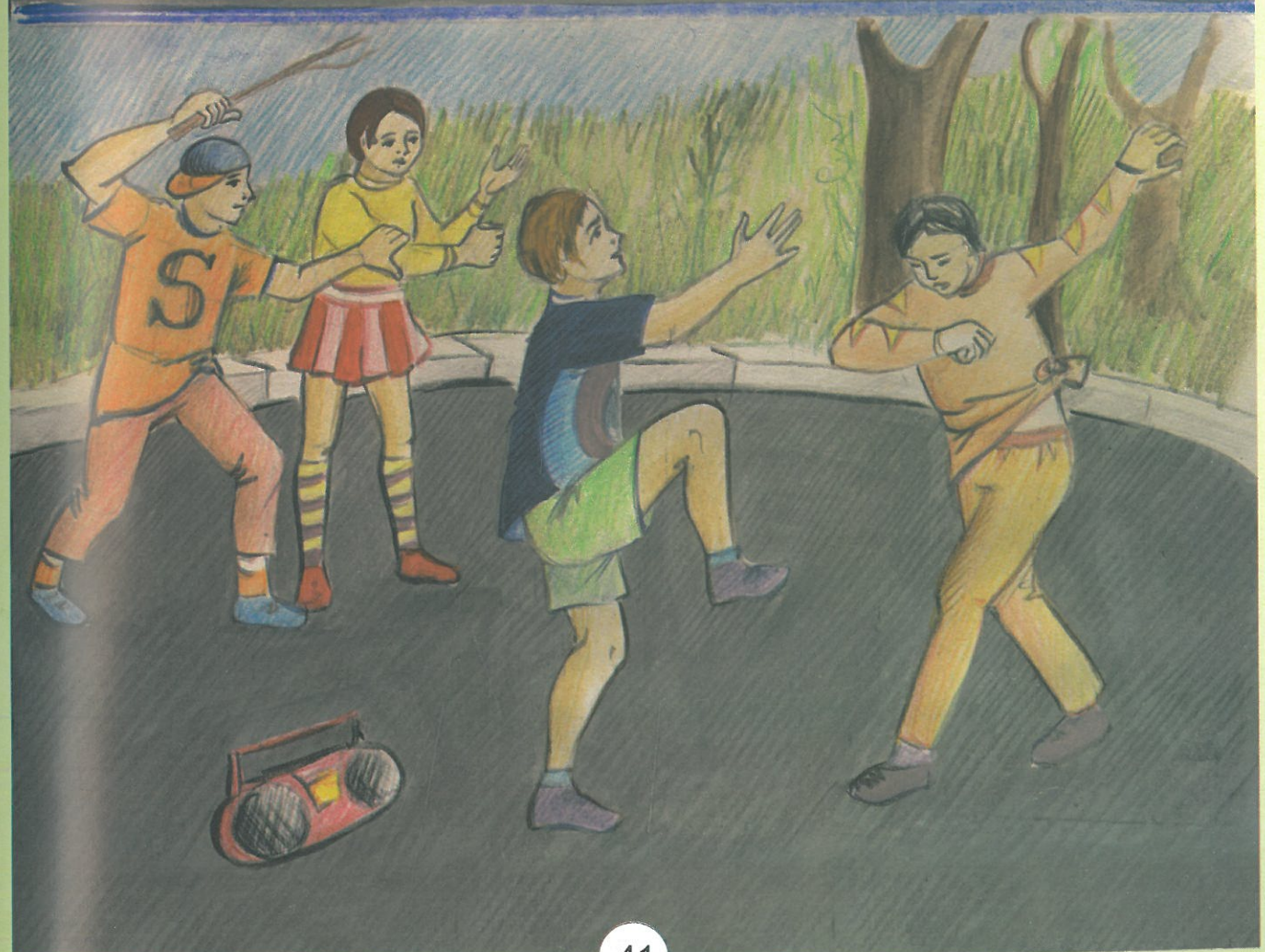
Dorea și el după prietenii săi și iubea și el atât de mult petrecerile cu ei.

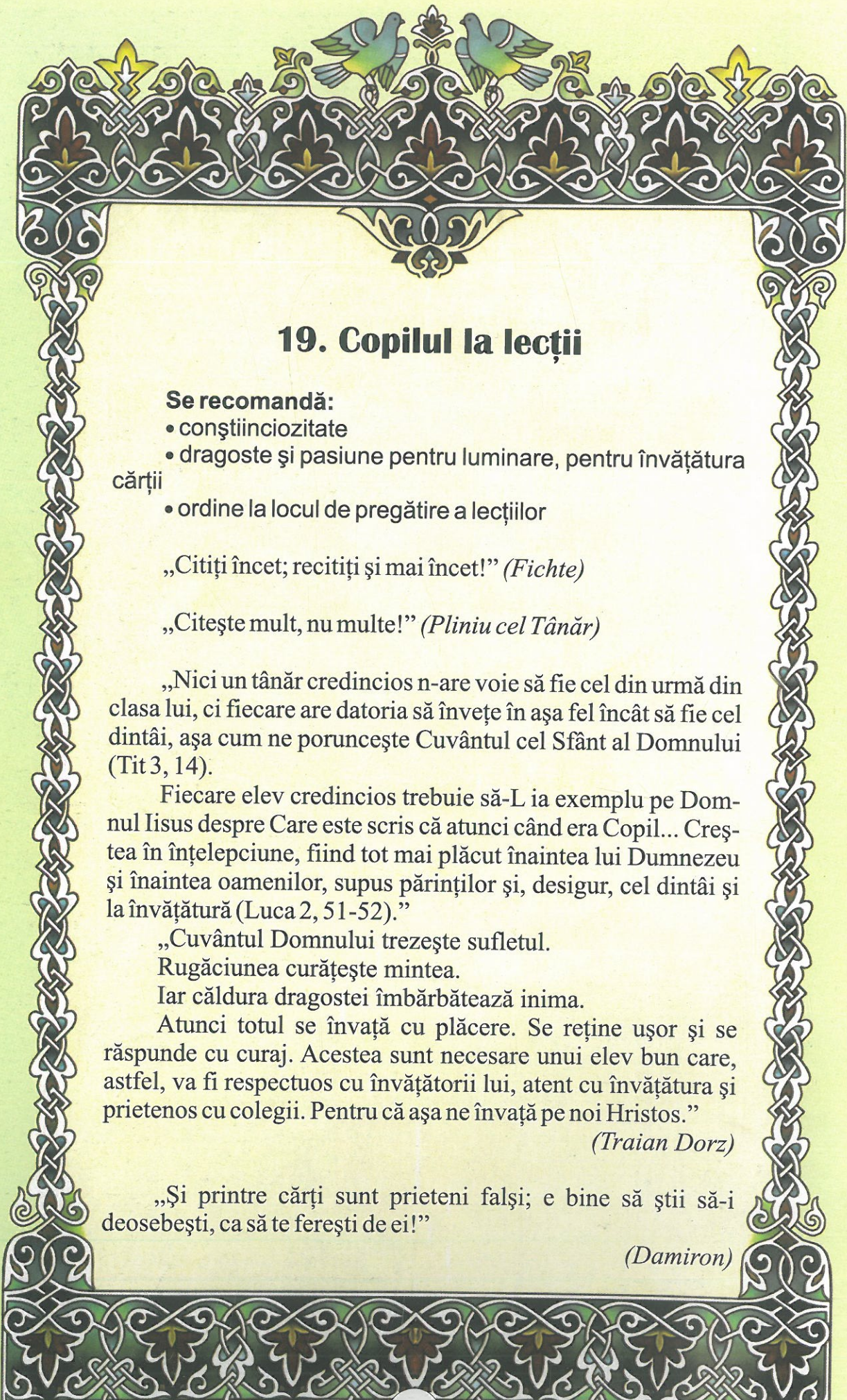
Dar ce sfântă era dorința lui. Ce frumoase erau petrecerile lui. Și ce alese suflete erau acei cu care mergea el să petreacă!”

(Traian Dorz)

„În timpul jocului sau al unei discuții, copiii trebuie să știe să cedeze. Stăpânirea de sine exterioară și concentrarea ajută la stăpânirea de sine interioară.”

(N. E. Pestov)

19. Copilul la lecții

Se recomandă:

- conștiinciozitate
- dragoste și pasiune pentru luminare, pentru învățatura cărții
- ordine la locul de pregătire a lecțiilor

„Citiți încet; recitiți și mai încet!” (*Fichte*)

„Citește mult, nu multe!” (*Pliniu cel Tânăr*)

„Nici un tânăr credincios n-are voie să fie cel din urmă din clasa lui, ci fiecare are datoria să învețe în așa fel încât să fie cel dintâi, așa cum ne poruncește Cuvântul cel Sfânt al Domnului (Tit 3, 14).

Fiecare elev credincios trebuie să-L ia exemplu pe Domnul Iisus despre Care este scris că atunci când era Copil... Creștea în înțelepciune, fiind tot mai plăcut înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor, supus părinților și, desigur, cel dintâi și la învățătură (Luca 2, 51-52).”

„Cuvântul Domnului trezește sufletul.

Rugăciunea curățește mintea.

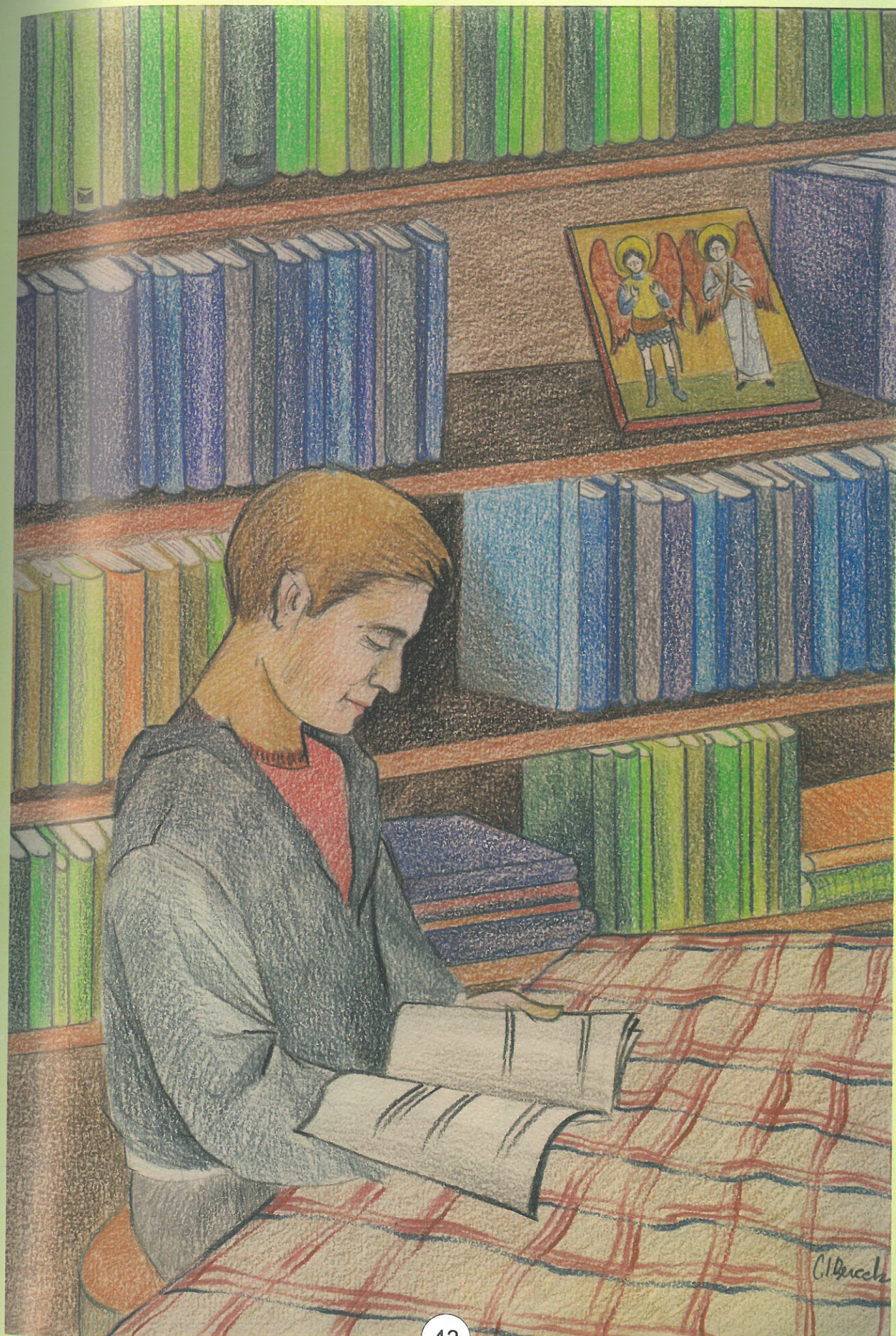
Iar căldura dragostei îmbărbătează inima.

Atunci totul se învață cu plăcere. Se reține ușor și se răspunde cu curaj. Acestea sunt necesare unui elev bun care, astfel, va fi respectuos cu învățătorii lui, atent cu învățătura și prietenos cu colegii. Pentru că așa ne învață pe noi Hristos.”

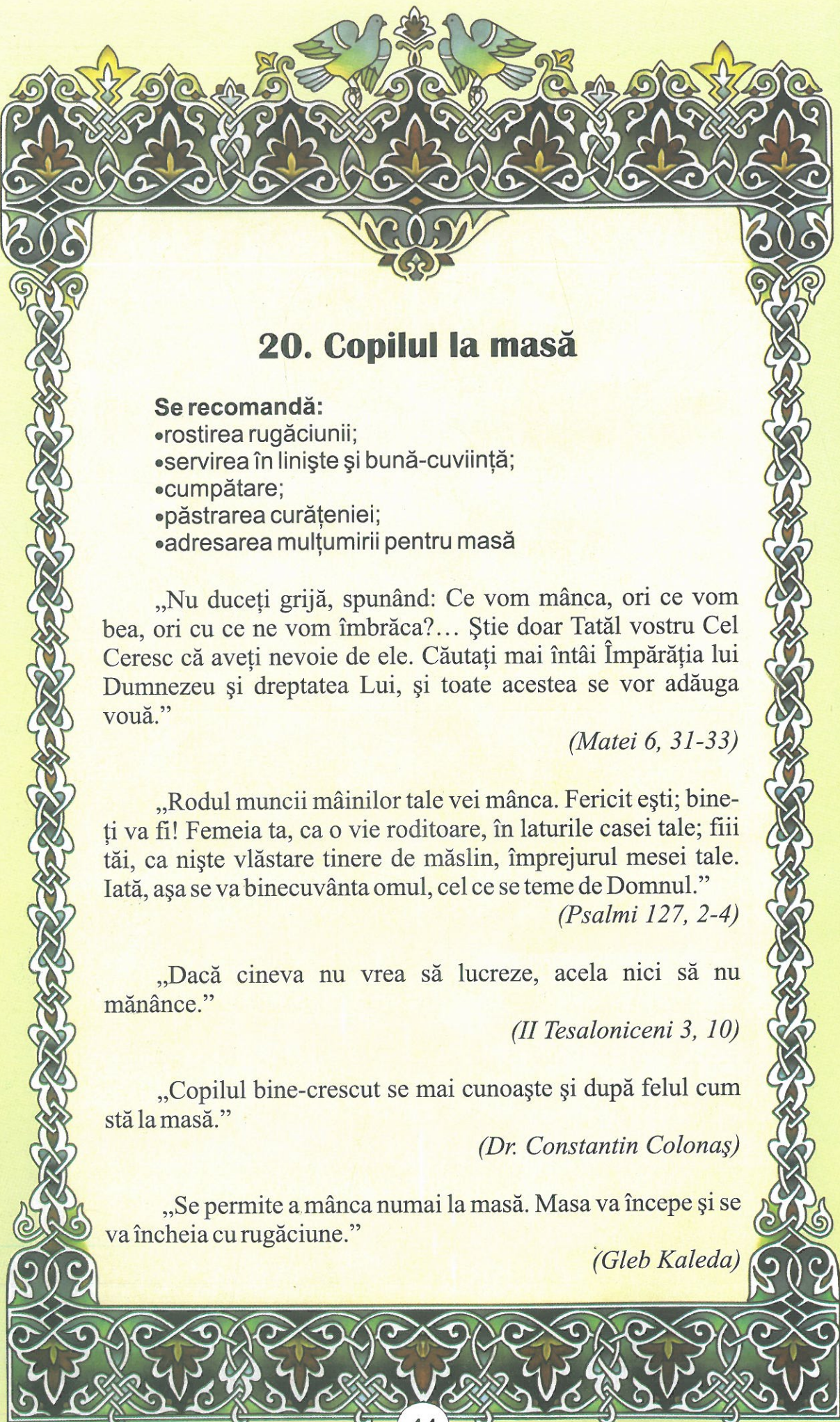
(*Traian Dorz*)

„Și printre cărți sunt prieteni falși; e bine să știi să-i deosebești, ca să te ferești de ei!”

(*Damiron*)

C. Berch

20. Copilul la masă

Se recomandă:

- rostirea rugăciunii;
- servirea în liniște și bună-cuviință;
- cumpătare;
- păstrarea curăteniei;
- adresarea mulțumirii pentru masă

„Nu duceți grijă, spunând: Ce vom mânca, ori ce vom bea, ori cu ce ne vom îmbrăca?... Știe doar Tatăl vostru Cel Cereșc că aveți nevoie de ele. Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, și toate acestea se vor adăuga vouă.”

(Matei 6, 31-33)

„Rodul muncii mâinilor tale vei mânca. Fericit ești; bine-ți va fi! Femeia ta, ca o vie roditoare, în laturile casei tale; fiii tăi, ca niște vlăstare tinere de măslin, împrejurul mesei tale. Iată, așa se va binecuvânta omul, cel ce se teme de Domnul.”

(Psalmi 127, 2-4)

„Dacă cineva nu vrea să lucreze, acela nici să nu mănânce.”

(II Tesaloniceni 3, 10)

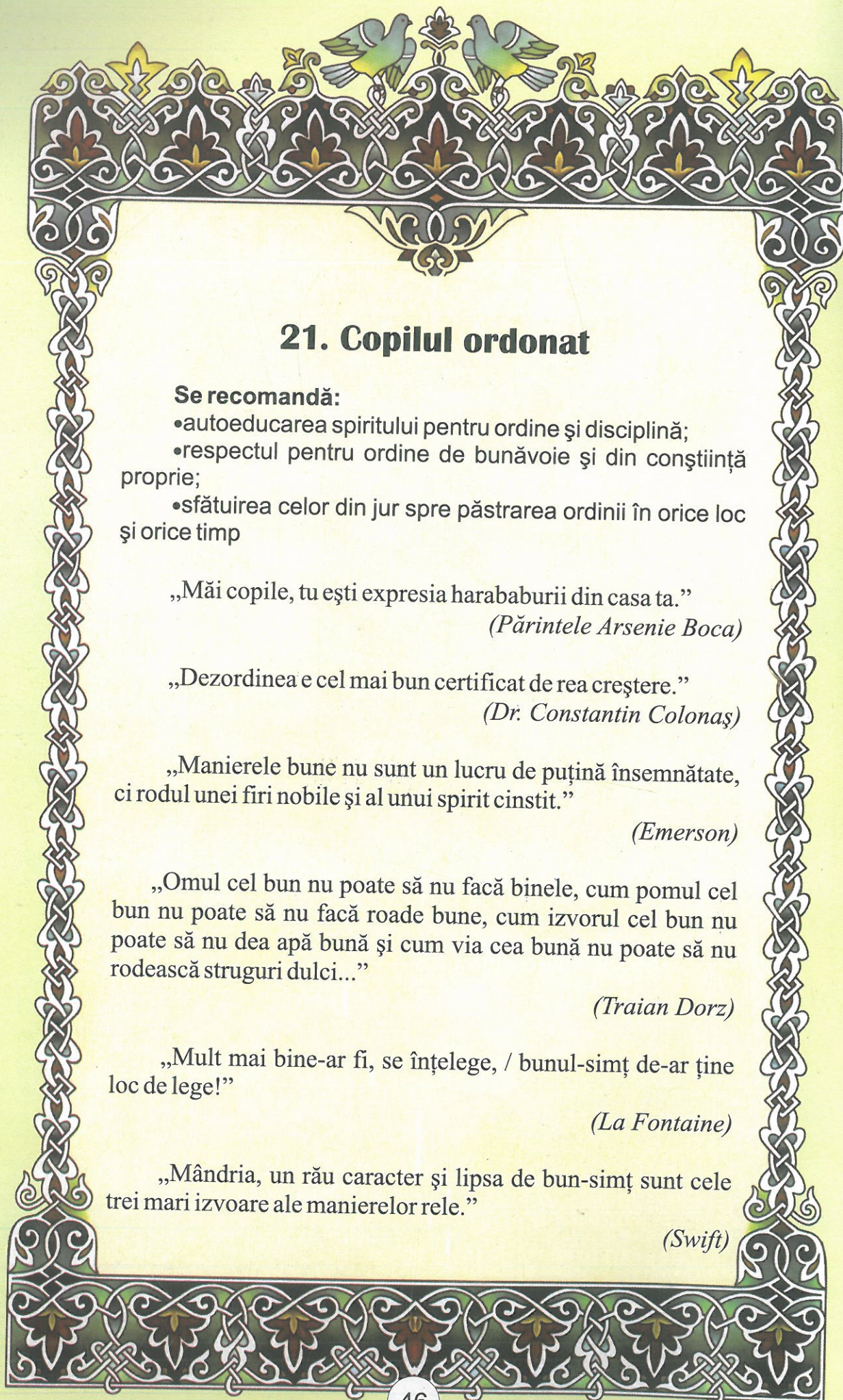
„Copilul bine-crescut se mai cunoaște și după felul cum stă la masă.”

(Dr. Constantin Colonaș)

„Se permite a mânca numai la masă. Masa va începe și se va încheia cu rugăciune.”

(Gleb Kaleda)

21. Copilul ordonat

Se recomandă:

- autoeducarea spiritului pentru ordine și disciplină;
- respectul pentru ordine de bunăvoie și din conștiință proprie;
- sfătuirea celor din jur spre păstrarea ordinii în orice loc și orice timp

„Măi copile, tu ești expresia harababurii din casa ta.”

(Părintele Arsenie Boca)

„Dezordinea e cel mai bun certificat de rea creștere.”

(Dr. Constantin Colonaș)

„Manierele bune nu sunt un lucru de puțină însemnătate, ci rodul unei firi nobile și al unui spirit cinstit.”

(Emerson)

„Omul cel bun nu poate să nu facă binele, cum pomul cel bun nu poate să nu facă roade bune, cum izvorul cel bun nu poate să nu dea apă bună și cum via cea bună nu poate să nu rodească struguri dulci...”

(Traian Dorz)

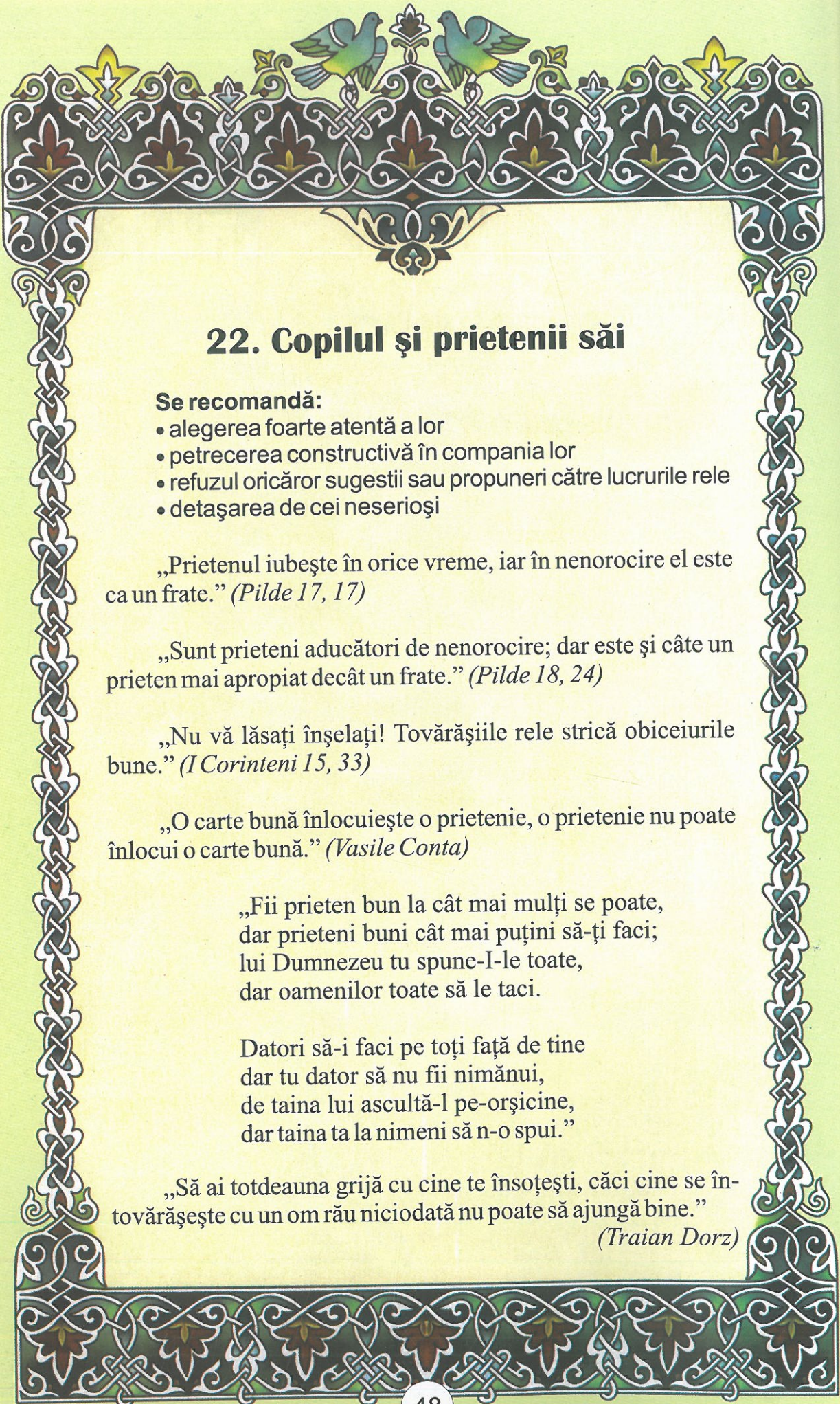
„Mult mai bine-ar fi, se înțelege, / bunul-simț de-ar ține loc de lege!”

(La Fontaine)

„Mândria, un rău caracter și lipsa de bun-simț sunt cele trei mari izvoare ale manierelor rele.”

(Swift)

22. Copilul și prietenii săi

Se recomandă:

- alegerea foarte atentă a lor
- petrecerea constructivă în compania lor
- refuzul oricăror sugestii sau propuneri către lucrurile rele
- detașarea de cei neserioși

„Prietenul iubește în orice vreme, iar în nenorocire el este ca un frate.” (*Pilde 17, 17*)

„Sunt prieteni aducători de nenorocire; dar este și câte un prieten mai apropiat decât un frate.” (*Pilde 18, 24*)

„Nu vă lăsați înșelați! Tovărășiile rele strică obiceiurile bune.” (*I Corinteni 15, 33*)

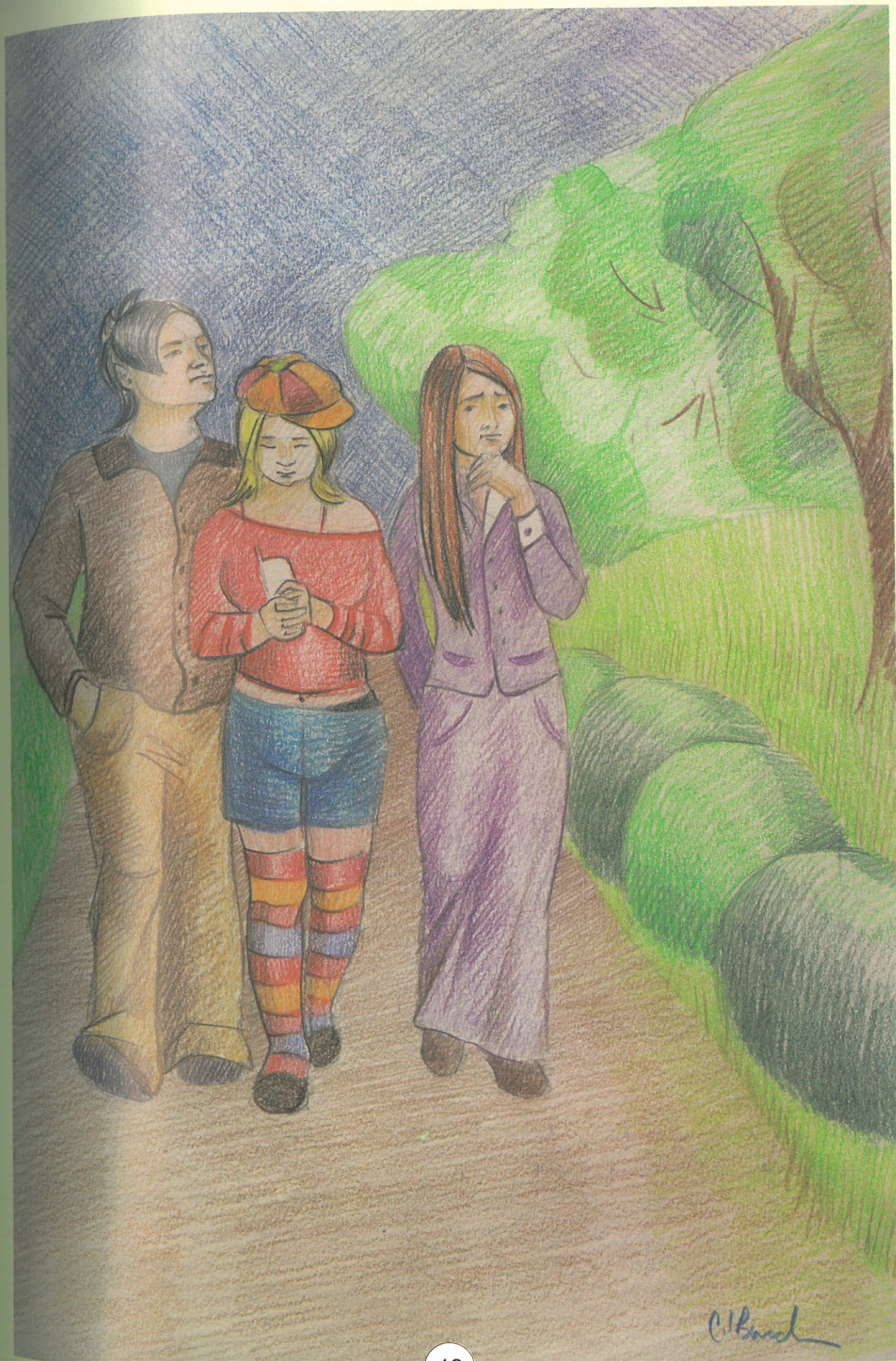
„O carte bună înlocuiește o prietenie, o prietenie nu poate înlocui o carte bună.” (*Vasile Conta*)

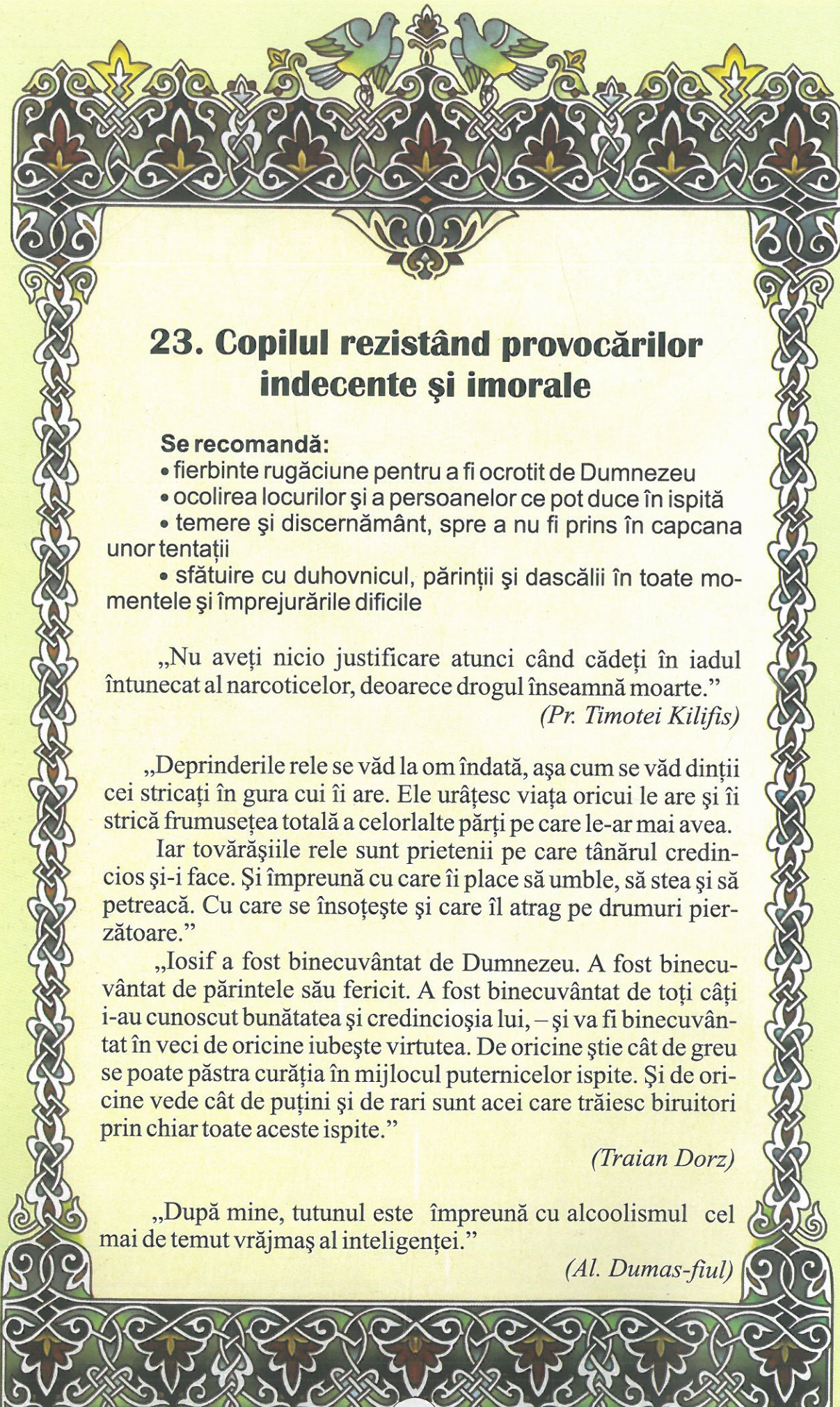
„Fii prieten bun la cât mai mulți se poate,
dar prieteni buni cât mai puțini să-ți faci;
lui Dumnezeu tu spune-I-le toate,
dar oamenilor toate să le taci.

Datori să-i faci pe toți față de tine
dar tu dator să nu fii nimănui,
de taina lui ascultă-l pe-orșicine,
dar taina ta la nimeni să n-o spui.”

„Să ai totdeauna grijă cu cine te însoțești, căci cine se în-
tovărășește cu un om rău niciodată nu poate să ajungă bine.”

(*Traian Dorz*)

23. Copilul rezistând provocărilor indecente și imorale

Se recomandă:

- fierbinte rugăciune pentru a fi ocrotit de Dumnezeu
- ocolirea locurilor și a persoanelor ce pot duce în ispită
- temere și discernământ, spre a nu fi prins în capcana unor tentații
- sfătuire cu duhovnicul, părinții și dascălii în toate momentele și împrejurările dificile

„Nu aveți nicio justificare atunci când cădeți în iadul întunecat al narcoticelor, deoarece drogul înseamnă moarte.”

(Pr. Timotei Kilifis)

„Deprinderile rele se văd la om îndată, așa cum se văd dinții cei stricați în gura cui îi are. Ele urătesc viața oricui le are și îi strică frumusețea totală a celorlalte părți pe care le-ar mai avea.

Iar tovărășiile rele sunt prietenii pe care tânărul credincios și-i face. Și împreună cu care îi place să umble, să stea și să petreacă. Cu care se însoțește și care îl atrag pe drumuri pierzătoare.”

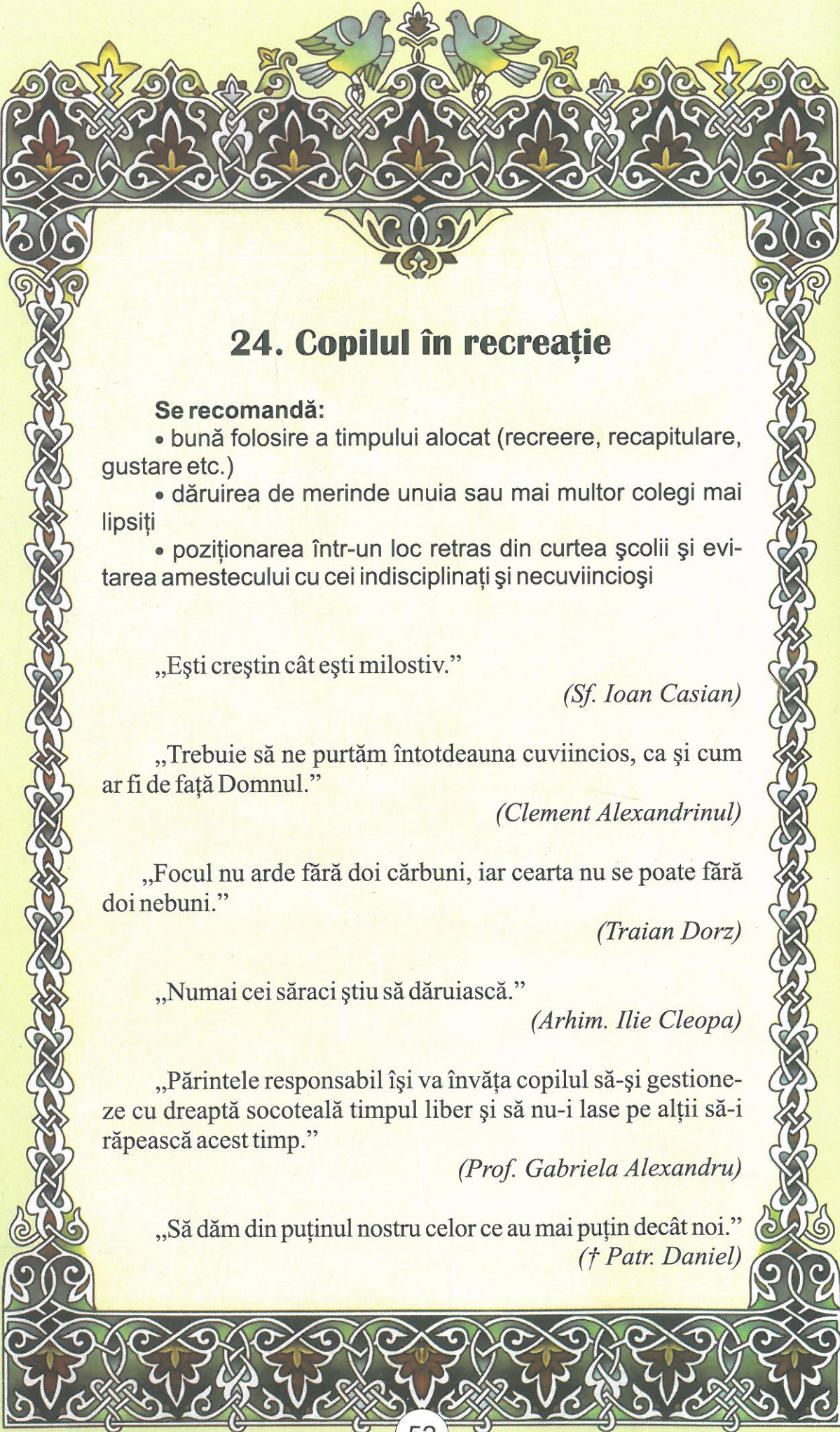
„Iosif a fost binecuvântat de Dumnezeu. A fost binecuvântat de părintele său fericit. A fost binecuvântat de toți câți i-au cunoscut bunătatea și credințioșia lui, – și va fi binecuvântat în veci de oricine iubește virtutea. De oricine știe cât de greu se poate păstra curăția în mijlocul puternicelor ispite. Și de oricine vede cât de puțini și de rari sunt acei care trăiesc biruitori prin chiar toate aceste ispite.”

(Traian Dorz)

„După mine, tutunul este împreună cu alcoolismul cel mai de temut vrăjmaș al inteligenței.”

(Al. Dumas-fiul)

24. Copilul în recreație

Se recomandă:

- bună folosire a timpului alocat (recreere, recapitulare, gustare etc.)
- dăruirea de merinde unuia sau mai multor colegi mai lipsiți
- poziționarea într-un loc retras din curtea școlii și evitarea amestecului cu cei indisciplinați și necuviincioși

„Ești creștin cât ești milostiv.”

(Sf. Ioan Casian)

„Trebuie să ne purtăm întotdeauna cuviincios, ca și cum ar fi de față Domnul.”

(Clement Alexandrinul)

„Focul nu arde fără doi cărbuni, iar cearta nu se poate fără doi nebuni.”

(Traian Dorz)

„Numai cei săraci știu să dăruiască.”

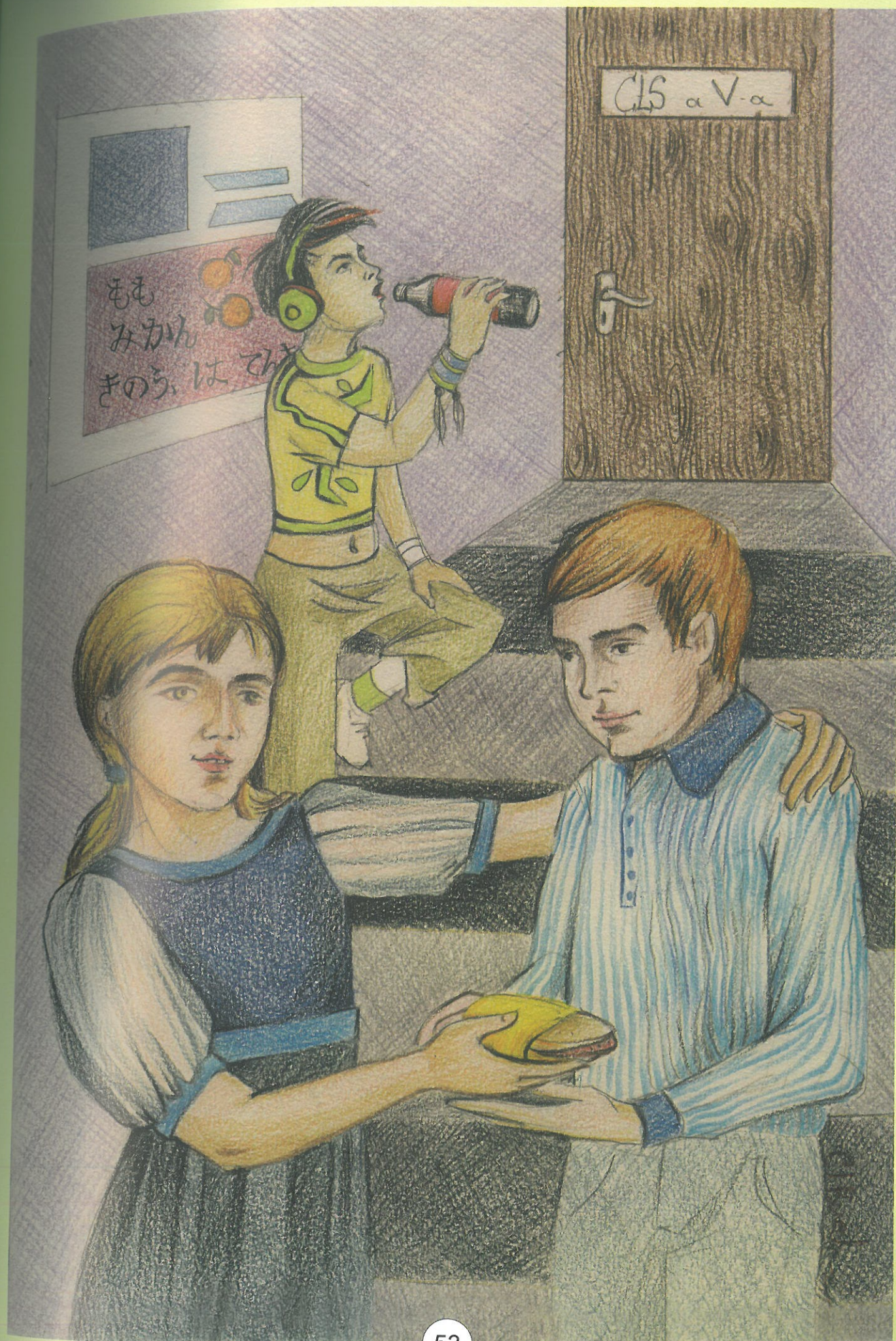
(Arhim. Ilie Cleopa)

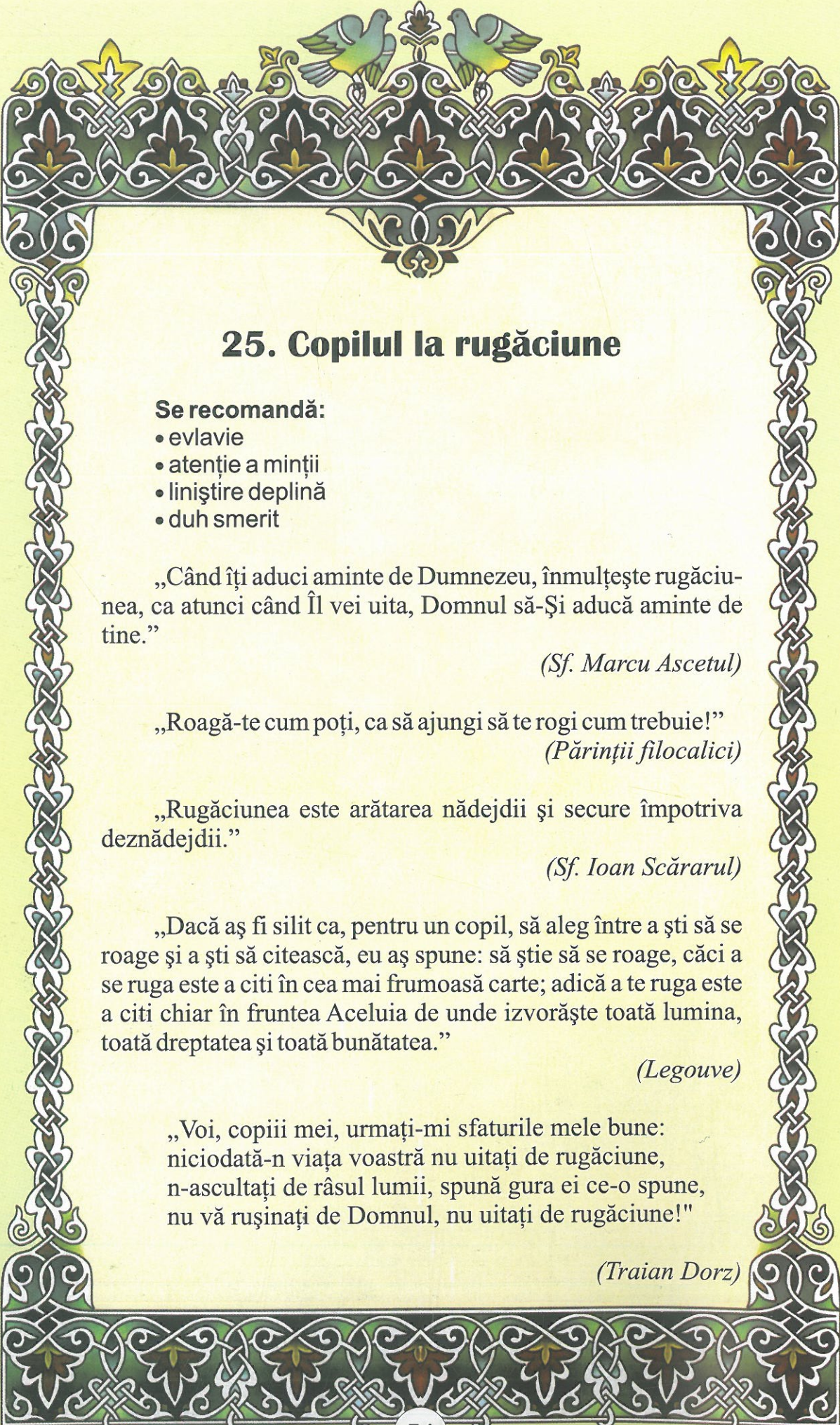
„Părintele responsabil își va învăța copilul să-și gestioneze cu dreaptă socoteală timpul liber și să nu-i lase pe alții să-i răpească acest timp.”

(Prof. Gabriela Alexandru)

„Să dăm din puținul nostru celor ce au mai puțin decât noi.”

(† Patr. Daniel)

25. Copilul la rugăciune

Se recomandă:

- evlavie
- atenție a minții
- liniștire deplină
- duh smerit

„Când îți aduci aminte de Dumnezeu, înmulțește rugăciunea, ca atunci când Îl vei uita, Domnul să-Și aducă aminte de tine.”

(Sf. Marcu Ascetul)

„Roagă-te cum poți, ca să ajungi să te rogi cum trebuie!”

(Părinții filocalici)

„Rugăciunea este arătarea nădejdi și secure împotriva deznădejdi.”

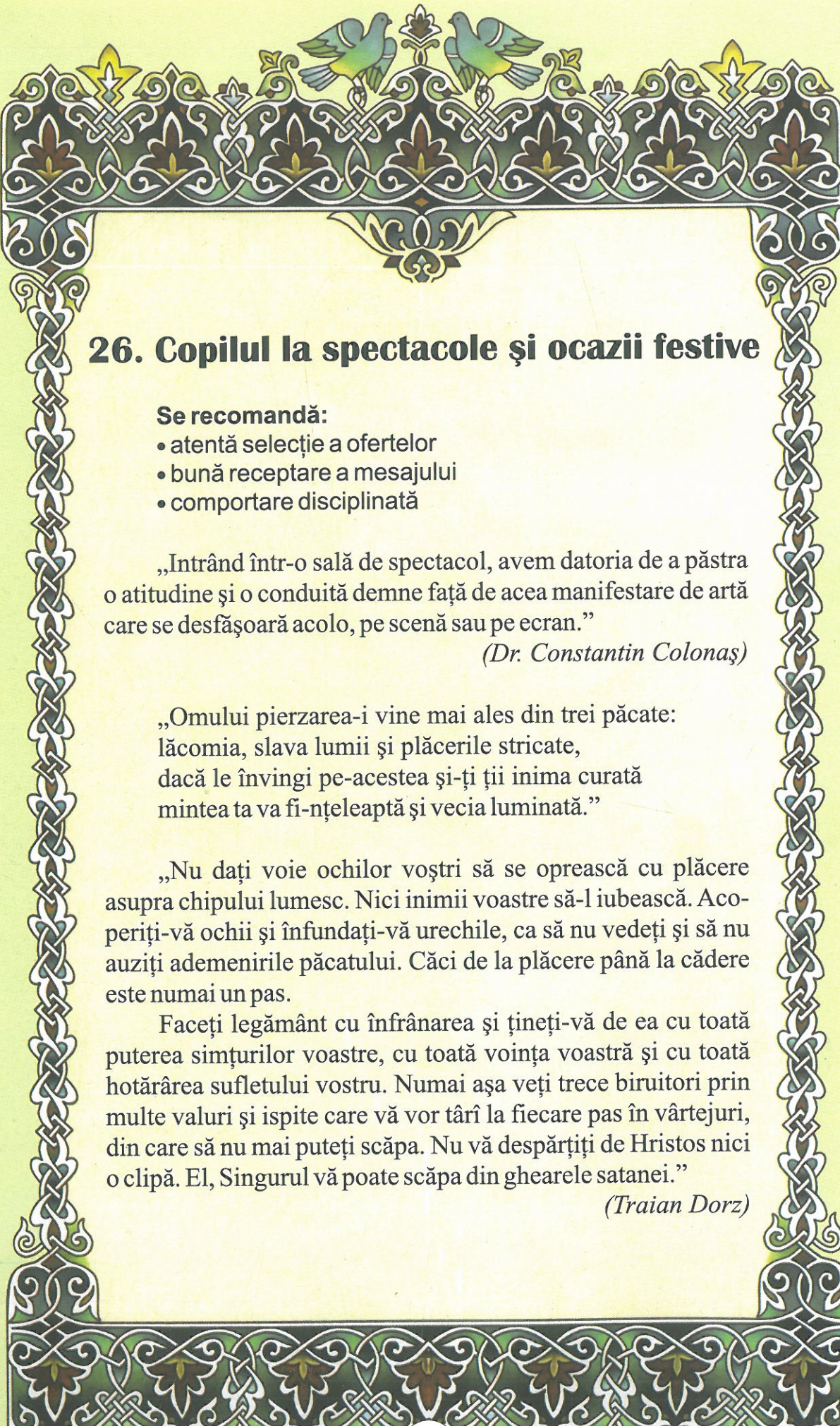
(Sf. Ioan Scărarul)

„Dacă aș fi silit ca, pentru un copil, să aleg între a ști să se roage și a ști să citească, eu aș spune: să știe să se roage, căci a se ruga este a citi în cea mai frumoasă carte; adică a te ruga este a citi chiar în fruntea Aceluia de unde izvorăște toată lumina, toată dreptatea și toată bunătatea.”

(Legouve)

„Voi, copiii mei, urmați-mi sfaturile mele bune: niciodată-n viața voastră nu uitați de rugăciune, n-ascultați de râsul lumii, spună gura ei ce-o spune, nu vă rușinați de Domnul, nu uitați de rugăciune!”

(Traian Dorz)

26. Copilul la spectacole și ocazii festive

Se recomandă:

- atentă selecție a ofertelor
- bună receptare a mesajului
- comportare disciplinată

„Intrând într-o sală de spectacol, avem datoria de a păstra o atitudine și o conduită demnă față de acea manifestare de artă care se desfășoară acolo, pe scenă sau pe ecran.”

(Dr. Constantin Colonaș)

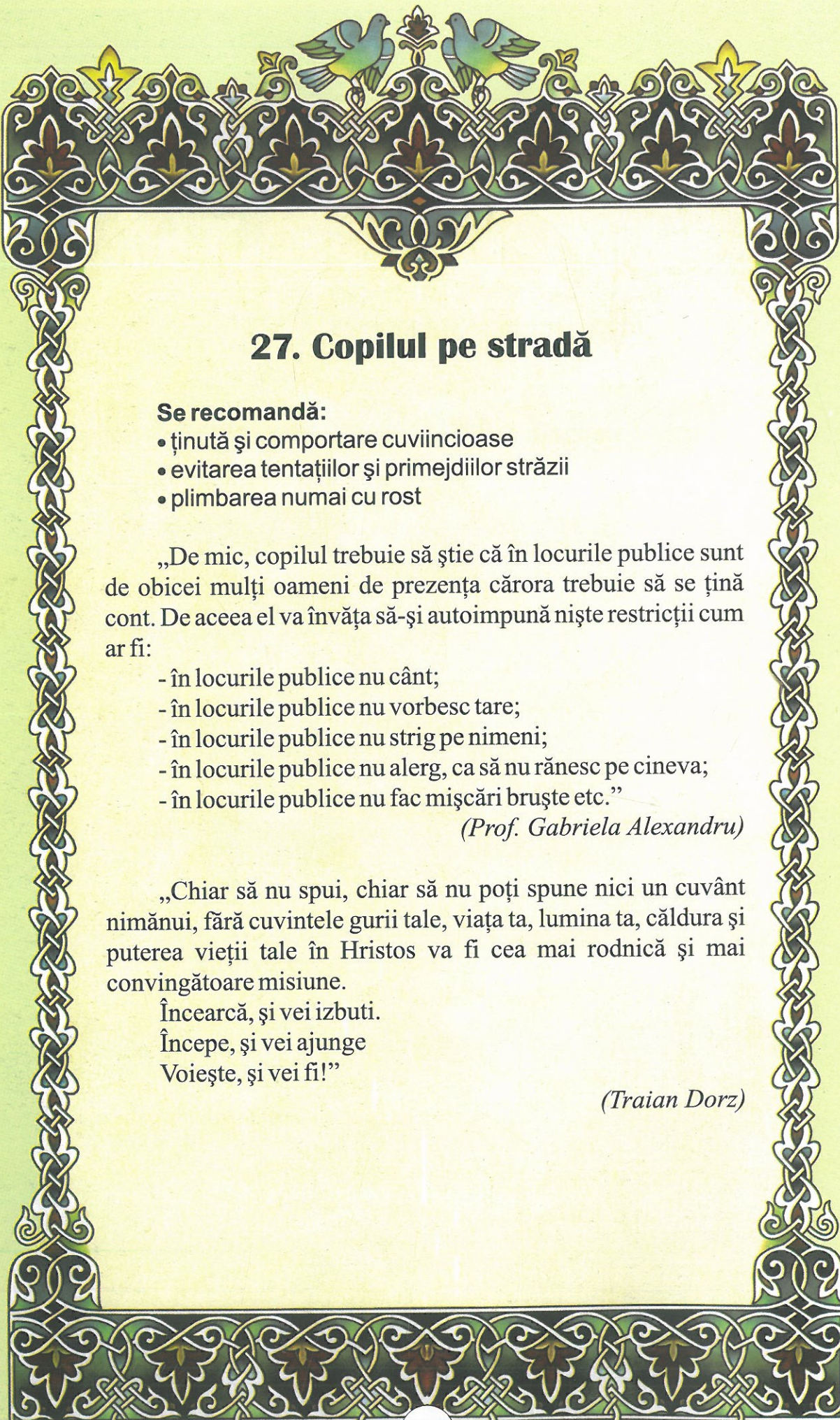
„Omului pierzarea-i vine mai ales din trei păcate: lăcomia, slava lumii și plăcerile stricate, dacă le învingi pe-acestea și-ți ții inima curată mintea ta va fi-nțeleaptă și vecia luminată.”

„Nu dați voie ochilor voștri să se oprească cu plăcere asupra chipului lumesc. Nici inimii voastre să-l iubească. Acoperiți-vă ochii și înfundați-vă urechile, ca să nu vedeți și să nu auziți ademenirile păcatului. Căci de la plăcere până la cădere este numai un pas.

Faceți legământ cu înfrânarea și țineți-vă de ea cu toată puterea simțurilor voastre, cu toată voința voastră și cu toată hotărârea sufletului vostru. Numai așa veți trece biruitori prin multe valuri și ispite care vă vor târî la fiecare pas în vârtejuri, din care să nu mai puteți scăpa. Nu vă despărțiți de Hristos nici o clipă. El, Singurul vă poate scăpa din ghearele satanei.”

(Traian Dorz)

27. Copilul pe stradă

Se recomandă:

- ținută și comportare cuviincioase
- evitarea tentațiilor și primejdiilor străzii
- plimbarea numai cu rost

„De mic, copilul trebuie să știe că în locurile publice sunt de obicei mulți oameni de prezența cărora trebuie să se țină cont. De aceea el va învăța să-și autoimpună niște restricții cum ar fi:

- în locurile publice nu cânt;
- în locurile publice nu vorbesc tare;
- în locurile publice nu strig pe nimeni;
- în locurile publice nu alerg, ca să nu rănesc pe cineva;
- în locurile publice nu fac mișcări bruște etc.”

(Prof. Gabriela Alexandru)

„Chiar să nu spui, chiar să nu poți spune nici un cuvânt nimănui, fără cuvintele gurii tale, viața ta, lumina ta, căldura și puterea vieții tale în Hristos va fi cea mai rodnică și mai convingătoare misiune.

Încearcă, și vei izbuti.

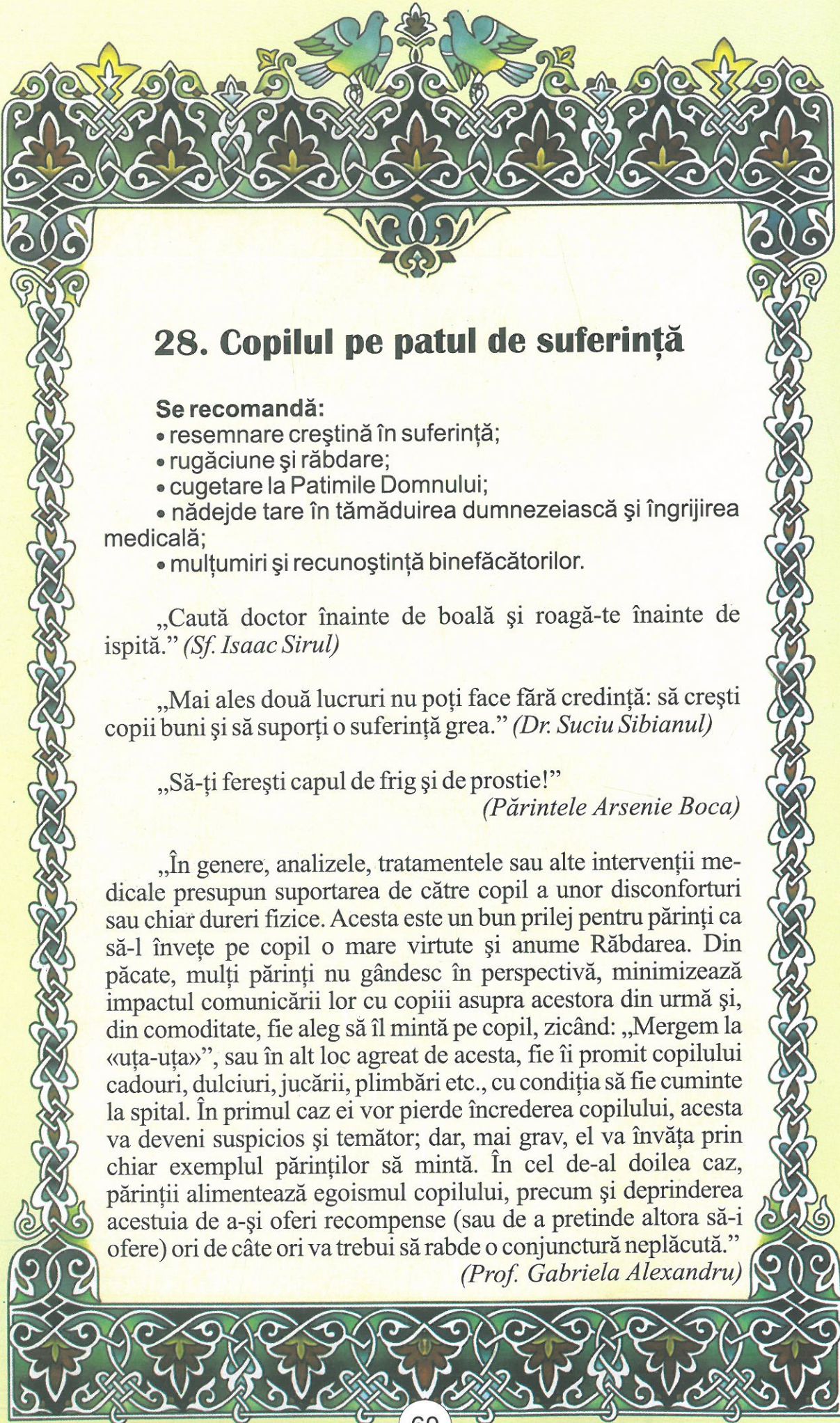
Începe, și vei ajunge

Voiește, și vei fi!”

(Traian Dorz)

C. B. B. B.

28. Copilul pe patul de suferință

Se recomandă:

- resemnare creștină în suferință;
- rugăciune și răbdare;
- cugetare la Patimile Domnului;
- nădejde tare în tămăduirea dumnezeiască și îngrijirea medicală;
- mulțumiri și recunoștință binefăcătorilor.

„Caută doctor înainte de boală și roagă-te înainte de ispită.” (Sf. Isaac Sirul)

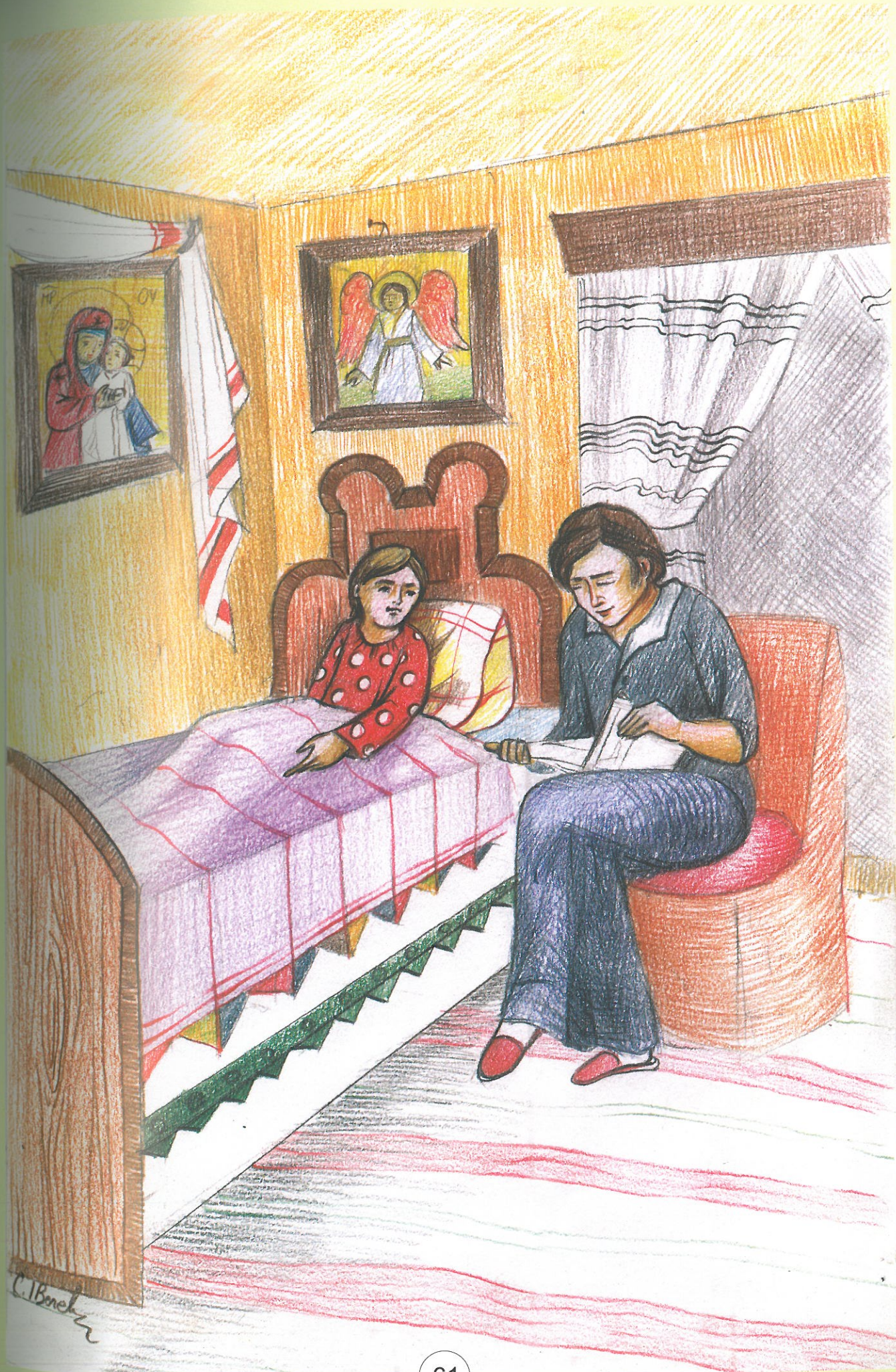
„Mai ales două lucruri nu poți face fără credință: să crești copii buni și să suporti o suferință grea.” (Dr. Suci Sibianul)

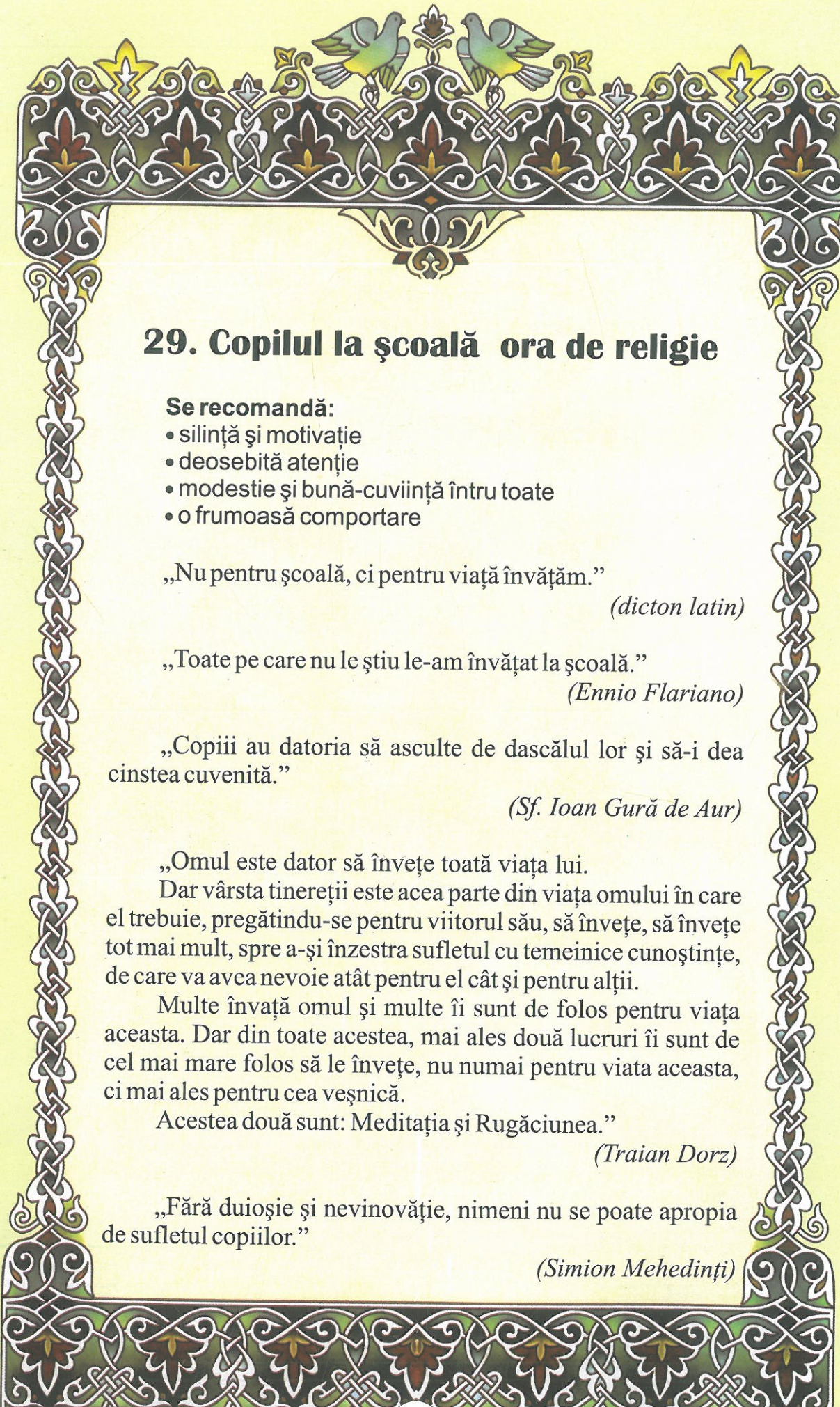
„Să-ți ferești capul de frig și de prostie!”

(Părintele Arsenie Boca)

„În genere, analizele, tratamentele sau alte intervenții medicale presupun suportarea de către copil a unor disconforturi sau chiar dureri fizice. Acesta este un bun prilej pentru părinți ca să-l învețe pe copil o mare virtute și anume Răbdarea. Din păcate, mulți părinți nu gândesc în perspectivă, minimizează impactul comunicării lor cu copiii asupra acestora din urmă și, din comoditate, fie aleg să îl mintă pe copil, zicând: „Mergem la «uța-uța»”, sau în alt loc agreat de acesta, fie îi promit copilului cadouri, dulciuri, jucării, plimbări etc., cu condiția să fie cuminte la spital. În primul caz ei vor pierde încrederea copilului, acesta va deveni suspicios și temător; dar, mai grav, el va învăța prin chiar exemplul părinților să mintă. În cel de-al doilea caz, părinții alimentează egoismul copilului, precum și deprinderea acestuia de a-și oferi recompense (sau de a pretinde altora să-i ofere) ori de câte ori va trebui să rabde o conjunctură neplăcută.”

(Prof. Gabriela Alexandru)

29. Copilul la școală ora de religie

Se recomandă:

- silință și motivație
- deosebită atenție
- modestie și bună-cuviință întru toate
- o frumoasă comportare

„Nu pentru școală, ci pentru viață învățăm.”

(dicton latin)

„Toate pe care nu le știu le-am învățat la școală.”

(Ennio Flariano)

„Copiii au datoria să asculte de dascălul lor și să-i dea cinstea cuvenită.”

(Sf. Ioan Gură de Aur)

„Omul este dator să învețe toată viața lui.

Dar vârsta tinereții este acea parte din viața omului în care el trebuie, pregătindu-se pentru viitorul său, să învețe, să învețe tot mai mult, spre a-și înzestra sufletul cu temeinice cunoștințe, de care va avea nevoie atât pentru el cât și pentru alții.

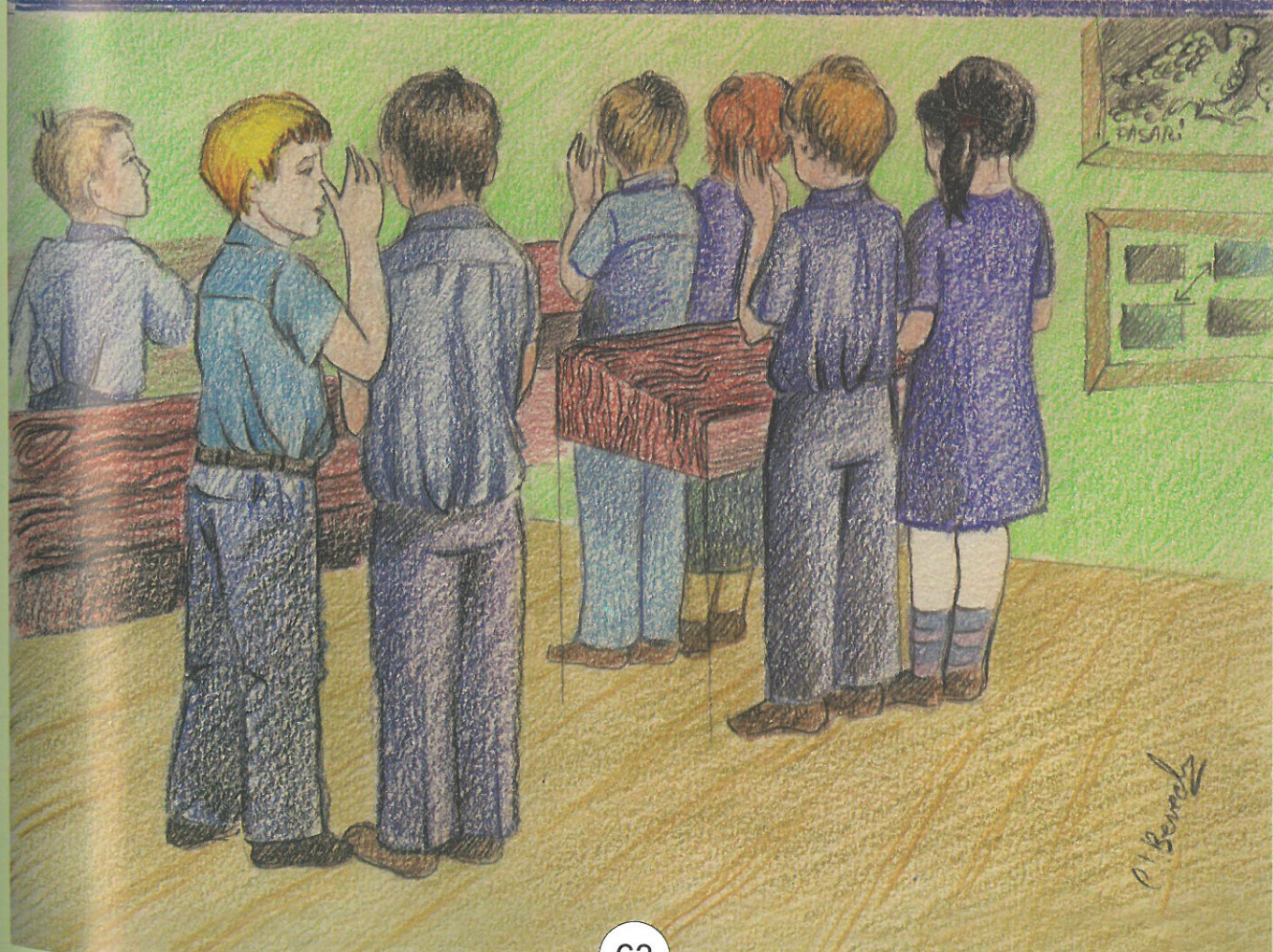
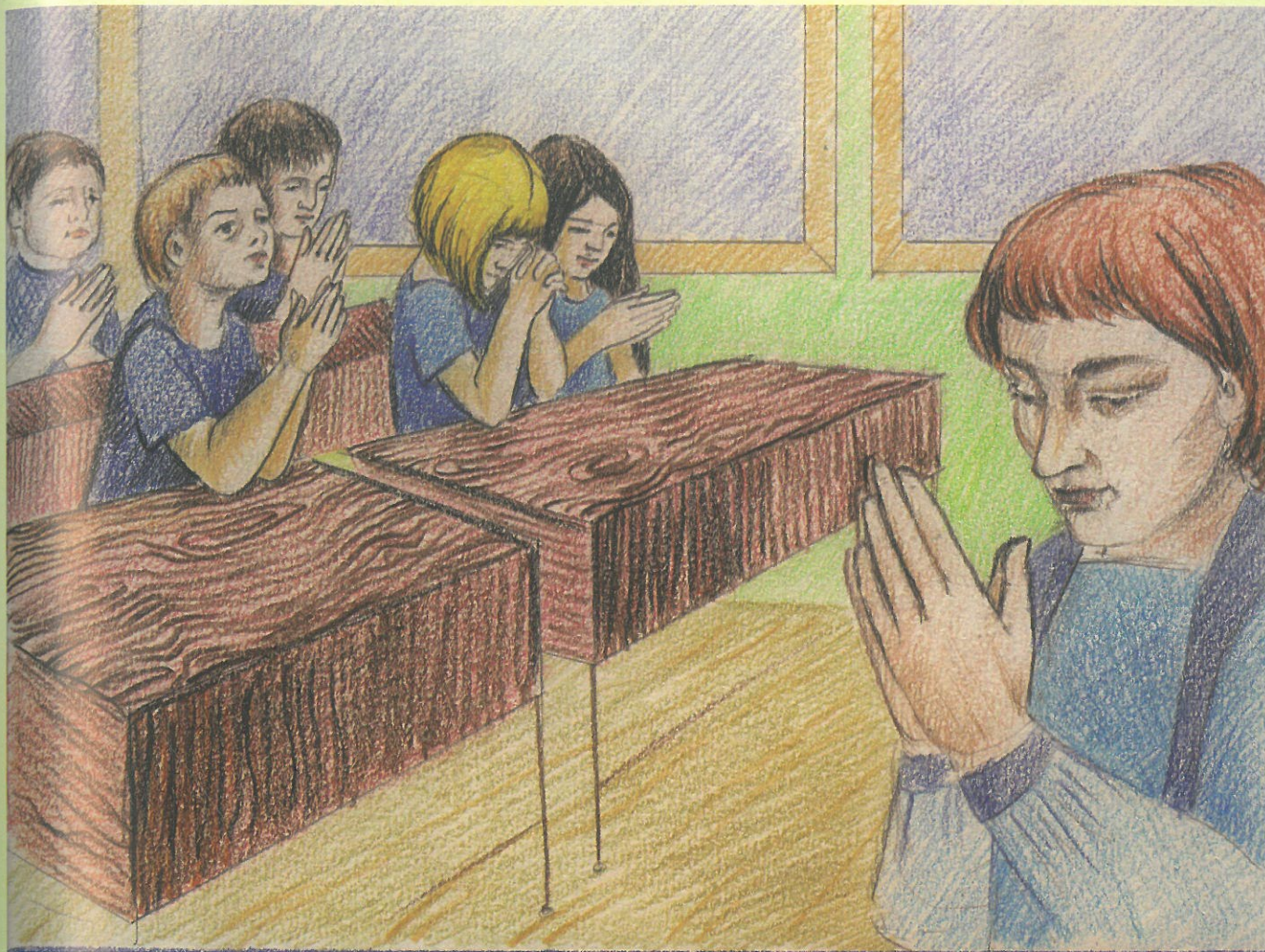
Multe învață omul și multe îi sunt de folos pentru viața aceasta. Dar din toate acestea, mai ales două lucruri îi sunt de cel mai mare folos să le învețe, nu numai pentru viața aceasta, ci mai ales pentru cea veșnică.

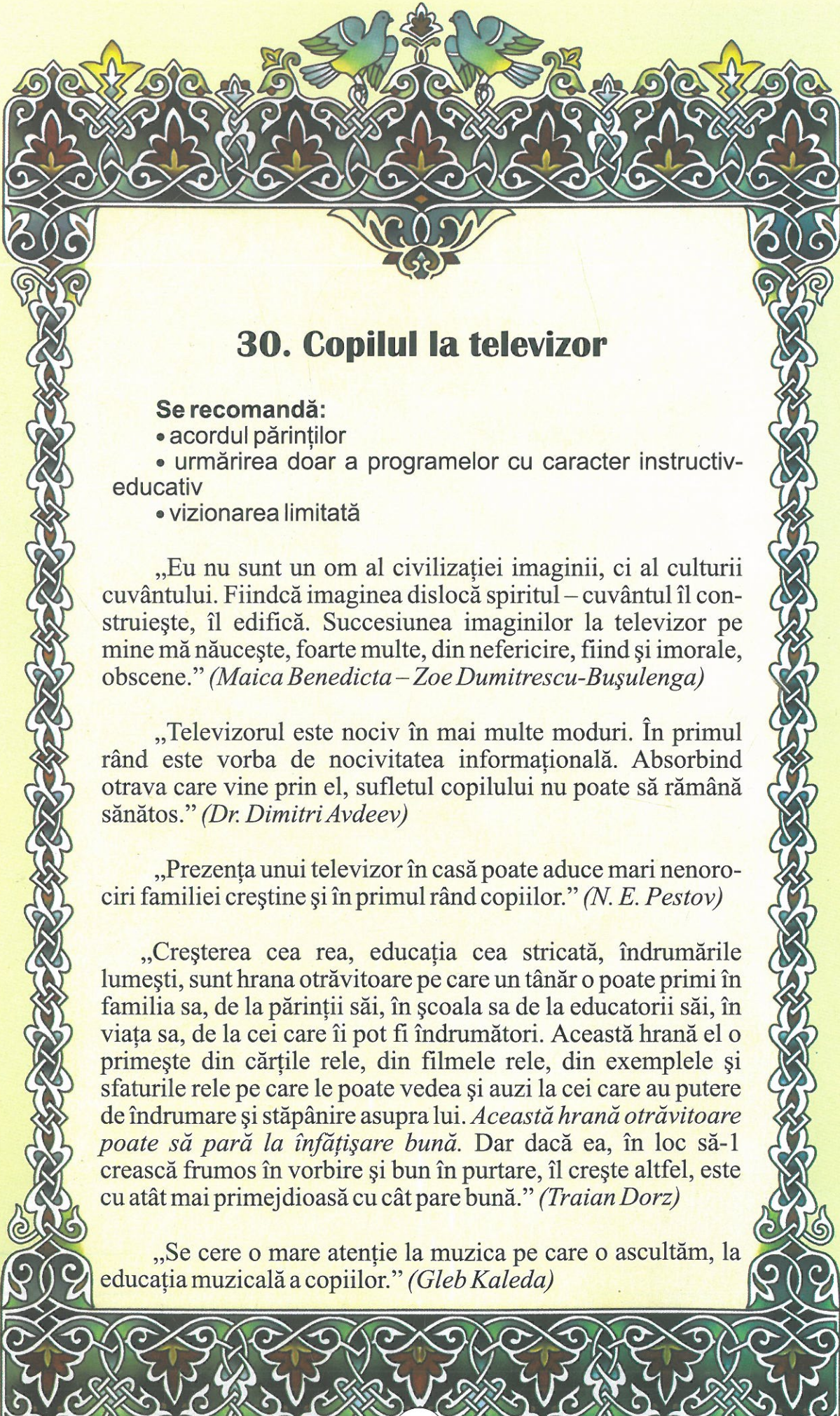
Acestea două sunt: Meditația și Rugăciunea.”

(Traian Dorz)

„Fără duiosie și nevinovăție, nimeni nu se poate apropia de sufletul copiilor.”

(Simion Mehedinți)

30. Copilul la televizor

Se recomandă:

- acordul părinților
- urmărirea doar a programelor cu caracter instructiv-educativ
- vizionarea limitată

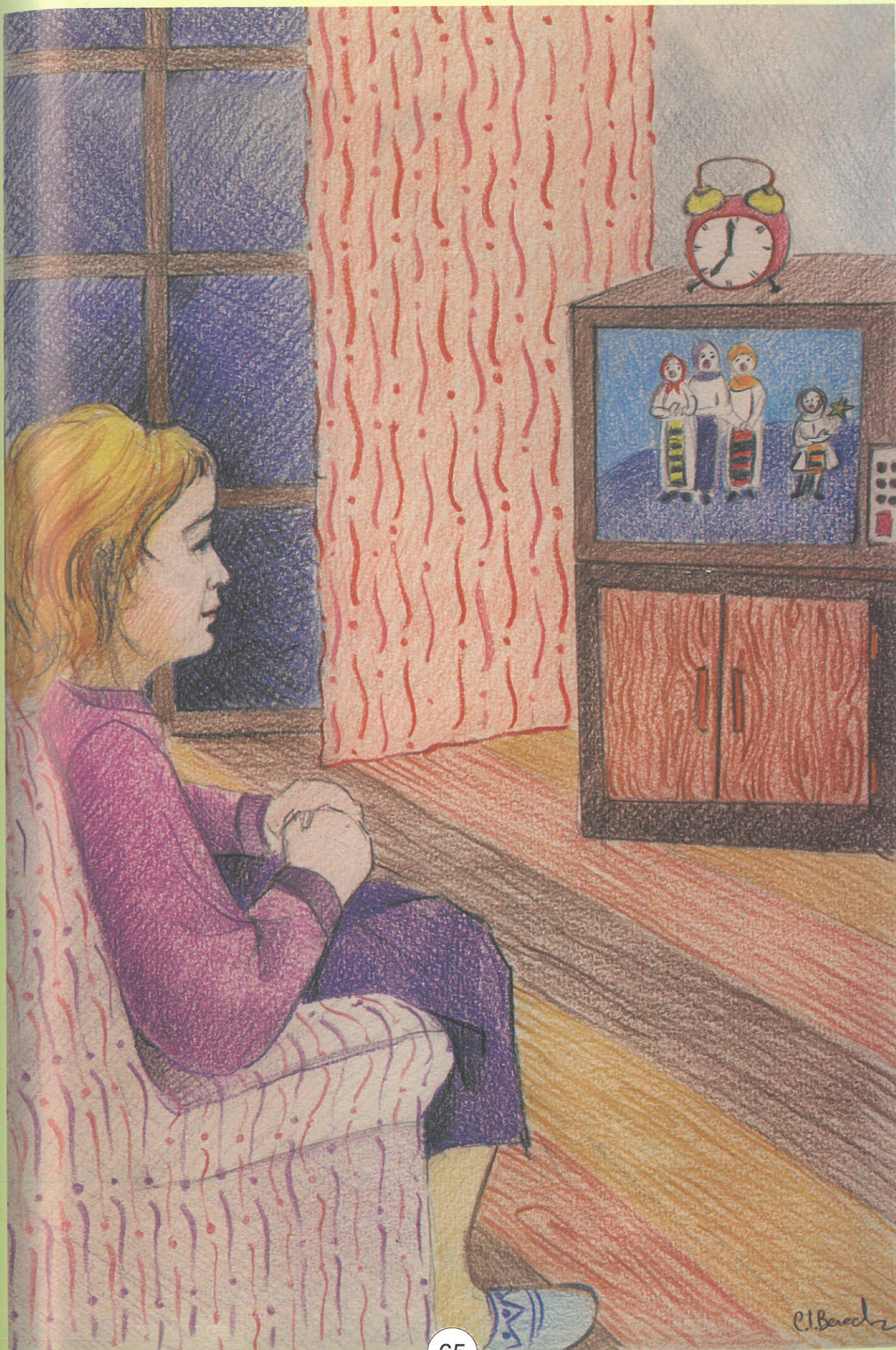
„Eu nu sunt un om al civilizației imaginii, ci al culturii cuvântului. Fiindcă imaginea dislocă spiritul – cuvântul îl construiește, îl edifică. Succesiunea imaginilor la televizor pe mine mă năucește, foarte multe, din nefericire, fiind și imorale, obscene.” (*Maica Benedicta – Zoe Dumitrescu-Bușulenga*)

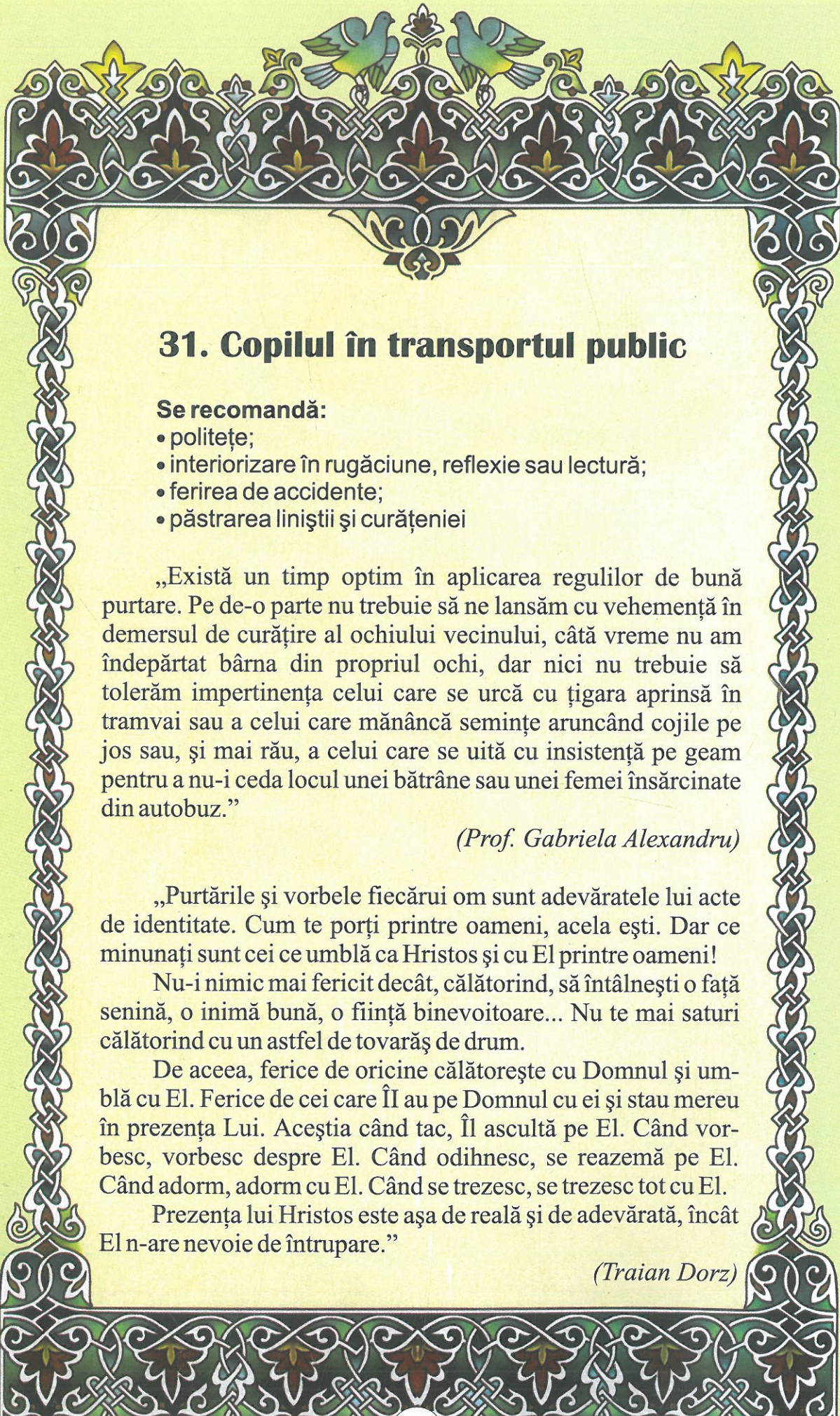
„Televizorul este nociv în mai multe moduri. În primul rând este vorba de nocivitatea informațională. Absorbind otrava care vine prin el, sufletul copilului nu poate să rămână sănătos.” (*Dr. Dimitri Avdeev*)

„Prezența unui televizor în casă poate aduce mari nenorociri familiei creștine și în primul rând copiilor.” (*N. E. Pestov*)

„Creșterea cea rea, educația cea strică, îndrumările lumești, sunt hrana otrăvitoare pe care un tânăr o poate primi în familia sa, de la părinții săi, în școala sa de la educatorii săi, în viața sa, de la cei care îi pot fi îndrumători. Această hrană el o primește din cărțile rele, din filmele rele, din exemplele și sfaturile rele pe care le poate vedea și auzi la cei care au putere de îndrumare și stăpânire asupra lui. *Această hrană otrăvitoare poate să pară la înfățișare bună.* Dar dacă ea, în loc să-l crească frumos în vorbire și bun în purtare, îl crește altfel, este cu atât mai primejdioasă cu cât pare bună.” (*Traian Dorz*)

„Se cere o mare atenție la muzica pe care o ascultăm, la educația muzicală a copiilor.” (*Gleb Kaleda*)

31. Copilul în transportul public

Se recomandă:

- politețe;
- interiorizare în rugăciune, reflexie sau lectură;
- ferirea de accidente;
- păstrarea liniștii și curățeniei

„Există un timp optim în aplicarea regulilor de bună purtare. Pe de-o parte nu trebuie să ne lansăm cu vehemență în demersul de curățire al ochiului vecinului, câtă vreme nu am îndepărtat bârna din propriul ochi, dar nici nu trebuie să tolerăm impertinența celui care se urcă cu țigara aprinsă în tramvai sau a celui care mănâncă semințe aruncând cojile pe jos sau, și mai rău, a celui care se uită cu insistență pe geam pentru a nu-i ceda locul unei bătrâne sau unei femei însărcinate din autobuz.”

(Prof. Gabriela Alexandru)

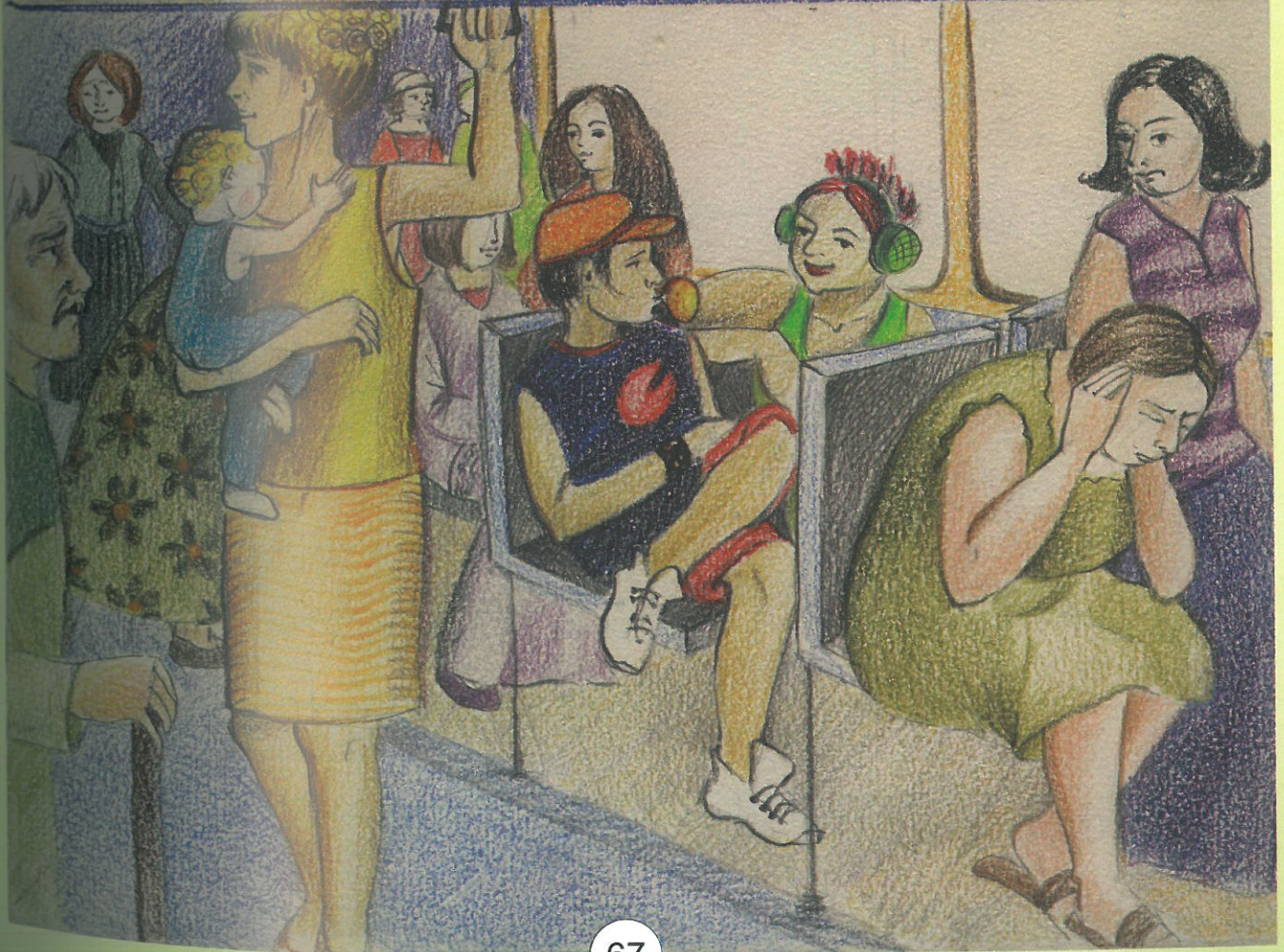
„Purtările și vorbele fiecărui om sunt adevăratele lui acte de identitate. Cum te porți printre oameni, acela ești. Dar ce minunați sunt cei ce umblă ca Hristos și cu El printre oameni!

Nu-i nimic mai fericit decât, călătorind, să întâlnești o față senină, o inimă bună, o ființă binevoitoare... Nu te mai sature călătorind cu un astfel de tovarăș de drum.

De aceea, fericite de oricine călătorește cu Domnul și umblă cu El. Fericite de cei care Îl au pe Domnul cu ei și stau mereu în prezența Lui. Aceștia când tac, Îl ascultă pe El. Când vorbesc, vorbesc despre El. Când odihnesc, se reazemă pe El. Când adorm, adorm cu El. Când se trezesc, se trezesc tot cu El.

Prezența lui Hristos este așa de reală și de adevărată, încât El n-are nevoie de întrupare.”

(Traian Dorz)

32. Copilul în vacanță

Se recomandă:

- selectarea cu discernământ a opțiunilor de petrecere a vacanței
- un program relaxant și activ din punct de vedere spiritual și instructiv-educativ
- evitarea factorilor de risc
- bunul-simț în orice împrejurare

„Este bine ca noțiunea de vacanță să capete de timpuriu în mintea copilului o semnificație adecvată unui mod de viață creștin. Copilul ar trebui să-și reprezinte vacanța ca pe o perioadă în care se odihnește și se joacă mai mult, iar nu ca pe o perioadă în care trebuie să se simtă bine și să-și satisfacă plăcerile, pentru că această din urmă viziune dezvoltă un spirit pătimăș.”

(Prof. Gabriela Alexandru)

„Copilul nu trebuie să fie răsfățat niciodată.

Dacă nu are nici minte și dacă nu are nici teamă de nimeni și de nimic, copilul face adeseori lucruri care oricând pot să sfârșească rău...

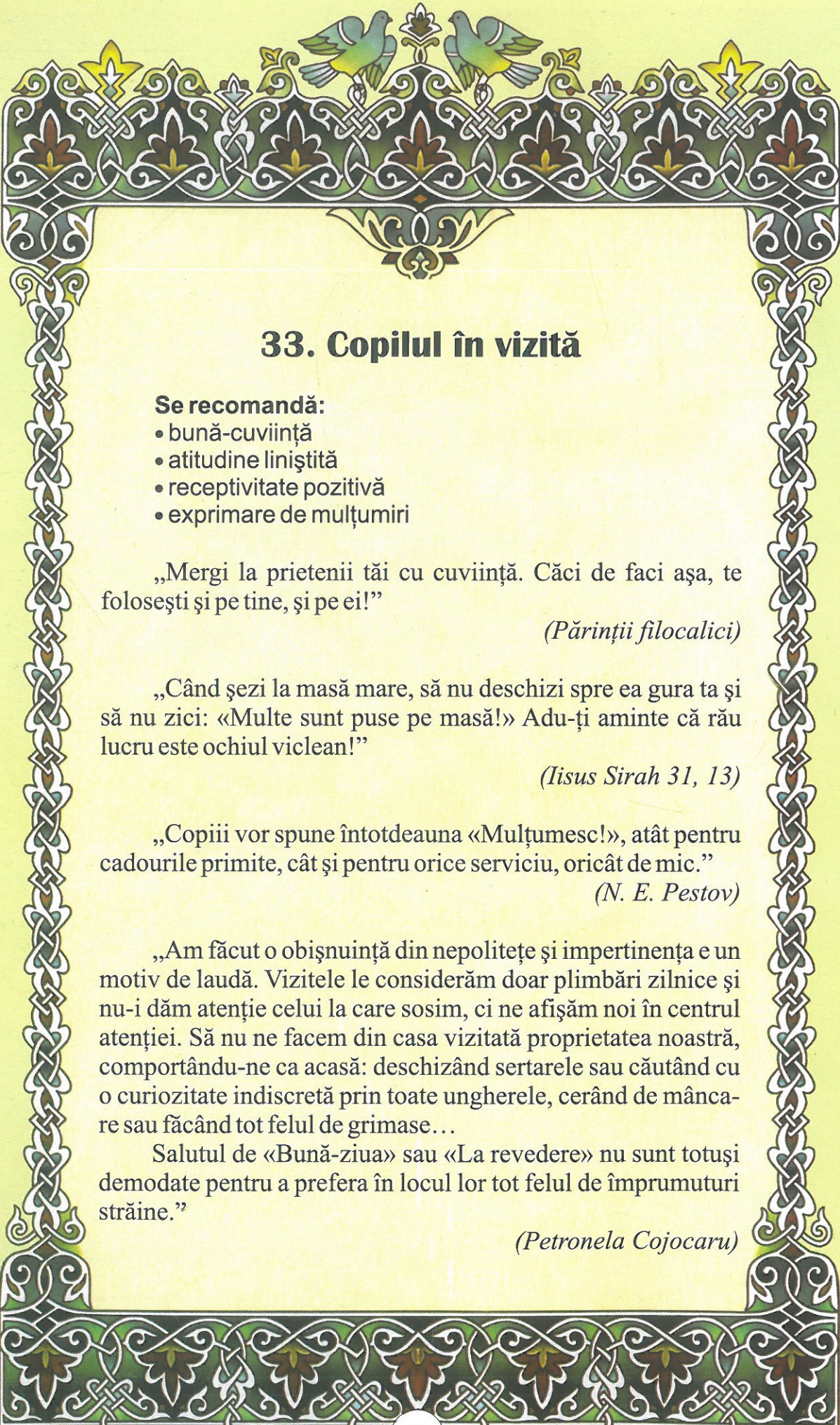
Am văzut astfel de copii întrecuți, care se obișnuiseră fără rușine și fără frică să nu asculte nimic. Oricine ar fi fost în casa lor, nu le păsa.

Se suiau pe masă, mâncau nespălați, puneau picioarele murdare în pat și mâinile murdare pe lucrurile curate...

Băgau mâinile în buzunarul oricui și n-ascultau pe nimeni.

Nimic nu-i mai urât și mai nesuferit decât astfel de copii întrecuți, care scot sufletul bieților bunici și părinți, îngrozind pe oricine îi vede.”

(Traian Dorz)

33. Copilul în vizită

Se recomandă:

- bună-cuviință
- atitudine liniștită
- receptivitate pozitivă
- exprimare de mulțumiri

„Mergi la prietenii tăi cu cuviință. Căci de faci așa, te folosești și pe tine, și pe ei!”

(Părinții filocalici)

„Când șezi la masă mare, să nu deschizi spre ea gura ta și să nu zici: «Multe sunt puse pe masă!» Adu-ți aminte că rău lucru este ochiul viclean!”

(Iisus Sirah 31, 13)

„Copiii vor spune întotdeauna «Mulțumesc!», atât pentru cadourile primite, cât și pentru orice serviciu, oricât de mic.”

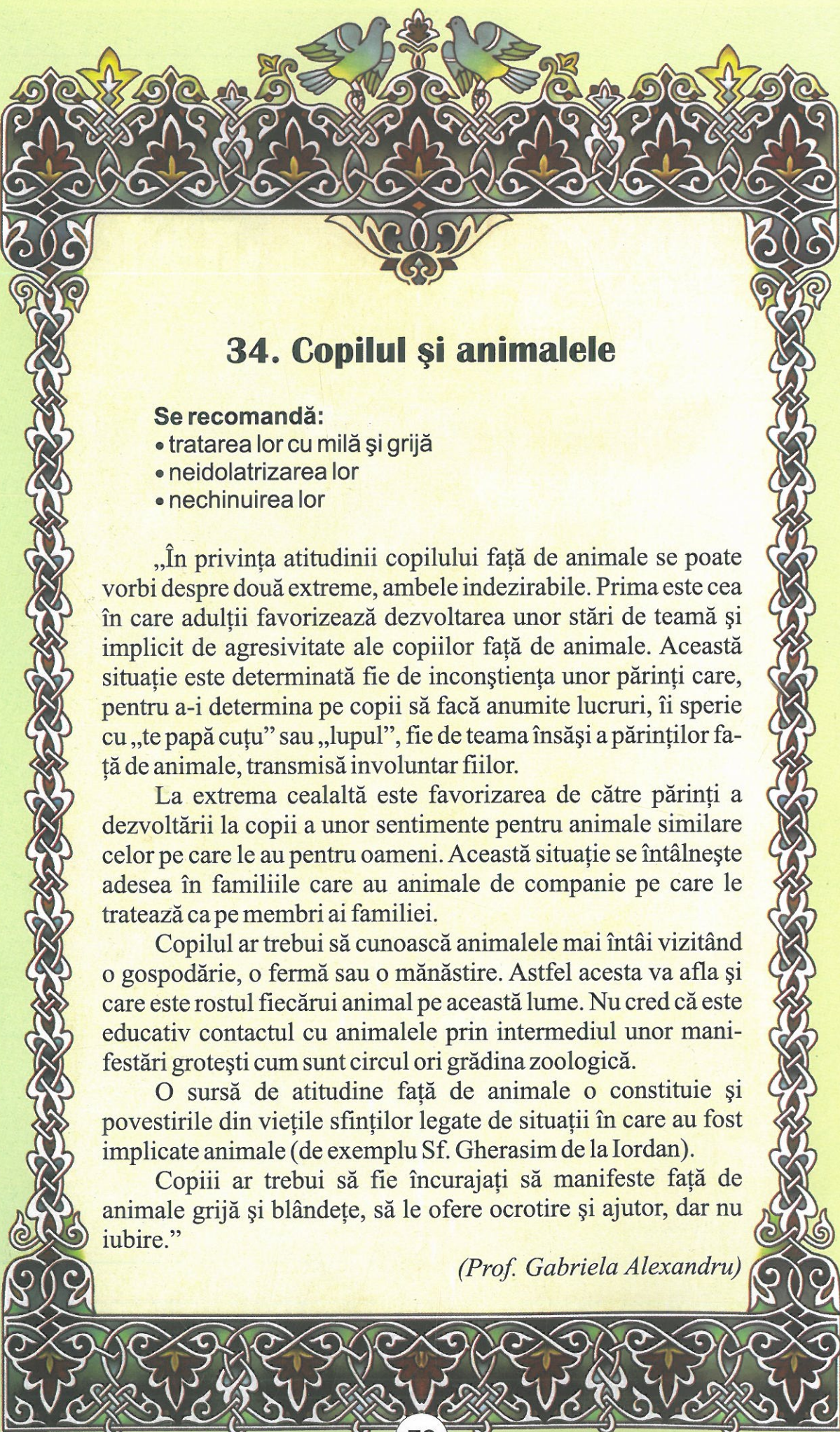
(N. E. Pestov)

„Am făcut o obișnuință din nepolitețe și impertinența e un motiv de laudă. Vizitele le considerăm doar plimbări zilnice și nu-i dăm atenție celui la care sosim, ci ne afișăm noi în centrul atenției. Să nu ne facem din casa vizitată proprietatea noastră, comportându-ne ca acasă: deschizând sertarele sau căutând cu o curiozitate indiscretă prin toate ungherele, cerând de mâncare sau făcând tot felul de grimase...”

Salutul de «Bună-ziuă» sau «La revedere» nu sunt totuși demodate pentru a prefera în locul lor tot felul de împrumuturi străine.”

(Petronela Cojocaru)

34. Copilul și animalele

Se recomandă:

- tratarea lor cu milă și grijă
- neidolatrizarea lor
- nechinuirea lor

„În privința atitudinii copilului față de animale se poate vorbi despre două extreme, ambele indezirabile. Prima este cea în care adulții favorizează dezvoltarea unor stări de teamă și implicit de agresivitate ale copiilor față de animale. Această situație este determinată fie de inconștiența unor părinți care, pentru a-i determina pe copii să facă anumite lucruri, îi sperie cu „te papă cuțu” sau „lupul”, fie de teama însăși a părinților față de animale, transmisă involuntar fiilor.

La extrema cealaltă este favorizarea de către părinți a dezvoltării la copii a unor sentimente pentru animale similare celor pe care le au pentru oameni. Această situație se întâlnește adesea în familiile care au animale de companie pe care le tratează ca pe membri ai familiei.

Copilul ar trebui să cunoască animalele mai întâi vizitând o gospodărie, o fermă sau o mănăstire. Astfel acesta va afla și care este rostul fiecărui animal pe această lume. Nu cred că este educativ contactul cu animalele prin intermediul unor manifestări grotești cum sunt circul ori grădina zoologică.

O sursă de atitudine față de animale o constituie și povestirile din viețile sfinților legate de situații în care au fost implicate animale (de exemplu Sf. Gherasim de la Iordan).

Copiii ar trebui să fie încurajați să manifeste față de animale grijă și blândețe, să le ofere ocrotire și ajutor, dar nu iubire.”

(Prof. Gabriela Alexandru)

Despre copii și educație

– *texte alese* –

„A educa e mai greu decât a studia, de aceea sunt puțini educatori în mulțimea de învățați.”
(*Vasile Conta*)

„A spus cineva: „Fiecare cuvânt al mamei mele este ca o liră de aur!”

✱

„A nu-i iubi pe părinți este rea-voință; a-și uita sau chiar a se rușina de ei este nebunie.”
(*Seneca*)

✱

„Ar fi de dorit ca fiecare copil să se străduiască a cunoaște doar aceste trei căi: a evlaviei, a cumințeniei și a învățaturii.”

(*Ignatie Monahul*)

✱

„Atunci I s-au adus copii, ca să-Și pună mâinile peste ei și să Se roage; dar ucenicii îi certau. Iar Iisus a zis: «Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, că a unora ca aceștia este împărăția cerurilor. Și punându-Și mâinile peste ei, S-a dus de acolo.»

(*Matei 19, 13-15*)

✱

„A-ți învăța copiii să facă binele înseamnă a le lăsa moștenirea cea mai prețioasă.”

(*Montegazza*)

✱

„Bun lucru este acela de a-i predispune pe copii spre căință astfel încât, fără teamă, cu încredere și lacrimi, să vină la voi și să vă spună: «Am făcut ceva rău!»”

(*Sf. Teofan Zăvorâtul*)

✱

„Când nu mai suntem copii, am murit de mult.”

(*Constantin Brâncuși*)

„Cea mai bună moștenire pe care o puteți lăsa copiilor voștri este educația creștin - ortodoxă. Să îi învățați adevărurile de bază ale credinței noastre. Să îi învățați să fie evlavioși și să se roage, din fragedă pruncie, atât cu cuvântul vostru, cât mai ales prin exemplul vostru. Degeaba se vor chinui mai târziu preoții sau profesorii de religie să îi învețe toate acestea, dacă nu veți pune voi bazele acestei educații încă de acasă!" Povățuiți-i pe copiii voștri să trăiască creștinește și cu frică de Dumnezeu. Numai așa puteți spera ca mai târziu să fiți mândri de ei și nu să ajungeți să plângeți pentru dânșii. Dacă copiii voștri trăiesc cu frica lui Dumnezeu, vor fi și ascultători, și recunoscători față de voi mai târziu. Dacă îi veți învăța să Îl iubească pe Dumnezeu, atunci cu siguranță că vă vor iubi în mod sincer și pe voi."

(Episcopul Irineu)

„Cea mai veche carte din lume este o mamă, cea mai frumoasă carte din lume este o mamă."

(Grigore Vieru)

„Cei care opresc copiii de la credință sunt osândiți mai rău decât sinucigașii."

(Părintele Arsenie Boca)

„Cei ce lipsesc copiii de religie fac o crimă față de viitorul lor de oameni pe această lume și față de mântuire pentru lumea veșnică; a nu face educație religioasă copilului e a proceda la o operație caracterizată de infirmizarea sufletului, e a amputa ființa omenească de ceea ce are mai de preț."

(Vasile Băncilă)

„Cine cruță toiagul său își urăște copilul, iar cel care îl iubește îl ceartă la vreme."

(Pilde 13, 24)

„Cine mă iubește și mă va iubi întotdeauna, cu o dragoste pe care nicio situație, supărare sau greșală a mea nu o poate clinti? Aceea ești tu, măicuța mea!"

(Thomas Carlyle)

„Copiii au nevoie să simtă de la o vârstă cât mai fragedă că fac parte din familia Bisericii."

(Elizabeth White)

„Copii, prețuiți binecuvântarea părinților de o mie de ori mai mult decât orice altă moștenire!”

(Sf. Filaret al Moscovei)

„Copiii sunt adevărata comoară a neamului nostru românesc.”

(Patriarhul Teoctist)

„Copii, ascultați pe părinții voștri în Domnul, că aceasta este cu dreptate!”

(Efeseni 6, 1)

„Copiilor, ascultați pe părinții voștri întru toate, căci aceasta este bine-plăcut Domnului!”

(Coloseni 3, 20)

„Copilul care luptă contra părinților poate ieși învingător, dar victorie mai rușinoasă nu cred să existe.”

(Grigore Vieru)

„Copilul este cartea în care citim și în care noi trebuie să scriem.”

(P. Rosengger)

„Copilul trebuie îndrumat să deprindă buna-cuviință în cuvânt, în îmbrăcăminte, în ținută, în purtare. La tinerețe lucrul acesta e cu atât mai potrivit cu cât atunci e foarte puternică tendința de a imita, mai ales exterior, iar obiceiurile împrumutate pot, statornicindu-se, să rămână pentru toată viața.”

(Dimitri Avdeev)

Cred că orice femeie care nu urmărește aceste trei lucruri în viața de familie: moralitate (dimpreună cu decență), căsnicie temeinică și o educație creștină a copiilor, va fi o neîmplinită, oricâte diplome, distincții și orice carieră ar avea.

(Ignatie Monahul)

„Dacă nu mai poți vorbi cu copiii despre Dumnezeu, vorbește cu Dumnezeu despre ei.”

(Părintele Arsenie Boca)

„Deci cine se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare în împărăția cerurilor.”

(Matei 18, 4)

„De nu vă veți întoarce și nu veți fi precum pruncii, nu veți intra în Împărăția cerurilor!”

(Matei 18, 3)

„Din gura pruncilor și a celor ce sug ai săvârșit laudă, pentru vrăjmașii Tăi, ca să amuțești pe vrăjmaș și pe răzbunător.”

(Psalmi 8, 2)

„Dintre toate sfintele lucrări, educația religioasă a copiilor este cea mai sfântă.”

(Sf. Teofan Zăvorâtul)

„Doamne, ajută-mă să nu mă fac de râs în sat!”

(Rugă a țaranului român)

„Dragostea de mamă este cea mai bună; dragostea de Dumnezeu este cea mai înaltă.”

(Proverb german)

„Dulceața de la mama este iubire la borcan.”

(H. M. E.)

„După Dumnezeu, nu iubesc pe nimeni din lume atât de mult ca pe mama și pe tata.”

(Fer. Ieronim)

„E o minune că, dintre toate mamele din lume, tu știi mama mea!”

(Charlotte Gray)

„Fiți cu suflet de copil!”

(G. Călinescu)

„Fraților, nu fiți copii la minte. Fiți copii când e vorba de răutate. La minte însă, fiți desăvârșiți.”

(I Corinteni 14, 20)

„Iar Iisus a zis: Lăsați copiii și nu-i opriți să vină la Mine, că a unora ca aceștia este împărăția cerurilor!”

(Matei 19, 14)

„Iată o supărare a lui Iisus: supărarea că copiii nu sunt lăsați de mici să vină la El.”

(Părintele Arsenie Boca)

„Inima unei mame este un adânc, în străfundul căruia se găsește totdeauna iertare.”

(H. de Balzac)

„Iubirea mamei este lampa de veghe a căminului.”

(Pam Brown)

„Întoarceți-vă, copii răzvrătiți, și Eu voi vindeca neascultarea voastră! Ziceți: Iată venim la Tine, că Tu ești Domnul Dumnezeuul nostru.”

(Ieremia 3, 22)

„Lecțiile fundamentale ale vieții trebuie sădite în suflet de la o vârstă cât mai fragedă. Pentru copii, lecția esențială este aceea de a-L cunoaște pe Dumnezeu Cel veșnic, pe Dătătorul vieții veșnice.”

(Sf. Clement din Alexandria)

„Mai de preț este un copil sărman și înțelept decât un rege bătrân și nebun, care nu mai este în stare să asculte de sfaturi.”

(Ecclesiastul 4, 13)

„Mama, după ce a dat propriei sale odrasle viața trupească, trebuie să-i dea și viața morală, sădind în ea primele răsaduri ale educației morale, religioase și intelectuale.”

(Montegazza)

„Orice copil primește două feluri de educație: una dată de alții și alta, mult mai importantă, pe care și-o face singur.”

(Gibbon)

„Părinții au obligația să-și împlinească datoria lor față de copii respectând personalitatea lor, respectând libertatea pe care Dumnezeu o dăruiește fiecărui om care vine pe lume. Să-i învețe pe copii, chiar de la vârsta prunciei să creadă în Dumnezeu, să se roage, să aibă comuniune cu Dumnezeu, să-i învețe să trăiască atât cât este posibil creștinește.”

(Arhim. Simeon Kraiopoulos)

„Părinților, nu ațâțați la mânie pe copiii voștri, ca să nu se deznădăduiască!”

(Coloseni 3, 21)

„Pe un părinte îl doare de copilul căzut, dar nu abdică de la menirea sa de părinte.”

(Siluan Sicilianul)

„Profesorii buni fac școlari buni, numai mamele bune fac oameni buni.”

(Aime Martin)

„Rănile se spală cu vin și se tămăduiesc cu untdelemn. Așa e și în educație: pogorământul trebuie unit cu asprimea, adică în dosul nuielușei trebuie să se afle un măr.”

(Sf. Ambrozie al Milanului)

„Spuneți: „Te rog!”, astfel respectați libertatea celorlalți. Spuneți: „Mulțumesc!”, recunoscând astfel că sunteți dependent de alții.”

(Donald McCullough)

„Și voi, părinților, nu întărâțați la mânie pe copiii voștri, ci creșteți-i întru învățătura și certarea Domnului.”

(Efeseni 6, 4)

„Tatăl și mama sunt în chip firesc primii noștri prieteni; ei sunt ființele cărora le datorăm cel mai mult.”

(Silvio Pellico)

„Toată educația depinde de mamă.”

(Aristotel)

✱

„Un părinte bun va ține seama de înțelepciunea înaintașilor, ale căror povețe pentru copiii de ieri au rămas valabile și pentru copiii de astăzi și de mâine.”

(Ioan Dăncilă)

✱

„Viitorul unui copil este totdeauna fapta mamei sale.”

(Napoleon I)

✱

„Voi, tați, și voi, mame, luați-vă copiii de mână și mergeți împreună la Biserică!”

(Sf. Ioan Gură de Aur)

✱

„Dacă, la copil, nuiăua
nu-i stă stâlp la ușa minții,
râde fericit copilul,
dar la urmă plâng părinții.”

(Vasile Voiculescu)

✱

„Când ai un copil este ca și cum ai spune: m-am născut, am gustat din viață și am constatat că este atât de bună că merită să fie înmulțită.”

(Milan Kundera)

✱

„Copiii sunt mesajele vii pe care le trimitem unor vremuri ce nu le vom vedea.”

(John W. Whitehead)

✱

„Copiii găsesc de toate în nimic. Adulții, nimic în toate.”

(Leopardi)

✱

„Cu banii pe care îi cheltuiești cu un singur viciu, hrănești doi copii.”

(B. Franklin)

„În adevăr toți vor să-și educe copiii, dar nu cunosc secretul. Copilul este un om viu. El nu este câtuși de puțin un ornament în viața noastră, ci e o viață personală, complexă și bogată.”

(Anton Makarenko)

„Copilul nu datorează părintelui viața, ci creșterea.”

(Nicolae Iorga)

„La țară unde locuiesc fac toate muncile unui argat laolaltă cu nevasta mea și cu copiii mei, căroră nu le e rușine decât de patru lucruri: să nu paraziteze, să nu mintă, să nu fure, să nu creșească.”

(Tudor Arghezi)

„Când statul nu plătește profesorii, copii sunt cei ce vor plăti.”

(Guybedos)

„Mai bine să-ți rămână copii educați decât bogați; căci mai mult prețuiesc perspectivele celor educați decât mijloacele celor bogați.”

(Epictetus)

Dacă Dumnezeu e nespus de delicat, să-L urmăm și noi, după putere, în delicatețe.

(Ignatie Monahul)

„Copilul se învață când nu se răsfășă.”

(Anton Pann)

„Un părinte atât este responsabil, cât copilul ascultă.”

(Cuv. Paisie Aghioritul)

„Cum îi veți crește pe copiii voștri în rânduială, când voi înșivă duceți o viață fără rânduială?”

(Sfântul Vasile cel Mare)

„Suntem frați prin natură, dar străini prin educație.”

(Confucius)

„Educația e cultura caracterului, cultura e educația minții.”

(Mihai Eminescu)

„Cât de întunecată ar fi lumea fără ochișorii copiilor!”

(R. Rolland)

„Copiii sunt și trandafirul, și privighetoarea din casă.”

(Proverb persan)

„Cine are bani, dar nu are copii nu e bogat. Cine are copii, dar nu are bani nu e sărac.”

(Proverb chinez)

„Nu e nimic mai trist ca o copilărie tristă.”

(Ioan Slavici)

„Copilăria petrecută la sat mi se pare singura mare copilărie.”

(Lucian Blaga)

„Omul care n-a fost copil va fi un cetățean rău.”

(Dostoievski)

„Fiu respectuos este acela care îi întristează pe părinți doar poate cu boala sa.”

(Confucius)

„Copilăria este inima tuturor vârstelor.”

(Lucian Blaga)

„Copiii au nevoie de dragostea noastră mai ales dacă ei n-o merită.”

(Hulbert)

„Nu faceți din copil un idol: când va crește va cere multe sacrificări.”

(P. Boiste)

„Copiii învață bunătatea de la natură, iar răutatea de la oameni.”

(Nicolae Iorga)

„Semănăm prin casă jucării,
suntem, cu copiii, iar copii.”

(Grigore Vieru)

„Politețea este socotită astăzi ipocrizie.”

(Lena Constante)

„Copilul este asemenea unei plante eliotrope: are nevoie de soare, de mângâiere și dragoste.”

(Iulia Hașdeu)

Epilog

DA, COPILE!

Fii: cu dreaptă credință, nădejde și dragoste către Dumnezeu, cu iubire nefățarnică față de aproapele, modest și smerit, cu luare-aminte (prudență), cumpătat, drept, cu temere sfântă, cu mărire de suflet, înțelept, blând, milostiv, cu inimă curată, pașnic, răbdător, ascultător, înfrânat, silitor, stăruitor, sânguincios, treaz, evlavios, sfios, rușinos, ostenitor, postitor, nedesfrânat, nearghirofil, nelumesc, liniștit, senin, curajos, cu râvnă dumnezeiască, cu inimă bună, necurios, neiscoditor, îngăduitor, neosânditor, iertător, rugător, mulțumitor, recunoscător, nelăudăros, tăcut, statornic, virtuos, nepățimitor, cu inimă primitoare, cu simplitate, sincer, nemincinos, neobraznic, chibzuit, necârtitor, neiubitor de slavă deșartă, nebețiv, nefumător, neconsumator de droguri, neclevetitor, nerisipitor, neduplicitar, îngrijit, nerăzbunător, neleneș, nelingușitor, nemândru, nemânios, ordonat, disciplinat, politicos, nezgârcit, stăpân pe sine, patriot, nematerialist, neviclean, nelaș, negurmand, nepervers, neîmprăștiat, cinstit, solidar, nearțăgos, netupeist, neironic, neegoist, nevicios, neignorant, nevanitos, neorgolios, nesuperstițios, neinvidios, bun și nu rău, cu măsură la bucurie și tristețe, civilizat, corect, punctual, principial, discret, fidel, neipocrit, resemnat, român de omenie și un creștin bun!

*Al tău rugător către Domnul
și de tot binele doritor,*

monahul Ignatie

Rugăciuni și poezii pentru copii

Imnul copilului

Mărire Ție, Doamne Sfinte,
că mi-ai dat viață o comoară;
mi-ai dat lumină, mi-ai dat minte
și toate câte mă-nconjoară...

Să fiu mereu iubit de Tine,
eu voi munci din răsputere,
mereu voi face numai bine
și fi-voi numai mângâiere...

Voi înflori, prin fapte bune,
așa cum înflorește mărul
și-n toată vorba mea voi spune
de-a pururi numai adevărul!

Cu toți copiii voi fi frate
și nu voi ști ce este ura;
spre clevetiri și necuviințe
eu, Doamne, n-oi deschide gura.

Flămândului, s-astâmpăr chinul,
voi face pâinea mea în două;
voi fi curat precum e crinul
scăldat în boabele de rouă!

Cu milă inima-mi va bate
și voi iubi cu milă sfântă
pe orișicare vietate
ce-n lumea noastră nu cuvântă.

Așa mă leg cu dor fierbinte
să-mi fie fapta și cuvântul,
și-așa ajută-mi, Doamne Sfinte,
cum eu mi-oi ține legământul.

Vasile Militaru

Pentru Domnul Dumnezeu

Pentru Domnul Dumnezeu
Care v-a sfințit,
voi să vă păstrați de rău
sufletul ferit.

Dragi copii ce-ați fost chemați
să fiți credincioși mereu,
totdeauna vă rugați
către Domnul Dumnezeu.

Nu vă duceți cu cei răi,
nu urmați ce-i rău,
voi de Domnul s-ascultați
și de glasul Său.

Voi, copiii credincioși,
fiți cuminți și buni mereu
și cu drag, în cor, voioși,
lăudați pe Dumnezeu.

Cu credință vă rugați,
de păcat fugiți,
în ce-i bine, să-nvățați,
primii voi să fiți.

Voi, copii ce ascultați
prin Hristos de Dumnezeu,
în ce-i bine, să-nvățați,
cei dintâi să fiți mereu.

Traian Dorz

Preadulce înger

Preadulce înger care
mi-ești dat de Dumnezeu,
te rog, pe-orice cărare
să mă-nsoțești mereu.

M-ajută-n cele bune
să fiu mai silitor,
să fiu în rugăciune
smerit și-ascultător.

Cu mintea sănătoasă,
cu suflet bun să cresc,
cu-o viață lumnoasă
pe Domnul să-L slujesc.

Ferește-mă de rele,
să cresc mai credincios,
cărarea vieții mele
să-I placă lui Hristos.

În orice loc și stare,
cu mine fii mereu,
preadulce înger care
mi-ești dat de Dumnezeu.

Traian Dorz

Preasfântă Maică bună

Preasfântă Maică bună
a Domnului Hristos,
cu îngerii-mpreună
venim, venim
să te cinstim,
Preasfântă Maică bună.

De-a pururea Fecioară,
al Curăției Crin,
a Cerului Comoară,
dorim, dorim
să te cinstim,
de-a pururea
Fecioară.

Preasfântă Rugătoare,
spre Fiul tău Iubit
cerând ajutorare,
grăbim, grăbim
să te cinstim,
Preasfântă Rugătoare.

Traian Dorz

Binecuvântați părinți

Binecuvântați părinții
toată viața pe pământ
e porunca și povața,
și dorința Celui Sfânt.

*Fericiți vor fi copiii
ce părinții și-i cinstesc,
fericiți vor fi părinții
ce copiii-n Domnu-și cresc.*

Binecuvântați părinții,
dragostea să le-arătați,
căci atunci veți fi-n viață
și voi binecuvântați.

Binecuvântați părinții
chiar și când vă este greu,
căci atunci când faceți astfel
ascultați pe Dumnezeu.

Binecuvântați părinții
și-i iubiți, și-i ajutați,
căci oricât de mult le-ați face,
n-ați plăti ce datorați.

Binecuvântați părinții
chiar și-atunci când nu mai sînt,
cu iubire și cu lacrimi,
nu uitați al lor mormânt.

Traian Dorz

SEMNALĂM ȘI RECOMANDĂM:

Ignatie Monahul, *Lexicon al bunei-cuviințe creștine pentru tineri*,
Editura Axia, București, 2006

Ignatie Monahul, *Buna-cuviință în educarea creștină a copiilor*,
Editura Andreas, București, 2008

„Manierele bune nu sunt un lucru de puțină însemnătate, ci rodul unei firi nobile și al unui spirit cinstit.” (*Emerson*)

„Mândria, un rău caracter și lipsa de bun-simț sunt cele trei mari izvoare ale manierelor rele.” (*Swift*)

„Ceea ce nu oprește legea, oprește buna-cuviință.” (*Seneca*)

„Buna-cuviință arată gradul de civilizație la care au ajuns oamenii sau popoarele. Buna-cuviință este rezultatul educației, este efectul educației, este chiar scopul educației.” (*Pr. Dr. Gh. Paschia*)

«Oastea Domnului»

